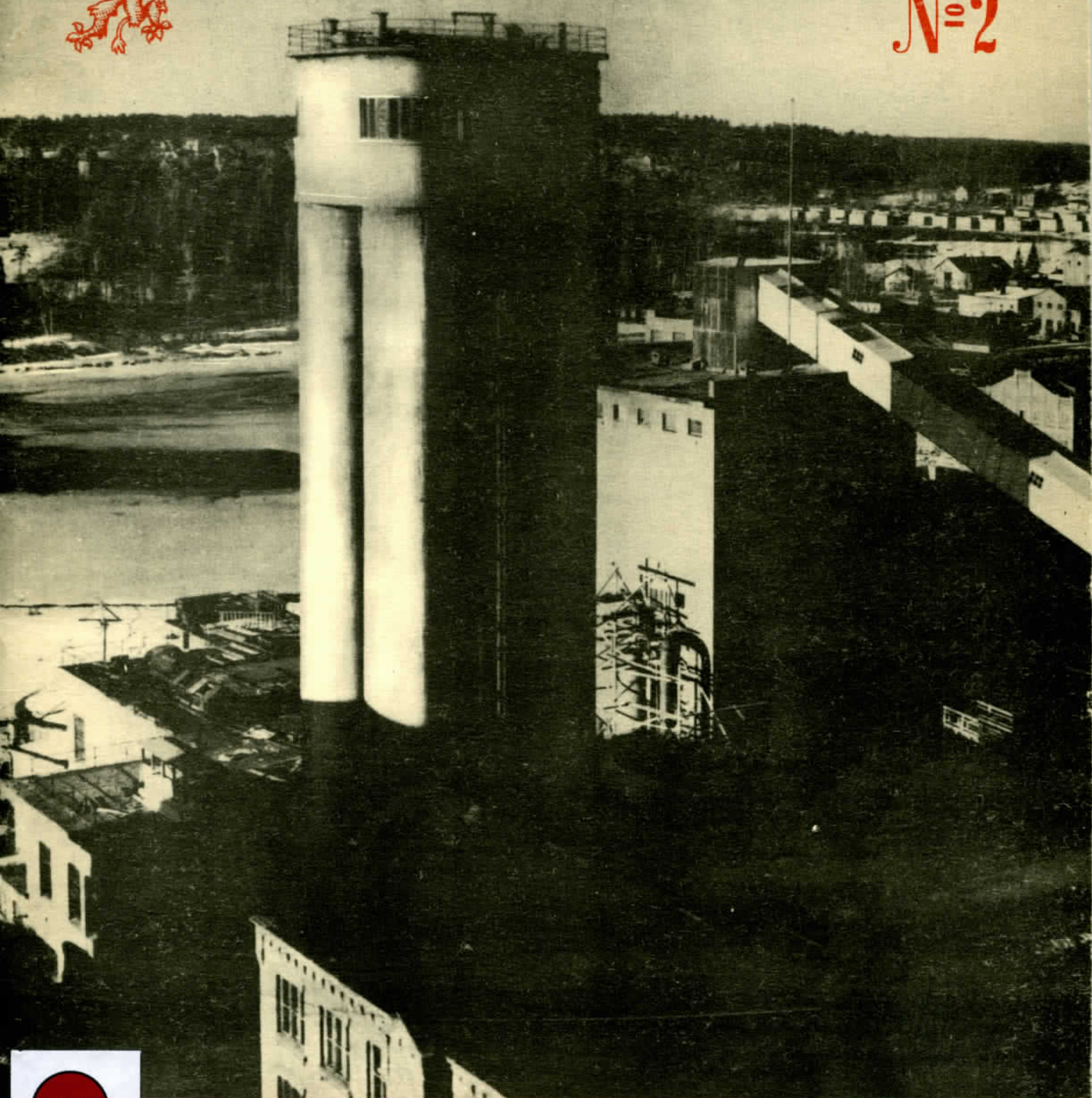

1948
№2

KOTI

KOU QU
S KOTI

05.1
KYM

Kymmi-Yhtymä

KYMI-YHTYMÄ

HENKILÖKUNNAN JULKAISU

N:o 2 · 1948.

Kahdeksas vuosikerta.

Rehtori Väinö Niinivaara.

Maaliskuun 31 p:nä siirtyi Kuusankoskella manan majoille yksi paikkakunnan kaikkein keskeisimmistä henkilöistä, Kymen Oy:n Ammattikoulun rehtori Väinö Fredrik Niinivaara. Hän oli pääsiäisen edellisenä tiistai-iltana kesken Kaiku-kuoron harjoitusten joutunut sairavuoteelle, mistä ei enää nousutkaan, vaan seuraavan viikon keskiviikkona vaipui ikuiseseen uneen Kuusankosken sairaalassa.

Rehtori Niinivaara oli Kymenlaakson poikia ja syntynyt Anjalassa helmikuun 12 p:nä 1880. Päättettyään antautua kansakoulunopettajaksi hän kävi Jyväskylän seminaarin, mistä sai

päästötodistuksen v. 1903. Aluksi hän työskenteli neljä vuotta Karjalassa, Kanneljärven kansakoulussa, mutta siirtyi jo vuonna 1907 opettajaksi yhtiömme ylläpitämään Kymintehtaan kansakouluun, ja Kuusankoskella hän sitten suorittikin pitkän ja hedelmällisen, hieman yli 40 vuotta kestäneen päivätyön kansankasvatustajana, osallistuen samalla mitä moninaisimpiin yhteisiin rientoihin tällä paikkakunnalla.

Kaksi vuotta Kymintehtaan kansakouluun tulonsa jälkeen hänet valittiin saman koulun johtajaopettajaksi ja paremmin on tuskin minäkään koulun johtajan vaalissa onnistuttu. Hänellä olivat synnynnäiset edellytykset tähän

vaativaan ja vastuunalaiseen toimeen, sillä Luojaja oli hänelle lahjana suonut luonteen, jonka avulla hän ihailtavassa määrässä saavutti sekä oppilaiden että näiden vanhempien kuin myös opettajatovereiden jakamattoman suosion ja luottamuksen. Ja kun hän lisäksi pedagogisilta ominaisuuksiltaan oli täysin tehtävänsä tasalla, niin voitiin häntä kerta kaikkiaan pitää armoitettuna koulumiehenä.

Rehtori Niinivaaran työskentely opettajana ei rajoittunut vain kansakouluun, vaan tuli siitä myös ammattikoulu osalliseksi. 34 vuotta hän ehti johtaa tätä maamme suurimpiin kuuluvaa ammatillista oppilaitosta, jonka perustamiselle juuri hän antoi alkusysäyksen. Johtajan vaali ei tuottanut vaikeuksia, sillä kuka-pa tämänkin koulun johtoon olisi paremmin sopinut kuin Väinö Niinivaara, jolle ilman muuta tehtävä uskottiin. Koulun tähänastinen työskentely, sen kehittyminen vähäisestä alusta suureksi oppilaitokseksi ja sen saavutukset ovat todistuksena Väinö Niinivaaran johtajaminäisyyksistä. Jätettyään syksyllä 1946 täysinpalvelleena kansakoulun rehtori Niinivaara saattoi kokonaan omistautua ammattikoululle, jonka hyväksi hänen toivottiin voivan vielä monia vuosia työskennellä. Mutta toisin kävi ja orpouden tunne vallitsee nyt ammattikoulussa, niin oppilaiden kuin myös opettajakunnan keskuudessa. Rehtori Niinivaaran vuosikymmenien kuluessa luomat perinteet tulevat koulussa kauan säilymään.

Rehtori Niinivaaran panos paikkakunnan musiikkielämässä on ollut vertaansa hakeva. Kun hän nuorena opettajana tuli Kymintehtaal-le, vallitsi täällä kuorotoiminnassa eräänlainen lamakausi, mikä johtui etupäässä pätevän johtajan puutteesta. Uusi opettaja pystyi syvästi musikaalisena miehenä tuon puutteen poistamaan ja niin perustettiin Kymintehtaan Sekakuoro "Kaiku", jonka johtajaksi hänet oli saatua lupautumaan. Eikä kestänyt kauan, kun tulokset tälläkin alalla alkoivat näkyä. Väinö Niinivaaran kokoavan persoonallisuuden ja "lupsakan" luonteen ansiota oli, että kuoroon tuli jatkuvasti lisää laulajia ja ennen pitkää kuoro oli hänen taitavan johtonsa alaisena kohonnut maan valiokuorojen joukkoon. Monet ensimmäiset palkinnot yleisillä laulajuhilla ovat siitä selvänä todistuksena. Ajan vaihteluista huolimatta on kuoro jatkuvasti pysynyt koossa, ja vaikka laulajajoukko on suuresti

vaihdellut, ei johtaja ole vaihtunut. Rehtori Niinivaaran poismeno oli raskas isku koko paikkakunnalle, mutta Kaiku-kuorolle se oli korvaamaton menetys.

Että rehtori Niinivaara todella oli "yhteiskunnan oma", siitä saa käsityksen, kun mainitsemme, että hän toimi pitkät ajat Kymen Oy:n tehtaiden työläisten sairas- ja hautaus-apukassan sekä eläkekassan ja Kymintehtaitten—Kouvolan Työväenopiston kannatusyhdistyksen johtokuntien puheenjohtajana. Kuusankosken Opettajayhdistyksen puheenjohtajana hän oli useaan otteeseen ja kutsuttiin viime vuonna yhdistyksen kunniajäseneksi. Kunnanvaltuustoon hän kuului useita vuosia, toimien myös valtuuston varapuheenjohtajana, ja samoin hän oli jäsenenä myös kirkkorvaltuustossa. Kun Kuusankoskelle perustettiin kansakoululautakunta, valittiin hänet siihen jäseneksi. Lisäksi hän kuului m.m. Suomen Ammatillisten Koulujen Opettajayhdistyksen johtokuntaan ja Suomen Laulajain ja Soittajain Liiton hallitukseen sekä Kymenlaakson Kuoropiirin johtokuntaan, jossa hän hoiti rahastonhoitajan tehtäviä. Myös puolue toimintaan hän osallistui, toimien Kuusankosken Kansallisseuran varapuheenjohtajana ja kuuluen Kokoomuspuolueen Uudenmaan Piiriliiton valitsemana edustajana Kokoomuspuolueen Keskusliittoon. Viime eduskuntavaaleissa hän oli tämän puolueen paikallisen edustajaehdokkaana. Hänen kykyjään sekä tietojään ja taitojään käytettiin monella muullakin tavalla yhteiseksi hyväksi ja aina hän oli valmis apuaan antamaan.

Rehtori Niinivaara on nyt poissa, mutta hänen muistonsa elää.

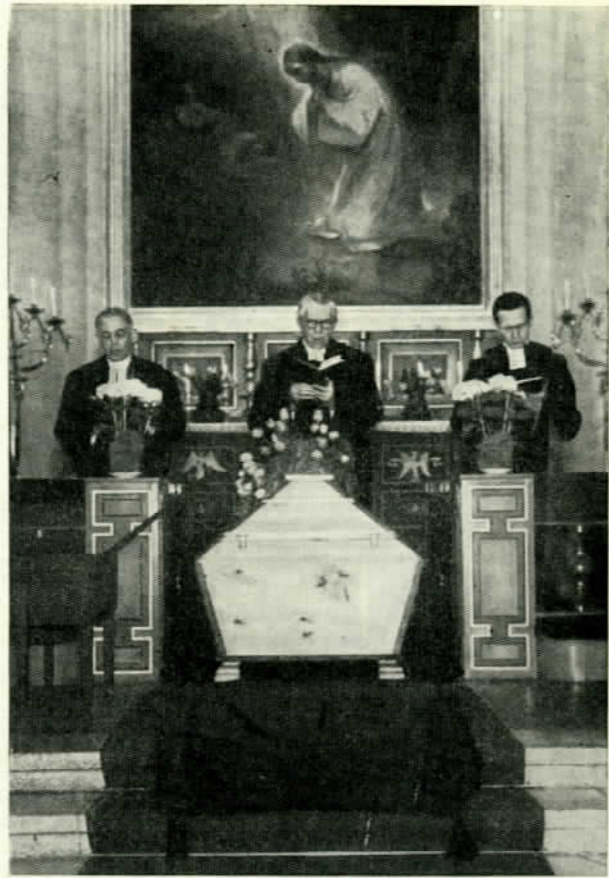
Rehtori Niinivaaran hautaus

tapahtui huhtikuun 10 p:nä. Ruumiinsiunaustilaisuus Kuusankosken kirkossa muodostui koko paikkakunnan yhteiseksi surujuhla, jossa kauniilla tavalla julkituottiin se kaipaus, minkä rehtori Niinivaaran poismeno oli kaikissa piireissä aiheuttanut.

Kirkon kuori oli laakeripuun ja kukin koristettu ja kynttilänjaloissa paloivat elävät liekit. Vainaja lepäsi alttarin edustalla sijaitsevalle katafalkille asetetussa arkussa, joka pienimpiä yksityiskohtia myöten oli ammattikoulun opettajien yhteisvoimin valmistama. Arkun läheisyyteen asettuivat Kymintehtaan Sekakuoro

"Kaiun" ja SULASOL:in Kymenlaakson piirin lippuvartiot.

Kirkontäyteen saattoväen asetuttua paikoilleen soitti tireht. A. Siukonen uruilla Merikannon "Rukouksen", minkä jälkeen veisattiin kolme säkeistöä virrestä 620. Kaiku-kuoron laulettua opettaja F. Nyrkkeen johdolla Maasalon "Oon vieras, muukalainen", astuivat teol. tri S. Sirenius, rovasti K. K. Hautaniemi ja pastori P. Hissa alttarille toimittamaan viimeistä palvelusta vainajalle. Ruumissaarnan piti tri Sirenius aiheenaan Roomalaiskirjeen 14:n luvun sanat: "Ei kukaan meistä elä itsellensä, eikä kukaan kuole itsellensä. Jos me elämme, niin elämme Herralle, ja jos kuolemme, niin kuolemme Herralle. Sentähden, elimmepä tai kuolimme, niin me olemme Herran omat. Sillä sitä varten Kristus kuoli ja heräsi eloon, että hän olisi sekä kuolleitten että elävien Herra." Luonnehdittuaan kaunein sanoin rehtori Niinivaaran elämäntyötä ja olemusta ja lausuttuaan lohdutuksen sanoja surevalle puolisolle siunasi tri Sirenius vainajan ikuiseseen lepoon ja avustavat papit lukivat tilaisuuteen sopivia raamatunlauseita. Ruumiinsiunauksen jälkeen veisattiin yhteisesti kaksi säkeistöä virrestä 623 ja kamreeri J. Verona lauloi Helan "Mä Jeesuksesta laulan." Kun kuoro oli vielä laulanut Putron "Jää luoksemme, jää", alkoi seppelten lasku. Vainajan puolison ja omaisten tuotua kukkansa esitti opetusneuvos Helvelahti kauppa- ja teollisuusministeriön kiitokset vainajalle ammattikasvatuksen hyväksi suoritetusta suuriarvoisesta työstä ja ilmoitti ministeriön kunnioittaneen vainajan muistoa Liike ja Sivistysrahaston välityksellä. Kymin Oy:n seppelleen laskivat vuorineuvos K. E. Ekholm ja parooni C. Cedercreutz, joista ensinmainittu piti muistopuheen, lausuen m.m., ettei Väinö Niinivaaran elämäntyön merkitystä tämän paikkakunnan hyväksi voida sanoa kyllin suuresti arvostaa. Hän oli ensikädessä opettaja ja kasvattaja. Kaunein ja pysyvin muisto hänestä on hänen ajatuksensa ammattikoulun perustamisesta paikkakunnan lapsille. Tämän koulun tarmokkaana johtajana ja rehtorina hän toimi aina kuolemaansa saakka. Kunnioitus täyttää mielemme ajattellessamme kuinka paljon luovaa, rakentavaa toimintaa ja kuinka paljon rakkautta ja uskoa tulevaisuuteen on sisältynyt Väinö Niinivaaran elämänvuosiin. Hän oli johtamansa ammattikoulun välityksellä merkittävällä tavalla

Rovasti K. K. Hautaniemi, teol. tri S. Sirenius ja pastori P. Hissa viimeistä palvelusta vainajalle suorittamassa.

rakentamassa kuusankoslelaisten kotien tulevaisuutta. Varsinaisten tehtäviensä ohella hänellä riitti aikaa omistautua myös yhteiskunnallisiin rientoihin ja hänen vakava ja lämminsydäminen suhtautumisensa ihmisiin ja asioihin oli omiaan tasoittamaan aikojen vaihteluissa ilmenneitä ristiriitoja. Kymin Osakeyhtiö muistelee suurella kiitollisuudella ja syvällä kaipauksella uskollista uurastajaa Väinö Niinivaaraa.

Ammattikoulun johtokunnan sepelettä laskettaessa oli johtokunta in corpore arkun äärellä ja sen kiitollisuuden ja kaipauksen tunteet tulkitsi johtokunnan puheenjohtaja, parooni Knut von Troil, lausuen seuraavaa:

"Kansan kallein aarre on sen nuoriso, ja tämän nuorison kasvattaminen kunnollisiksi kansalaisiksi tulee aina olemaan kansakunnan tärkeimpiä tehtäviä.

Kuinka onnelliset olemmekaan olleet täällä Kuusankoskella, kun meidän keskuudessamme jo 40 vuotta sitten esiintyi mies, joka elämänsä uraksi oli valinnut juuri tämän tehtävän ja jolla oli siihen niin palava into ja harvinaisen monipuoliset edellytykset.

Toimittuaan aluksi nimeänsä kantavan kansakoulun johtajana ei kestänyt montakaan vuotta, ennenkuin hän

Vuorineuvos K. E. Ekholm puhuu Kymin Oy:n seppelettä laskettaessa. — Valok. Pitkänen.

ryhtyi toteuttamaan opettajanuransa varmaankin suurinta toivomusta, nimittäin ammattikoulun perustamista paikkakunnallemme. Parempiin ja kiitollisempiin käsiin ei Kymiyhtiön johto olisi voinut uskoa tätä kunniakasta ja erittäin vaativaa tehtävää.

Ainutlaatuisella rakkaudella ja uskollisuudella kutsu-
mukselleen, kaukonäköisyydellä ja hellittämättömällä tarmolla, itseänsä säästämättä on hän koulun perustamisesta alkaen 34 vuoden aikana sen johtajana työskennellyt koulun kehittämiseksi ja kohottamiseksi nykyiselle korkealle tasolle, joka on herättänyt ansaittua huomiota ja kunnioitusta, ei ainoastaan omassa maassamme, vaan myöskin kaikkien niitten ulkomaalaisten vieraitten keskuudessa, jotka ovat koulussamme vieraillleet. Tässä tehtävässään on hänellä ollut suuri onni nähdä rinnallaan parhaana työtoverinaan ja innoittajanaan oma vaimonsa, joka hänkin samalla antaumuksella ja sydämen lämmöllä on toiminut koulun parhaaksi.

Kuva Väinö Niinivaarasta ammattikoulun rehtorina ei muodostuisi täydelliseksi ellei tähdentäisi hänen erinomaisen kaunista suhdettaan oppilaisiinsa. Me, joille oli suotu etu nähdä hänet työssään, tulimme huomaamaan hänen isällisen asennoitumisensa niihin tuhansiin lapsiin, jotka ovat käyneet hänen kouluaan. Jokainen heis-

tä oli kuin hänen omansa ja jokaiselle heistä hänellä oli antaa rohkaiseva sana, jota seurasi isällinen lyönti olkapäälle tai lämmin ja sydämellinen katse. Tämä hänen omintakeinen otteensa lapsiin on varmaankin ollut parhain keino sen työn- ja elämänolon luomiseksi, joka säteilee lasten silmistä, milloin vain koulussa vierailee. Samalla on hän oppilaisiinsa saanut juurrutetuksi ihmeteltävän suuren ymmärtämyksen kuria ja hyvää järjestystä kohtaan, jota ilman koulun toiminta, olkoonpa tämä muuten kuinka hyvin tahansa suunniteltu, on tuomittu epäonnistumaan. Varmaa on, että kaikki tämä on ollut iloksi ja hyödyksi kaikille niille kodeille, joiden lapset ovat ammattikouluamme käyneet.

Kymen Osakeyhtiön ammattikoulun ja johtaja Väinö Niinivaaran nimet ovat eroittamattomasti kytketyt toisiinsa. Niin kauan kuin toiminta koulussamme jatkuu, tulee se kertomaan tuleville polville koulun luojasta ja hänen siunauksellisesta työstään nuorisomme hyväksi.

Me hänen toverinsa koulun johtokunnassa seisomme hänen paariensa ääressä syvästi kiitollisina kaikesta siitä, mitä hän esikuvallisena rehtorina on merkinnyt ei ainoastaan meille, vaan ennen kaikkea Kymen Osakeyhtiön ammattikoululle."

Ammattikoulun opettajien seppelleen toi lähetystö, jonka puolesta johtajatar Katri Virtanen puhui. Tämän jälkeen saapuivat Kaiku-kuoron edustajat laskemaan kuoron seppellettä johtajalleen, joka yhtäjaksoisesti 41 vuotta oli esimerkiksi innolla ja täsmällisyydellä kuoron hyväksi työskennellyt. Muistosat lausui kuoron puheenjohtaja, kamreeri J. Verona, minkä jälkeen kuoro lauloi loppukoraalin "Murheen, ristin tiellä" Bachin motetista "Jeesu aarteheni". Ammattikoulun oppilaskuntaa edustavan lähetystön laskiessa seppelensä ilmoitti Ahti Martinkainen oppilaitten kaipauksen tunteet seuraavoin:

"Tässä tilaisuudessa me, Kymin O. y:n Ammattikoulun oppilaat, tahdomme murhe sydämessämme kunnioittaa rehtorimme Väinö Niinivaaran muistoa, hänen siirtymään tuonen purteen, manan matkalaisten joukkoon. On vaikea uskoa, ettei hän enää ole meidän keskuudessamme. Vielä muutama päivä sitten oli hän työssään terveenä ja nuorekkaana. Tyhjältä tuntuu, kun emme enää näe rehtorimme tuttuja piirteitä, jotka antoivat oman värinsä ja leimansa koko koulumme elämälle.

Koskaan ei häivy mielestämme se keväinen aamu, jona koulutalomme harjalla puolitangossa liehuva siniristilippu kertoi meille raskaan suruviestin.

Rehtori Niinivaara oli kaikkien oppilaittensa ihailema ja rakastama. Suuren kunnioituksemme hän saavutti suhtautuessaan meihin aina isällisesti, hyvántahtoisesti ja oikeudenmukaisesti. Hän omasi huumorin kultaisen lahjan. Suurella uskollisuudella ja antaumuksella hän suhtautui työhönsä. Hänen tapansa opettaa mukaansatempaavasti ja esityksensä sopivasti huumorilla höystäen sai kaikki oppilaat tarkkaavaisina työhön mukaan.

Kaikissa asioissa saimme luottamuksellisesti kääntyä hänen puoleensa, ja aina hän kärsivällisesti ja auliisti jakoi neuvojaan.

Vilpitön suru täyttää tällä hetkellä koulumme jokaisen oppilaan sydämen.

Puhtaana ja kirkkaana säilyy aina hänen muistonsa. Siitä kertokoon koulutalomme, joka ylevänä ja kauniina kohoo kohti korkeuksia vertauskuvana perustajansa rehtori Niinivaaran teoista ja ajatuksista. Sen seinien sisällä kuuluu työn ääni toistaen satojen ja tuhansien oppilaiden kiitoksen hyvintekijälleen ja suurelle opettajalleen.

Olkkoon rehtorimme muisto meille kehoittavana ja velvoittavana kutsuna kilvoitteluun kohti iäisyyden kotia. Ottakoon jokainen meistä ammattikoulun nuorista hänen elämänsä esikuvaksi. Näin tehden on varmaa, että jokaisen meidän elämämme rakentuu vahvalle perustalle, jota tämän maailman myrskyt eivät voi hajottaa.

Rehtori Niinivaara, korkein siunatkoon Teidän leponne rakastamanne isänmaan povessa ja johdattakoon Teidät ikuisen kirkkauteen taivaassa."

Edelleen kunnioittivat vainajan muistoa kukin tai puhein Kymintehtaan kansakoulun opettajat, Kuusankosken seurakunta, Kuusankos-

ken Opettajayhdistys, Kymintehtaan kansakoulun oppilaat, Suomen Ammatillisten Koulujen Opettajayhdistys, teollisuuden ammattikoulujen rehtorit ja tarkastaja, Högforsin tehtaan johto ja Högforsin tehtaan konepajakoulu, vainajan viimeinen kansakoululuokka, SULASOL ja sen Kymenlaakson piiri, Kymintehtaan kansakoulun johtokunta, Kuusankosken kansakoululautakunta, Kokoomuspuolueen Uudenmaan Piiriliitto, ammattikoulun nykyinen ja entinen palvelushenkilökunta ja rehtori Niinivaaran kansakoululuokka v:lta 1936 sekä monet yksityiset ystävät. Seppelleen asemesta olivat eräät edellämaituista joko kartuttaneet Kymintehtaan kansakoulussa olevaa Väinö ja Sanni Niinivaaran stipendirahastoa tai osallistuneet Väinö Niinivaaran nimeä kantavan ja ammattikoululle luovutettavan stipendirahaston perustamiseen.

Adressein olivat vainajan muistoa kunnioittaneet Kotkan Laulajat, Kotkan valmistava tyttöjen ammattikoulu, Kotkan poika-ammattikoulu, Kotkan Toukolan laulukoulu, Keski-ikäseura, Kouvola Musiikin Ystävät, Kouvola kansakoulun opettajat, Kenraali Mannerheimin Lastensuojeluliiton Kouvola osasto, Kuusankosken Kirkkokuoro, Kymintehtaan Työväen Musiikkiyhdistys, Kuusankosken Kansalliset Nuoret, Kuusankosken Kansallisseura, Kuusankosken Opettajayhdistys, Kymintehtaan kansakoulun johtokunta ja Kymintehtaan kansakoulun opettajat sekä lukuisat yksityiset läheltä ja kaukaa.

Osallistumalla edellämaitutun, Väinö Niinivaaran nimeä kantavan stipendirahaston perustamiseen olivat hänen muistoaan kunnioittaneet Kuusankosken kunta, Kuusankosken seurakunta, Kymin Osakeyhtiö, Kuusankosken Mieslaulajat, Kuusankosken Orkesteri, Kuusankosken Partiotytöt, ammattikoulun oppilaskunta, Kuusankosken Säästöpankki, Kuusankosken Veto, Kymintehtaan Urheiluseura, Partiolippukunta Kuusankosken Polunlöytäjät, Voikaan Sekakoulu ja v. 1932—36 entiset oppilaat sekä sadat yksityiset.

Seppeltenlaskun päätyttyä kantoivat vainajan omaiset ja laulajatoverit arkun ammattikoulun oppilaitten muodostamaa kunniakuja pitkin ruumisvaunuihin, tireht. Siukosen soittaessa uruilla Bachin "Adagioa". Valtaisa surusaattue suuntasi sen jälkeen kulkunsa kohti Kuusankosken vanhaa hautausmaata, missä ammattikoulun opettajat kantoivat arkun hautaan, ammat-

PAPERIPUIDEN KUORINNASTA.

Paperiteollisuudessa on puiden kuorinta aina ollut eräänlainen "pullon kaula". Se on vaatinut huomattavan ihmistyövoimamäärän tarpeellisen puumäärän turvaamiseksi kulloinkin kysymyksessä olevan tehtaan tarpeisiin.

Alkujaanhan puut kuorittiin käsin, mutta se ei työn hitauden takia ajanpitkään tyydyttänyt paperintuottajia. Oli siis pyrittävä koneellistamaan sitäkin alaa ja tähän pyrkimykseen ajoi pieni pakkokin, sillä paperiteollisuus ja paperinvalmistukseen käytetyt koneet kehittyivät kukon askelin, joten mukana oli pysyttävä keinolla millä hyvänsä.

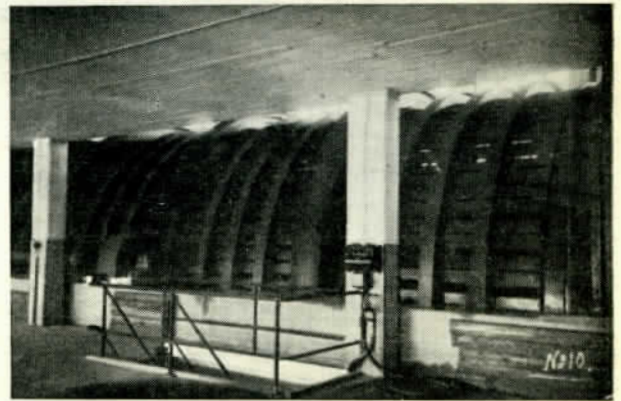
Niinpä onkin puiden kuorimiseksi kehitetty lukematon määrä erilaisia mekaanisia laitteita ja menetelmiä, joita sitten on käytetty joko paremmalla tai huonommalla menestyksellä. Koneellistuttamalla ala on pyritty aina suurempaan tuotantoon pienemmällä työvoimamäärällä.

Siihen erilaisten kuorintalaitteiden ja menetelmien lukuisaan joukkoon on mahtunut toinenkin malli ja järjestelmä, aina piikkitelakuorijasta ketjukuorijaan, kunnes vihdoin on päädytty viimeiseen huutoon tällä alalla, nimittäin kuorintarumpuun. Tämä menetelmä perustuu siihen yksinkertaiseen ajatukseen, että annetaan puiden pyöriessä rummussa hangata toisistaan kuori. Tämä järjestelmä on käytännössä mm. Voikaan tehtailla.

Tämän lyhyen kuvauksen tarkoituksena onkin tutustuttaa arv. lukijat muutamin sanoin ja kuvin Kymin Oy:n Voikaan Selluloosatehtaalla käytännössä oleviin kuorintalaitteisiin, jotka on valmistanut Kone-Silta ja jotka on otettu käyttöön syksyllä 1939.

Laite on lyhyesti kuvattuna seuraavanlainen: Kannatusrullien päällä vaakasuorassa asennossa pyörivä, sälerakenteinen, teräksestä valmistettu, molemmista päistään avonainen lieriö.

Käyttävänä voimana on 180 hv:n sähkömoottori, josta voima siirretään hammaspyörävälityksen kautta käyttöakselille (akselin läpimitta on n. 300 mm.). Käyt-

Kuorimarumpu sivusta katsottuna. Kuvassa näkyy rummun ympärillä oleva hammaskehä.

töakselilla oleva hammaspyörä taas vuorostaan panee itse rummun pyöriään liikkeeseen, rummun keskikohdalla vaipan ympäri asennetun, sektoreista kokoonpanun hammaskehän välityksellä.

Rummun kierrosluku ei ole suuren suuri, ainoastaan 1,19 kierrosta minuutissa, mutta kehänopeutta onkin jo 30 m/min. Tämä johtuu rummun valtavasta koosta, sillä onhan siinä kokoa ja näköä niinkuin toteatte vilkaisemalla oheisia kuvia. Rumpu onkin pohjoismaiden, ellei peräti Euroopan suurimpia. Sen mitoista mainittakoon, että pituus on 16 m ja läpimitta 8 m, joten kokonaistilavuus on 800 m³. Rummun käydessä on sen sisällä yhtäaikaa puita 350—400 m³, riippuen siitä, ajetaanko lyhkäisiä 1 m:n vai pitkiä puita. Kuorimiskyky on n. 50 m³/t. ja on silloin jälkivuolijoita 6—8 henkeä.

Puut syötetään rumpuun sen toisesta päästä ja tulevat ne toisesta päästä ulos, siirtyen kuljetushihnaa pitkin jälkivuolijain ohi. Jälkivuolijat poistavat täysin puhdistuneet puut edellämainitun hihnan alla olevalle toiselle hihnalle, joka vie ne hakulle ja sitä tietä tehtaan käyttöön. Sellaiset puut, jotka eivät ole yhdellä

tikoulun torvisoittokunnan soittaessa kapellimestarinsa Alvar Korven johdolla surumarssia. Kun arkku oli laskettu maan poveen, viritti Kaiku-kuoro jäähyväislaulun ja ammattikoulun oppilas Jorma Lupunen lausui runon. Lopuksi veisattiin yhteisesti torvisoiton säestyksellä virsi "Sun haltuus rakas Isäni", minkä jälkeen saattoväki verkalleen poistui hautausmaalta, jättäen sinne pitkän ja hedelmällisen päivätyön suorittaneen uskollisen uurastajan ja kelpo ihmisen uinumaan ikuuntaan rakastamansa isänmaan povessa.

Hautausmaalta kokoonnuttiin ammattikoululle hautajaiskahville ja sen jälkeen siirryttiin

koulun juhlasaliin muistohetkeä vainajan kunniaksi viettämään. Rehtori Niinivaaran köynnöskehyksinen muotokuva oli sijoitettu salin etualalle kukkien ja kynttiläin keskelle. Tilaisuudessa pitivät puheita tri Sirenus ja pastori Hissa, urkusoolon soitti tireht. Siukonen, Kaiku-kuoro lauloi, tohtorinrouva Raina Erola esitti pianonsoittoa ja professorinrouva Ester Roschier yksinlaulua sekä ammattikoulun oppilaat lausuntaa. Yhdessä veisattiin neljä säkeistöä vainajan lempivirrestä 129, ja kun pastori Hissa oli pitänyt loppurukouksen, päätettiin harastunnelmainen ja vaikuttava muistohetki laulamalla yhteisesti viimeinen säkeistö virrestä 171.

MASSAHIIHDOISSA KUUSANKOSKELLA

*voitti Erkki Mauno miesten ja Eila Saarinen naisten
n. s. kuuman sarjan.*

Kiertopalkinnoista joutui 2 Selluloosatehtaalte, 1 Korjauspajalle ja 1 Kauppa Oy:lle.

Kymin Oy:n Kymintehtaan ja Kuusankosken tehtaiden massahiihdot pidettiin helmikuun 15 p:nä Kuusankosken hyppymäen maastossa. Ne saatiin suorittaa melko edullisissa olosuhteissa, sillä pakkasta oli vain sen verran, ettei se pelottanut enempää hiihtäjiä kuin osanottajiaakaan ja keli tuntui aika luistavalta. Osanottajia oli ilmoittautunut kaikkiaan 507, mutta, kuten tavallista, jäi osa heistä saapumatta. Kun muutamat lisäksi keskeyttivät, saatiin loppuunhihtäneitten lukumääräksi 406. Sarjat olivat samat kuin ennenkin eli siis seuraavat:

Sarja A, ns. kuuma sarja, jossa hiihdettävä matka oli miehille 15 km ja naisille 5 km. Osanotto-oikeus oli kaikilla yhtiön palveluksessa olevilla henkilöillä.

Sarja B, miesten yleinen sarja, matka 5 km. Se jakautui seuraaviin ikäsarjoihin: 18—34-vuotiaat, 35—44-vuotiaat, 45—49-vuotiaat, 50—59-vuotiaat ja 60 vuotta täyttäneet. Osanotto-oikeus kaikilla palveluksessa olevilla miehillä.

Sarja C, naisten yleinen sarja, matka 6 km. Ikäsarjat: 17—29-vuotiaat, 30—39-vuotiaat, 40—49-vuotiaat ja 50 vuotta täyttäneet. Osanotto-oikeus yhtiön palveluksessa olevilla naisilla sekä palveluksessa olevien miesten vaimoilla ja palveluksessa olevien henkilöiden tyttärillä.

Sarja D, 16—17-vuotiaitten poikien sarja, matka 5

km. Osanotto-oikeus palveluksessa olevilla pojilla ja palveluksessa olevien henkilöiden pojilla.

Sarja E, 10—15-vuotiaitten poikien sarja, matka 5 km. Ikäsarjat: 10—11-vuotiaat, 12—13-vuotiaat ja 14—15-vuotiaat. Osanotto-oikeus kuten sarjassa D.

Sarja F, 10—16-vuotiaitten tyttöjen sarja, matka 5 km. Osanotto-oikeus palveluksessa olevilla tytöillä ja palveluksessa olevien henkilöiden tyttärillä.

Miesten kuumassa sarjassa, josta valitaan edustajat yhtymän hiihtomestaruuskilpailuihin, isännöi tällä kertaa "vanha tuttu", Selluloosatehtaan Erkki Mauno, joka johti kilpailua koko ajan, voittaen sen ylivoimaisesti yli 3 minuutin aikaerolla seuraavaan. Mauno oli ainoa, joka alitti tunnin rajan. Muista kärkipään sijoista käytiin tasaväkisempi taistelu ja niinpä esim. toisen palkinnon saaneen tulos oli vain 58 sek. parempi kuin kuudenneksi sijoittautuneen. Tämä jos mikä todistaa kilpailun kireyttä.

Naisten vastaavan sarjan voitti vakuuttavasti Kuusankosken Paperitehtaan Eila Saarinen, jonka tulos oli lähes 2 minuuttia parempi kuin Rakennusosaston Anna-Liisa Lampisen, joka tuli toiseksi.

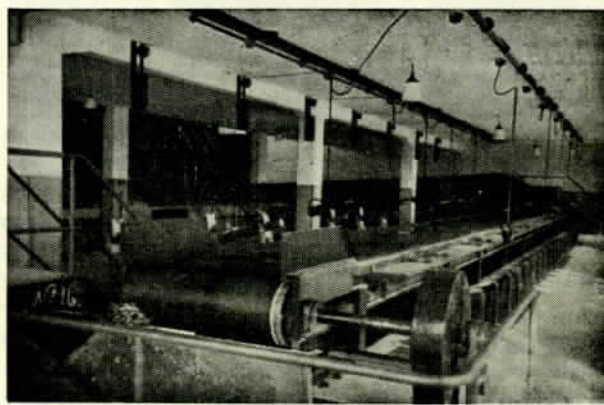
Miesten B-sarjan 18—34-vuotiaitten ikäryhmässä uusi voittonsa Asunto-osaston Paavo Muuronen ja toiseksi tuli Kymintehtaan Korjauspajan Kalevi Simonen, joka viime talvena kilpaili vielä 16—17-vuotiaitten poi-

Rumpu sisältä. Taka-alalla näkyy puiden syöttöaukko.

rumpukäsittelyllä puhdistuneet, joutuvat toistamiseen samanlaiseen käsittelyyn. Irronnut kuori huuhdotaan pois virtaavan veden avulla, puristetaan kuivaksi ja käytetään polttoaineksi.

Näin jatkuu rummun työskentely yhtiämittaa yötä päivää Voikaan Selluloosatehtaan tuotannon hyväksi,

Jälkivuolijain työpöytä, liukuhihna, mistä puhtaat puut siirtyvät alla olevaa hihnaa pitkin tehtaalle.

Katosta riippuvat jälkivuolijain "veitset", sähkökäyttöiset kutterit. — Valok. Tollman.

siten osaltaan auttaen Kymin Oy:n paperitehtaita säilyttämään se asema, mikä sillä on maamme paperitehtaiden joukossa.

Yleiskuva lähtö- ja tulopaikalta.

Tauno Levänen lähtövuorossa.

Naisten "kuuman sarjan" osanottajia: Eila Rokka, Anna-Liisa Lampinen, Signe Ryöppy, Eila Saarinen, Helmi Miettinen ja Sirkka Partti. — Valok. Tollman.

kien sarjassa, suoriutuen siinä voittajana. 35—44-vuotiaista oli paras Rakennusosaston Aarne Virtanen, joka viime talviselta 6:nnealta tilalta kohosi nyt kärkeen. Toiseksi tullut Kymintehtaan Korjauspajan Lauri Pasi kilpaili edellisellä talvena nuoremmassa ikäryhmässä, sijoittuen silloin 6:nneksi. 45—49-vuotiaitten ikäsarjassa perä voiton Rakennusosaston Vilho Mankki, oltuaan viime vuonna 35—44-vuotiaitten ikäsarjassa 16:s. 50—59-vuotiaitten ikäryhmässä hiihti parhaiten Kuusankosken Paperitehtaan Oskari Lahti, joka edellisellä kerralla sai toisen palkinnon. Samoin kohosi 60 vuotta täyttä-

neiden ikäryhmässä viime talven toinen mies, Rakennusosaston Viktor Hänninen kärkitilalle.

Naisten C-sarjan 17—29-vuotiaitten ikäryhmässä jäi viimevuotinen voittaja Iris Lukander nyt toiseksi ja voitto siirtyi Asunto-osaston Paula Sundströmin nimiin. 30—39-vuotiaitten ikäryhmässä oli paras Ada Jäppinen (viime talvena 4:s) ja 40—49-vuotiaitten ikäsarjassa Aili Askola. Yli 50-vuotiaista oli Kuusankosken Paperitehtaan Ida Erola jälleen ylivoimainen ykkönen.

Sarjassa D, jossa hiihtivät 16—17-vuotiaat pojat, kruunattiin voittajaksi Sähköosaston Jorma Vuori, joka viime talvena kilpaili E-sarjan 14—15-vuotiaitten ikäryhmässä, tullen tällöin neljänneksi.

Sarjassa E sai 10—11-vuotiaitten ikäryhmässä parhaan tuloksen Sähköosaston Reijo Hölsä, 12—13-vuotiaitten ikäryhmässä Kymintehtaan Paperitehtaan Tauno Askola ja 14—15-vuotiaitten ikäryhmässä saman tehtaan Teuvo Vanhalakka.

Sarjassa F voitti 10—12-vuotiaitten ikäryhmässä Höyryosaston Pirkko Telkkinen, 13—14-vuotiaitten ikäryhmässä hänen sisarensa Ritva Telkkinen ja 15—16-vuotiaitten ikäryhmässä Kymintehtaan Paperitehtaan Eini Oksanen.

YKSITYISPALKINNOT ERI SARJOISSA JAKAANTUIVAT SEURAAVASTI:

Sarja A.

Miehet: 1) Erkki Mauno, Sell., 56,48; 2) Viljo Hänninen, Korj., 1.00,07; 3) Arvi Kettula, Kuu Pap., 1.00,26; 4) Tauno Levänen, Rak.-os., 1.00,49; 5) Heikki Nieminen, Rak.-os., 1.01,02; 6) Armas Mauno, Korj., 1.01,05; 7) Unto Jyräs, Korj., 1.01,35; 8) Olavi Nikulainen, Korj., 1.02,06; 9) Heikki Muuronen, Korj., 1.03,22; 10) Veikko Saarinen, Ky Pap., 1.03,35.

Naiset: 1) Eila Saarinen, Kuu Pap., 20,16; 2) Anna-Liisa Lampinen, Rak.-os., 22,12; 3) Signe Ryöppy, Sell., 22,41; 4) Helmi Miettinen, Kuu Pap., 22,45; 5) Eila Rokka, Kauppa Oy., 23,40.

Sarja B.

18—34-vuotiaat: 1) Paavo Muuronen, Asunto-os., 17,25; 2) Kalevi Simonen, Korj., 17,41; 3) Veikko Lupunen, Rak.-os., 17,43; 4) Martti Hyyrynen, Rak.-os., 17,46; 5) Elnor Okka, Korj., 18,00; 6) Hugo Hänninen, Sähköos., 18,08; 7) Onni Vainonen, Rak.-os., 18,18; 8) Tauno Tähtinen, Sähköos., 18,19; 9) Oiva Sahlberg, Rak.-os., 18,21; 10) Eero Virtanen, Asunto-os., 18,25; 11) Lasse Kyöperi, Ulkotyöos., 18,30; 12) Sulo Avikainen, Sell., 18,47; 13) Mauno Utti, Korj., 18,53; 14) Jaakko Haapala Sähköos., 18,53; 15) Eino Monola, Kloorit., 18,54.

35—44-vuotiaat: 1) Aarne Virtanen, Rak.-os., 17,27; 2) Lauri Pasi, Korj., 17,54; 3) Anton Punkkinen, Sell., 17,59; 4) Oiva Vanhalakka, Ky Pap., 18,23; 5) Sulo Sahlberg, Ky Pap., 18,25; 6) Armas Lindeman, Sell., 18,35; 7) Arvo Pasi, Ulkotyöos., 18,51; 8) Reino Nygren, Korj., 18,58; 9) Kaarlo Ahonen, Ulkotyöos., 19,08; 10) Lauri Salonen, Sell., 19,12.

45—49-vuotiaat: 1) Vilho Mankki, Rak.-os., 18,53; 2) Einar Niilo-Rämä, Rak.-os., 18,59; 3) Martti

Ahola, Höyryös., 19,14; 4) Kalle Helander, Kloorit., 20,49; 5) Johannes Lehtoranta, Rak-os., 21,58.

50—59-vuotiaat: 1) Oskari Lahti, Kuu Pap., 20,35; 2) Martti Peltola, Tal.-os., 21,13; 3) Jalmari Rauosvaara, Puuh., 21,28; 4) Juho Rokka, Asunto-os., 23,18; 5) Kalle Koskinen, Sähköös., 24,32.

Yli 60-vuotiaat: 1) Vihtori Hänninen, Rak.-os., 23,39; 2) Viktor Sihvola, Korj., 23,41; 3) Antti Eerola, Asunto-os., 25,30; 4) Manu Salmi, Tal.-os., 28,15; 5) Elias Lantta, Asunto-os., 28,20; 6) Matti Mäkelä, Kuu Pap., 29,49; 7) Eemeli Pöysä, Maat.-os., 29,51; 8) Hjalmar Talvinen, Ky Pap., 34,53; 9) Antti Hannula, Asunto-os., 36,07.

Sarja C.

17—29-vuotiaat: 1) Paula Sundström, Asunto-os., 20,20; 2) Iris Lukander, Kuu Pap., 20,28; 3) Irma Haapala, Sähköös., 21,24; 4) Lempi Katainen, Kuu Saha, 22,12; 5) Hilka Viljakainen, Ky Pap., 23,43; 6) Terttu Viljakainen, Ky Pap., 23,51; 7) Liisa Ferm, Kuu Saha, 23,52; 8) Liisa Korsberg, Kloorit., 23,57; 9) Sanni Inkeroinen, Sell., 24,00; 10) Maija Piispa, Kauppa Oy., 24,07.

30—39-vuotiaat: 1) Ada Jäppinen, Sell., 24,02; 2) Signe Lupunen, Rak.-os., 24,55; 3) Hilka Huuhka, Kauppa Oy., 25,35; 4) Eeva Koskipuro, Sell., 27,36; 5) Lempi Tiitinen, Kauppa Oy., 28,51.

40—49-vuotiaat: 1) Aili Askola, Sell., 24,11; 2) Saima Rahikainen, Tal.-os., 24,25; 3) Laina Lahtinen, Kauppa Oy., 26,55; 4) Siiri Siren, Asunto-os., 27,20; 5) Helmi Tiro, Rak.-os., 27,26.

Yli 50-vuotiaat: 1) Ida Erola, Kuu Pap., 26,50; 2) Emilia Pöysä, Maat.-os., 30,42; 3) Senni Leskinen, Korj., 31,08; 4) Tilda Tamminen, Kuu Pap., 31,57; 5) Elsa Monthan, Ky Pap., 33,04; 6) Maria Rissanen, Kuu Pap., 35,02; 7) Hilda Brofeldt, Sell., 36,08; 8) Alma Virta, Tal.-os., 45,05.

Sarja D.

1) Jorma Vuori, Sähköös., 17,19; 2) Veikko Pasi, Ky Pap., 17,24; 3) Matti Frimodig, Korj., 17,35; 4) Pertti Tuominen, Korj., 17,59; 5) Pertti Salmi, Asunto-os., 18,09; 6) Veijo Silonummi, Asunto-os., 18,14; 7) Reino Hautamäki, Tal.-os., 18,21; 8) Rainer Luukas, Maat.-os., 18,30; 9) Ossi Okka, Rak.-os., 18,50; 10) Viljo Eskola, Sell., 18,51; 11) Pauli Lakka, Korj., 18,57; 12) Veikko Lampila, Sähköös., 19,04; 13) Seppo Kotilainen, Korj., 19,42; 14) Esko Seppälä, Sähköös., 19,55; 15) Heikki Laine, Asunto-os., 19,59.

Sarja E.

10—11-vuotiaat: 1) Reijo Hölsä, Sähköös., 21,56; 2) Osmo Helminen, Ky Pap., 22,00; 3) Reino Karhu, Maat.-os., 22,04; 4) Timo Seppälä, Sähköös., 22,29; 5) Toivo Tolvanen, Sähköös., 22,30; 6) Unto Kääpä, Sähköös., 22,41; 7) Seppo Lupunen, Kloorit., 23,07; 8) Seppo Myyrä, Tal.-os., 23,19; 9) Heikki Lundberg, Tal.-os., 23,32; 10) Simo Oksanen, Kuu Pap., 23,33; 11) Ossi Ahonen, Ulkotyös., 23,42; 12) Juhani Peltonen, Rak.-os., 23,54; 13) Reijo Pukkila, Rak.-os.,

Viimeinen ponnistus lähellä maaliviivaa.

Kaksinkamppailu loppumetreillä.

23,54; 14) Aarne Palonen, Ky Pap., 23,55; 15) Veikko Tolvanen, Sähköös., 24,00.

12—13-vuotiaat: 1) Tuomo Askola, Ky Pap., 19,45; 2) Jouko Lindberg, Sähköös., 19,59; 3) Jorma Lindberg, Sähköös., 20,32; 4) Tuomo Tervola, Maat.-os., 21,46; 5) Seppo Huuskonen, Kloorit., 21,47; 6) Veijo Simola, Kuu Pap., 21,48; 7) Pentti Jokinen, Ulkotyös., 22,10; 8) Ossi Nöjd, Rak.-os., 22,29; 9) Esko Oksanen, Ky Pap., 23,23; 10) Mauri Nygren, Korj., 23,24; 11) Matti Juusela, Sähköös., 23,25; 12) Keijo Pasi, Kloorit., 23,47; 13) Jorma Väkevä, Ky Pap., 24,07; 14) Arvo Suominen, Kloorit., 24,57; 15) Seppo Niemi, Korj., 25,07.

14—15-vuotiaat: 1) Teuvo Vanhalakka, Ky Pap., 20,07; 2) Reijo Landen, Rak.-os., 20,14; 3) Kauko Lyytikäinen, Sell., 20,42; 4) Antero Lahti, Kloorit., 21,01; 5) Tauno Miikkulainen, Kuu Saha, 21,12; 6) Kauko Helander, Kloorit., 21,25; 7) Pentti Peltola, Tal.-os., 21,27; 8) Ossi Haajanen, Sell., 21,33; 9) Teuvo Rämä, Kuu Saha, 21,40; 10) Sakari Koskinen, Sähköös., 21,41; 11) Niilo Katainen, Sell., 21,41; 12) Heikki Huuskonen, Höyryös., 21,45; 13) Raimo Suominen, Sell., 21,54; 14) Eino Oksanen, Ky Pap., 22,23; 15) Leo Viljakainen, Ky Pap., 22,32.

Sarja F.

10—12-vuotiaat: 1) Pirkko Telkkinen, Höyryös., 22,04; 2) Kaija Avikainen, Tal.-os., 22,14; 3) Eeva Telkkinen, Kuu Pap., 22,33; 4) Sirkka-Liisa Siiteri, Sell., 24,30; 5) Anneli Lindqvist, Rak.-os., 24,34; 6) Leena

Hämäläinen, Sell., 25,20; 7) Kaija Kola, Korj., 26,01; 8) Eva Nygren, Korj., 26,05; 9) Maj-Britt Söderström, Kontt., 27,41; 10) Anja Pessa, Sähköos., 28,02.

13—14-vuotiaat: 1) Ritva Telkkinen, Höyryos., 22,09; 2) Elli Kilpiä, Tal.-os., 23,42; 3) Maija Koskipuro, Sell., 24,28; 4) Marjatta Nyberg, Kontt., 25,03; 5) Kaisa Koskipuro, Sell., 25,26; 6) Majsi Wikman, Kontt., 25,48; 7) Anneli Salminen, Korj., 28,42; 8) Aina Nurminen, Kauppa Oy., 29,05.

15—16-vuotiaat: 1) Eini Oksanen, Ky Pap., 21,47; 2) Sinikka Jäppinen, Höyryos., 22,12; 3) Kaarina Viljakainen, Ky Pap., 22,46; 4) Greta Heikkilä, Rakos., 23,01; 5) Terttu Pasi, Kloorit., 25,06; 6) Seija Mäkinen, Kauppa Oy., 26,59; 7) Liisa Henttu, Kuu Pap., 31,53.

Kymintehtaitten Kauppa Oy:n lahjoittaman porsaan, joka arvottiin palkintojenjakotilaisuudessa kaikkien matkansa loppuun hiihtäneitten kesken, voitti sarjassa E hiihtänyt Kalle Sakari Varis Maatalousosastolta.

KIERTOPALKINNOT.

Työosastojen kesken oli kilpailtavana neljä kiertopalkintoa, joiden kohtalo ratkesi seuraavasti:

Kymin Oy:n kiertopalkinto.

Tästä palkinnosta, jonka viime talvena voitti Selluloosatehdas, kilpailtaessa otettiin huomioon kunkin osaston 9:n edustajan tulos, joista 3 A-sarjassa ja 6 B- tai D-sarjassa. Sarjassa D huomioitiin kuitenkin vain palveluksessa olevat pojat. Tällä kertaa sai palkinnon vuodeksi haltuunsa Kymintehtaan Korjauspaja yhteistuloksella 4 t. 52 min. 11 sek. Voittaneeseen joukkueeseen kuuluivat Viljo Hänninen, Armas Mauno, Unto Jyräs, Kalevi Simonen, Lauri Pasi, Pertti Tuominen, Elner Okka, Mauno Utti ja Pauli Lakka. 2) Rakennusosasto (Tauno Levänen, Heikki Nieminen, Viljo Aro-nen, Aarne Virtanen, Veikko Lupunen, Martti Hyyrynen, Onni Vainonen, Ossi Okka ja Vilho Mankki) 4,56,26; 3) Kuusankosken Paperitehdas (Kalevi Huotari, Veikko Lahtinen, Arvi Kettula, Aaro Salmi, Tuure Valo, Oskari Lahti, Viljo Alanko, Yrjö Sorsa ja Anselm Ripatti) 5,12,49.

Kuntoisuuskiertopalkinto

on vapaaherrojen v. Koskullin ja Cedercreutzin lahjoittama ja otetaan sen kohtaloa määrättaessä huomioon 6:n edustajan tulos seuraavasti: 1 A-sarjassa (miehet), 1 A-sarjassa (naiset), 1 B-sarjassa (18—34-vuotiaat) tai D-sarjassa, 1 B-sarjassa (35—44-vuotiaat), 1 C-sarjassa (17—29-vuotiaat) tai F-sarjassa sekä 1 C-sarjassa (30 vuotta täyttäneet). Palkinto joutui uudelleen Selluloosatehtaalte yhteistuloksella 2,44,17. Joukkueen muodostivat Erkki Mauno, Signe Ryöppy, Sulo Avikainen, Antton Punkkinen, Sanni Inkeröinen ja Ada Jäppinen 2) Rakennusosasto (Tauno Levänen, Anna-Liisa Lampinen, Veikko Lupunen, Aarne Virtanen, Greta Heikkilä ja Signe Lupunen) 2,46,07; 3) Kuusankosken Paperitehdas (Arvi Kettula, Eila Saarinen, Aaro Salmi, Anselm Ripatti, Iris Lukander ja Ida Erola) 2,48,51.

Naisten kiertopalkinnon,

jota viime talvena ei jaettu lainkaan, koska millään osastolla ei silloin ollut täyttä joukkuetta, ja josta kilpailtaessa otetaan huomioon 7:n edustajan tulos, niistä 2 A-sarjassa ja 5 C-sarjassa, vei nyt Selluloosatehdas ajalla 2,51,27. Joukkueen kokoonpano oli seuraava: Salli Inkeröinen, Ada Jäppinen, Aili Askola, Aune Koivula, Maire Lampinen, Signe Ryöppy ja Elvi Heinonen; 2) Kauppa Oy. (Maija Piispa, Elvi Viljakainen, Tellervo Kontula, Edit Myöhänen, Liisa Lakka, Eila Rokka ja Sirkka Partti) 2,53,19; 3) Kuusankosken Paperitehdas (Iiris Lukander, Ida Erola, Hellä Salo, Doris Strandberg, Tilda Tamminen, Eila Saarinen ja Helmi Miettinen) 3,00,15.

Prosenttikiertopalkintoa,

jonka saa vuodeksi haltuunsa se osasto, jolla on suurin määrä matkansa loppuun hiihtäneitä verrattuna osaston vahvuuteen ilmoittautumispäivänä, puolusti Kauppa Oy., joka sai sen uudelleen nimiinsä. Voittajan prosenttimäärä oli 65,6. Muitten osastojen järjestys oli seuraava: 2) Sähköosasto 45,3; 3) Asunto-osasto 30; 4) Klooritehdas 21,8; 5) Konttori 19,8; 6) Maatalousosasto 18,8; 7) Korjauspaja 18,3; 8) Höyryosasto 17,2; 9) Puuhiomo 17,1; 10) Talousosasto 13; 11) Rakennusosasto 12,5; 12) Kuusankosken Paperitehdas 12,3; 13) Selluloosatehdas 11,7; 14) Ulkotyöosasto 10,1; 15) Kymintehtaan Paperitehdas 8,1; 16) Saha 5,3.

Kaikki osastot huomioon ottaen oli loppuun hiihtäneitä 20,7 % osastojen yhteisestä vahvuudesta.

PALKINTOJENJAKOTILAISSUUS

oli helmikuun 17 p:nä Kuusankosken Seuratalossa, johon oli saapunut väkeä noin 600 henkeä.

JR 8:n torvisoittokunnan soitettua muutamia kappa-leita esitti Kuusankosken Kansannäyttämö 3-näytöksi-sen farssin "Vauva", joka kovasti nauratti yleisöä. Näytännön päätyttyä seurasi palkintojen jako, jonka toimitti sosiaalipäällikkö Ake Launikari liikuntaneuvoja Raine Vallealan avustamana. Yksityispalkintoja jaettiin kaikkiaan 172 kappaletta ja niiden saajille soitettiin fanfaarit ja huudettiin raikuvat hei-huudot. Samalla jaettiin muistopaketit viimetalviseen Kymenlaakson Viestinhiihtoon osallistuneille Kymintehtaan ja Kuusankosken tehtaiden edustajille sekä palkinnot viime syksyn suunnistamiskilpailuissa parhaiten sijoittaneille. Lopuksi oli ohjelmassa tunnin verran tanssia torvisoittokunnan huolehtiessa tanssimusiikista.

Joka nautintoja pyydystää, takoo kahleita itselleen.

E. Geibel.

On niin helppoa ryhtyä tanssimaan hienojen kanssa, mutta kun sitä on kestänyt niin kauan, että himot ihmistä tanssittavat, on se raskas tanssi.

Sören Kierkegaard.

Ihminen ei ole milloinkaan kauniimpi kuin pyytäessänsä ja itse antaessaan anteeksi.

Jean Paul.

Kymin Oy:n työturvallisuustoiminta v. 1947.

Työturvallisuustoimikunnat.

Turvallisuushuoltoon lisättiin vuoden aikana Maatalousosasto sekä Verlan Puuhiomo ja Pahvitehdas, joten vuoden vaihteessa oli tuotantolaitoksillamme yhteensä 20 työturvallisuustoimikuntaa.

Toimikuntiin on kuulunut yhteensä 199 jäsentä, joista insinöörejä ja osastonjohtajia 20, teknikoita, mestareita ja työnjohtajia 39, työntekijöitä 125 ja naistyömaittien edustajia 15. Pyrkimyksenä on ollut, että jokai-

sen osaston eri työmaat olisivat edustettuina, jotta turvallisuushuolto vaikuttaisi tehokkaasti jokaiseen työntekijään. Tästä johtuukin, että toimikuntien vahvuudet vaihtelevat.

Toimikuntien kokoukset.

Kuluneen vuoden aikana pidettiin yhteensä 79 kokousta, joissa merkittiin pöytäkirjoihin 649 pykälää. Tilaisuudet selviävät allaolevasta:

Osastot	Toimik. jäsenm.					Käsitelty asioita			
	insinöörit ja os.joht.	tekn., mest. ja työnj.	työntekijät	naistyömaittien edust.	Yhteensä	käsitelty tapaturmia	työturvall. toivomukset	sosiaaliset toivomukset	pöytäkirjaan merkitty
Kymintehdas—Kuusankoski:									
Ky.pap.tehdas ja puuhiomo	1	1	6	1	9	46	46	12	35
Kuu. paperitehdas	1	1	5	1	8	19	23	8	34
Ky.Kuu. Korj. ja höyryos.	1	4	10	—	15	44	27	7	35
Ky. sähköos.	1	3	4	—	8	4	14	2	33
Ky.sell. ja spritehdas	1	3	6	2	12	30	24	8	37
Kuu. saha	1	3	4	2	10	15	11	5	38
Rakennus- ja asunto-os.	1	2	6	—	9	74	10	2	28
Ulkotyö- ja rautatieos.	1	2	5	1	9	47	17	3	37
Taloulos.	1	3	4	2	10	19	10	3	29
Klooritehdas	1	1	12	—	14	11	37	9	37
	10	23	62	9	104	309	219	59	343
Voikka:									
Paperitehdas ja puuhiomo	1	4	15	1	21	61	27	5	35
Selluloosatehdas	1	1	7	1	10	27	28	8	36
Korj.paja ja höyryos.	1	2	7	—	10	16	24	4	35
Ulkot., rakennus- ja as.os.	1	3	6	—	10	54	7	4	29
Taloulosasto	1	1	5	1	8	6	8	3	31
Sähköosasto	1	1	4	—	6	3	15	—	26
Karbiditehdas	1	—	8	—	9	12	13	4	29
	7	12	52	3	74	179	122	28	221
<u>Haukkasuo Tehtaat</u>	1	—	6	1	8	14	9	7	28
<u>Verlan Puuh. ja Pahvitehdas</u>	1	1	3	1	6	15	13	7	27
<u>Maatalousosasto</u>	1	3	2	1	7	20	10	9	30
Yhteensä	20	39	125	15	199	537	373	110	649

Kokouksien kulku on yleensä seuraava:

- Kokouksen avaus ja esityslistan esittäminen.
- Edellisen kokouksen pöytäkirjan julkilukeminen ja hyväksyminen. Todetaan ovatko anomukset ja toivomukset toteutuneet.
- Turvallisuustarkastaja esittää sattuneet tapaturmat toimintajakson aikana; keskustelua niiden johdosta. Esiintyykö tapaturmien yhteydessä laitevikoja ja

puutteellisuutta sekä mihin ryhmään tapaturmat lasketaan.

- Turvallisuustoimikunnan jäsenten esityksiä, ehdotuksia ja toivomuksia työturvallisuuden, tehdashygienian, työvarusteiden ja terveyden alalta.
- Eri osastoilla sattuneiden vaikeimpien tapaturmien sekä tapaturmanuhkien selostaminen.
- Sosiaaliseen alaan kuuluvat toivomukset.

— Turvallisuustarkastajan tiedoitukset.

Vuoden aikana käsiteltiin yhteensä 483 toivomusta, joiden tarkoituksena oli saattaa työpaikat turvallisuus- ja terveydellisessä mielessä moitteettomaan kuntoon. Toivomuksista voitiin toteuttaa suurin osa. — Esityksistä mainittakoon:

- Vuoden 1946 tapaturmatilastojen seuraaminen.
- Ammattientark. Makkosen naistyömaita koskevia toivomuksia.
- Ins. Kivirannan esitykset aloitetoiminnasta.
- Korjauspajan suojalasiasiat.
- Hitsausletkujen kiinnitys pulloihin.
- Joen yli kulkevan teräsvaijerin korottaminen.
- Ky. paperitehtaan hissin ylikuormitus.
- Puuseppäverstaan työkonettien käytön kieltäminen osastoon kuulumattomilta.
- Jättien ampumisessa huomioitavat turvallisuuskäytökohdat.
- Kirkon ylikäytävän pysäköimispaikan järjestäminen.
- Kiisun lastaajien naamarit ja suojalasit.
- Rumpukuorimon no 2:n suojan korottaminen.
- Lyijylekkojen tarkastaminen.
- Vo. sillan purukuljettajan melu.
- Nostotalojen tarkastukset.
- Jatkolamppujen johdot ja kädensijat.
- Verlan tehtaan työvarustilanne.
- Ky. sell. tehtaan teroitushuoneen teroituslaikan varmistaminen sekä hakun takaisin lyönnit.
- Spritehtaan työntekijäin suihkun järjestäminen.
- Keskustelua ammattitautitarkastuksesta.
- Ilmoitus lievien vammojen hoidosta.
- Vo. paperitehtaan toimikunnan selostus käynnistään Kymintehtaan puolella.
- Selostus sairaankuljetusauton käytöstä.
- Karbiditehtaan tynnyriräjähdys ja toimenpiteet niiden johdosta.
- Uunimiesten huput sekä niiden kyllästäminen vesilasilla.
- Keskustelua keskuspuutarhan ihmetyksen johdosta.
- Klooritehtaan kaasusuojelu.
- Puolen vuoden tapaturmatilastot.
- Varoitus naistyöntekijöille pitkien hiusten käytöstä työtehtävissä.
- Vo. sell. tehtaan massakuoppatapaturmat.
- Rauman kloorimyrkytystapaus ja toimenpiteet sen johdosta.
- Vakuutusosaston päätösten seuraaminen.
- Nestekloorivaunun kuljetuksessa huomioitavat varovaisuustoimenpiteet.

Tapaturmatilastot.

Kuluneen vuoden aikana sattui yhteensä 767 tapaturmaa, jotka aiheuttivat työpäivien menetyksiä yhteensä 7.182. Kukin tapaturma on aiheuttanut keskimäärin 9,3 työpäivän menetyksen. Tilastossa on huomioitu tapaturmaksi kaikki sellaiset tapaukset, joissa on käännytty lääkärin puoleen. Valitettavasti sattui viime vuonnakin yksi kuolemaan johtanut onnettomuus. Eräs

työntekijä hukkui ollessaan työtehtävissä Kymenrannan kylässä Kymijoen yli johtavan sillan luona. Tilasto osoittaa seuraavaa (ensimmäinen luku tarkoittaa tapaturmia 100 työläistä kohti ja toinen luku menetettyjä työpäiviä 100 työläistä kohti):

Kymintehtas—Kuusankoski: Ky. paperitehtas 12,4 ja 127, Ky. puuhiomo 9,7 ja 61, Kuu. paperitehtas 12,1 ja 128, Ky. selluloosatehtas 12,8 ja 101, Spritehtas 0,0 ja 0, Klooritehtas 13,5 ja 141, Höyryosasto 12,5 ja 35, Ky. Kuu. korjauspajat 24,0 ja 146, Sähköosasto 9,0 ja 36, Rakennusosasto 24,7 ja 261, Asunto-osasto 16,5 ja 86, Ulkot., rautat. ja rait. 35,0 ja 424, Talousosasto 16,4 ja 139, Kuu. saha 16,2 ja 184. Keskimäärin 17,4 ja 161.

Voikka: Paperitehtas 21,8 ja 258, Puuhiomo 26,9 ja 226, Selluloosatehtas 22,7 ja 284, Höyryosasto 24,6 ja 85, Korjauspaja 30,4 ja 84, Sähköosasto 9,1 ja 58, Ulkot. ja raitos. 38,2 ja 281, Rakennusosasto 26,3 ja 135, Asunto-osasto 43,4 ja 243, Talousosasto 18,8 ja 338, Karbiditehtas 27,9 ja 126. Keskimäärin 26,1 ja 211.

Haukasuon Tehtaat 11,6 ja 255, Verlan Puuh. ja pahvit. 10,5 ja 128, Maatalousosasto 15,8 ja 242.

Keskimäärin kaikki osastot huomioon ottaen 19,5 ja 182.

Nykyään pyritään lääkärin hoitoon pienenkin vamman sattuessa ja seurauksena tästä on, että tapaturmastiheys (tapaturmien lukumäärä) on jonkin verran noussut, kun taas tapaturmien takia menetetty työaika on laskenut 10 %, ollen v. 1946 työntekijää kohti 2,02 ja viime vuonna 1,82 työpäivää.

Tapaturmastiheys sekä menetetyt työpäivät vaihtelevat suuresti eri osastoilla. Yleisenä toteamuksena on, että nk. koneelliset tapaturmat (kohta A) ovat harvinaisia, ollen nämä ainoastaan 7 % kaikista onnettomuuksista, sekä että koneelliset osastot ovat edullisesti sijoittuneet tilastossa. Tästä teemme sen johtopäätöksen, että turvallisuushuolto, joka aloitettiin jo vuonna 1929, on aikaansaanut näihin osastoihin kunnolliset ja varmat suojalaitteet sekä että niissä työskentelevät ovat omaksuneet oikean turvallisuusmielen. Tapaturmastiheys suhteessa työajan menetykseen ei aina ole verrannollinen. Esimerkkinä mainittakoon Vo. korjauspaja, jossa tapaturmaluku työntekijää kohti on 0,3, jota vastoin työajan menetys ainoastaan 0,84 työpäivää. Tämä johtuu siitä, että korjauspajan työntekijä usein saa siruja silmiin (Vo. 10 ja Ky. 16), jossa tapauksessa on käännytävä lääkärin puoleen, koska omavaltainen menettely ja puoskarointi saattaisi aiheuttaa monen työpäivän menetyksen, jopa invaliditapauksenkin. — Rakennus- ja ulkotyömaat ovat huomattavia henkilökohtaisten tapaturmien aiheuttajia ja ovat näissä luonnollisena tekijänä töitten ja materiaalmäärän runsaus.

Ammattitautitarkastukset.

Viime vuoden kesäkuussa suoritettiin ammattitautitarkastukset Kymintehtaalla ja Voikaalla. Tarkastuksen toimittivat tehtaan lääkärit ja oli tarkastukseen kutsuttu kaikki ne työntekijät, jotka työskentelevät sellaisissa töissä, joissa ammattitaudit voivat olla mahdollisia. Tarkastuksessa kävi yhteensä 332 työntekijää ja käytti tarkastusoikeutta hyväkseen 95 % kutsutuista. Tarkastuksessa käyneet jakautuivat (katso siv. 14):

Tapaturmat ja niiden aiheuttajat v. 1947.

Kymintehdas — Kuusankoski

Voikka

	Ky paperitehdas	Ky puuhio	Ky paperitehdas	Ky selluloosatehdas	Spritiitehdas	Klooritehdas	Höyryosaasto	Ky ja Kuu korj.pajat	Sähköosaasto	Rakennusosaasto	Asunto-osaasto	Ulkotyö-, rautatie- ja Talousosaasto	Kuu saha	Yhteensä	Paperitehdas	Puuhio	Selluloosatehdas	Höyryosaasto	Korjuspaja	Sähköosaasto	Ulkot- ja rait. osasto	Rakennusosaasto	Asunto-osaasto	Talousosaasto	Karbidiosasto	Yhteensä	Haukkauson Tehtaat	Verl. Puuh. ja Puhvit.	Maatalousosaasto	Yhteensä	Kaikki työosastot
1. Putoavat esineet, sinkoutumiset	1							1	1			1	1	4	1	1	1	1	1	1		1			2	6					
2. Ruhjoutumiset, puristukset	8		1				2	1						12	7	2	3	1	1	1				16	30						
3. Sortumiset ja koneellisten esineitten irtautuminen																										1					
4. Lyönit, iskut, pisto, vilto, raapaisu	1						2	1					1	6												1					
5. Terän aiheuttamat	1	1					2	3					1	8			1		1					2	6		1				
6. Sähköisku																															
Yhteensä	11	1	1	1	1	3	6	1	4	3	30	7	3	5	1	3	1	20	3	1	54										

B. Henkilökohtaiset tapaturmat:

1. Kaatuminen, putoam., kompastuminen, hor- jahtaminen	8	1	3	9			1	5	1	14	1	11	5	1	60	7	3	8	2	4	1	11	2	1	1	40	5	5	110	
2. Putoavat esineet, sinkoutumiset	2	1	3				3	6		7	1	5	2	5	30	8	7	5	2	5	1	6	1	1	1	3	40	1	1	73
3. Ruhjoutumiset, puristus (ei koneet)	9	1	3	9	1	1	1	10	2	13	13	4	5	71	12	6	4	5	4	6	2	1	6	2	1	6	46	6	2	125
4. Sortumiset, esineitten kaatuminen	1			2			1						1	5	1	2	3				3				2	11	1	1	17	
5. Lyönnit, iskut, pisto, raapaisu, vilto (ei koneet)	8	2	6				1	6	2	18	9	4	10	3	69	6	6	6	2	5	2	23	7	2	2	63	2	7	7	148
6. Palovammat ja liekit							3	1	6	1	3	1	2		17	2			1	2	1	3	1		10					27
7. Räjähdykset										1					1										1	1				2
8. Siruja, pölyä silmiin, roiskahtaminen	4	4	4				2	1	13	1	9	4	2	47	5	4	1	1	10	1	2	8	2	2	6	42	1	1	1	92
9. Myrkytykset ja kaasu													1	1							1				1	2				5
10. Sijoitetaan meno, venähdys, nyrjähtäminen	1	2	2				1	1	3	2	4	2	1	19	2	2	2	1	1	3	1	2	2	2	1	16	1	2	38	
11. Artyminen, pienen vamman pahentuminen	2	3					2	1		2	2	2	1	15	1		3	1				1	1	1	7	1	2	1	26	
12. Ammatitauti																									1	1				1
13. Hukkuminen																									1	1				1
Yhteensä	35	2	18	35	14	5	53	7	69	11	44	30	12	835	44	30	32	15	31	5	56	23	10	11	23	280	15	13	24	668

C. Työmatka- ja liikennetapaturmat:

1. Polkupyörällä	2	1	3	2				1	2	1	1	2	15	1																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																													
------------------------	---	---	---	---	--	--	--	---	---	---	---	---	----	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

	Kymintehdas— Kuusankoski	Voikka
Klooritehdas	91	
Selluloosatehdas	18	24
Karbiditehdas		74
Hiomotehdas Sampo		17
Kemiallinen pesula	7	
Korjauspajan eri ammatit	56	6
Kiviyöntekijät	10	5
Autonkuljettajat & apumiehet	12	12
	194	138

Yleisvaikutuksena tarkastuksesta voidaan mainita, että muutamia ammattitautitapauksia todettiin, mutta olivat ne jo entuudestaan lääkärin tiedossa.

Kurssitoiminta.

Teollisuudenharjoittajain Keskinäisen Tapaturmavakuutusyhtiön toimesta pidettiin Verlassa ensiapukurssit sairaanhoitajatar, neiti Saarilahden toimiessa kurssien johtajattarena. Kurssit käsittivät ensiaputoimintaa ja osallistui niihin 13 oppilasta, jotka suorittivat vaaditun tutkinnon. — Kaikilla osastoilla otettiin vuoden vaihteessa käytäntöön "Tapaturma- ja ensiapupäiväkirja", johon merkitään kaikki sellaiset tapaturmat, joiden hoidossa ja sidonnassa käytetään ensiapukaapissa olevia lääkeaineita ja sidetarpeita.

Valistustoiminta.

Tapaturmantorjuntayhdistyksen äänenkannattajaa "Varokeinoa" on jaettu 100 kpl. eri osastojen ja turvallisuustoimikuntien välityksellä. Samasta lähteestä on myöskin saatu "Varo vaara"-kuvia, eri julkaisuja sekä lentolehtisiä, jotka on toimitettu työosastoille. TKT:n julkaisemat "Ehkäise tapaturma" n:ot 3 ja 4 on jaettu 150 kpl. painoksena. Viime keväänä pidetyn liikenneviikon aikana toimitettiin "Liikenneohjeita Kymin Oy:n palveluksessa oleville" 5.000 kpl:een painoksena, joita filipusseissa jaettiin työntekijöille. Eri osastoille on painettu kiertokirjeitä sekä piirretty graafillisia seinäilmoituksia tapaturmatilanteista. Insinööreille ja tekniikoille on monistettu dipl.ins. Paavo Arnin Suomen Teollisuuslääketieteellisessä yhdistyksessä pitämä esitelmä "Melu akustikon kuulokulmasta". Kymi-Yhtymässä on julkaistu kuusi työturvallisuusaiheista kirjoitusta.

Yleiskatsaus.

Turvallisuustoimikuntien kokouksissa on käsitelty jokainen tapaturma, joka on aiheuttanut vähintään kolmen työpäivän menetyksen. Näistä on tehty merkintä pöytäkirjaan sekä samalla todettu tapaturman aiheuttaja. Tilastosta selviää, että v. 1947 sattui seuraava määrä tapaturmia:

- A. Koneellisia tapaturmia 54 kpl. eli 7,04 %.
- B. Henkilökohtaisia tapaturmia 668 " " 87,09 %.
- C. Työmatkatapaturmia 45 " " 5,87 %.

Henkilökohtaiset onnettomuudet ovat ylivoimaisesti suurin ryhmä ja siinä ovat *lyönnit, iskut, pisto, raapaisu ja vääntö* aiheuttaneet yhteensä 148 tapaturmaa. Jos lukuja tarkastelee osastoittain, niin käy selville, että

rakennustyömaat, talousosastot ja ulkotyöt ovat aiheuttaneet melkein 50 % näistä. Seuraavina ovat järjestyksessä *ruuhjoutumiset ja puristus*, 125 tapausta. Tämä tapaturman aiheuttaja on jakautunut tasaisesti kaikille osastoille. Kolmantena suurryhmänä ovat *kaatuminen, putoaminen, kompastuminen ja horjahtaminen*, 110 kpl., joissa rakennukset ja ulkotyöt ovat lukuisimmin edustettuina. Neljäs suurryhmä on *siruja, pölyä silmiin*, 92 tapausta, joissa korjauspajat luonnollisesti ovat suurena tekijänä. Luku on korkea ja herää kysymys, onko suojalasien käyttö niin yleinen kuin sen tulisi olla. Tämä huomautus kohdistuu erikoisesti mestareille ja työnohtajille sekä turvallisuustoimikunnan jäsenille. Myöskin *työmatka- ja liikennetapaturmat* ovat vaatineet uhrinsa, joissa polkupyörällä on huomattava osuus. Liikenneohjesääntöihin tutustumalla ja niitä noudattamalla välttyttäisiin varmasti monesta onnettomuudesta.

Edellä olevasta on käynyt selville, että vielä on paljon parantamisen varaa. Tietenkin on tehtävä kaikki teknillisten suojalaitteiden täydentämiseksi ja työpajoilla esiintyvien vaaralähteiden poistamiseksi, mutta tästä ei ole vastaavaa hyötyä, ellei koneita käyttävä ja valvova ihminen omaksu oikeata turvallisuusmieltä. Turvallisuustyötä on määrätietoisesti jatkettava ja työ on kohdistettava sekä teknillisiin tekijöihin että ihmiseen.

Kevään kilpailukalenteri

Kuusankosken tehtailla.

- 20. 4.—10. 6. 1948 kävelyharrastuskilpailu.
- 7. 6.—17. 6. 1948 osastojen välinen lentopallisarja.
- 18. 6.—1. 7. 1948 osastojen välinen naisten pesäpallosarja.

Lukijalle.

Tämä numero on jonkun verran viivästynyt syystä, että muutamat selostukset ja niihin liittyvät valokuvat haluttiin saada jo nyt julaistuksi, koska ne seuraavaan numeroon jätettyinä olisivat menettäneet ajankohtaisuutensa.

Juhannusnumero ilmestyy siksi ajoissa, että se joutuu kaikilla tehtailla jaettavaksi kesäkuun 20 p:nä. Siihen tarkoitetut avustukset pyydetään lähettämään toukokuun 15. p:ään mennessä, valokuvat mieluummin jo toukokuun 10. päivän tienoilla.

Liitteittemme sarjassa seuraa tällä kertaa taiteilija Tapani Lemminkäisen piirros, joka esittää vanhoja tehdasrakennuksia Kuusansaareissa Kuusankoskella.

Kansikuvassamme on hallitsevana hahmona Kymintehdään Selluloosatehtaan jyrävä selluloosatorni. Valokuvan on Spriitehtaan katolta ottanut Kuusankosken Valokuvaamon omistaja Jussi Pitkänen. Kansilehti samein kuin liitekin on painettu Kouvolaan Kirja- ja Kivipainon offset-painossa.

Vanhat kuvat kertovat . . .

Yläkuvassa näemme ns. harmaan kasarmien rakentajia vuoden 1907 paikkeilla. Henkilöt vasemmalta lukien:

Eturivi: Taavi Järveläinen, Juho Nieminen, Mynttinen.

II rivi: Antti Valo, Antton Halho, Robert Järveläinen, R. Vilenius, Juho Jussila.

III rivi: Juho Oksanen, Eklund, Virtanen, Juho Korja. Kuvan on antanut käytettäväksemme Ilo Nieminen.

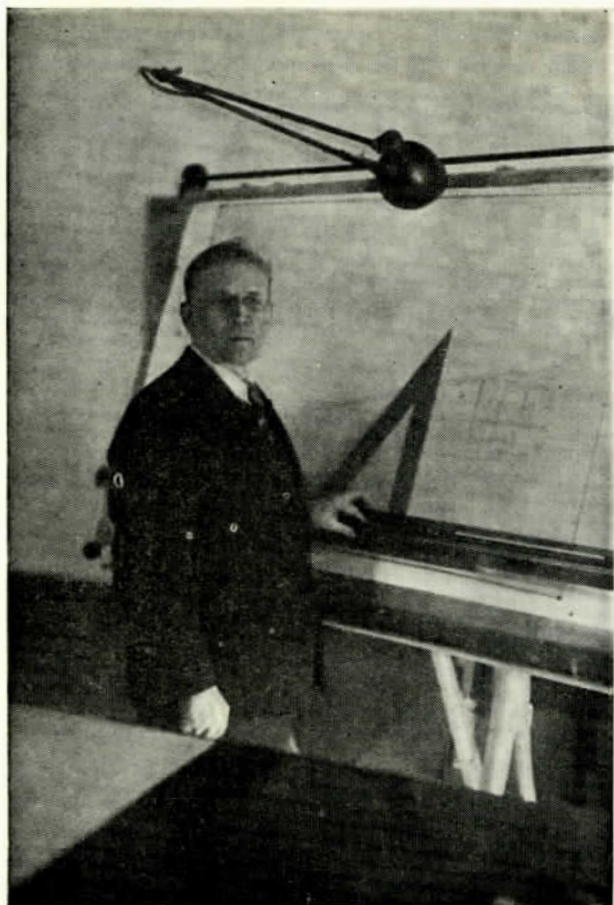
Vieressä oleva kuva esittää Kymintehtaan ensimmäistä naiskuoroa ja on kuvan v. 1900 ottanut Emil Segershorn. Kuoron jäsenet vasemmalta lukien:

Istumassa: Hanna Luotila, Manda Salmi, kuoron johtaja opettajatar Hoberg ja Emmi Johansson. Etualalla Hulda Rastas.

Seisomassa kekellä Olga Johansson, Fanny Songer, Lidi Erolin (myöh. rva Nyholm) ja Miina Johansson sekä takana Amanda Rastas, Vivi Erolin (myöh. rva Wetterstrand) ja Impi Grönlund.

Alkuperäisen kuvan omistaa nti Hanna Luotila.

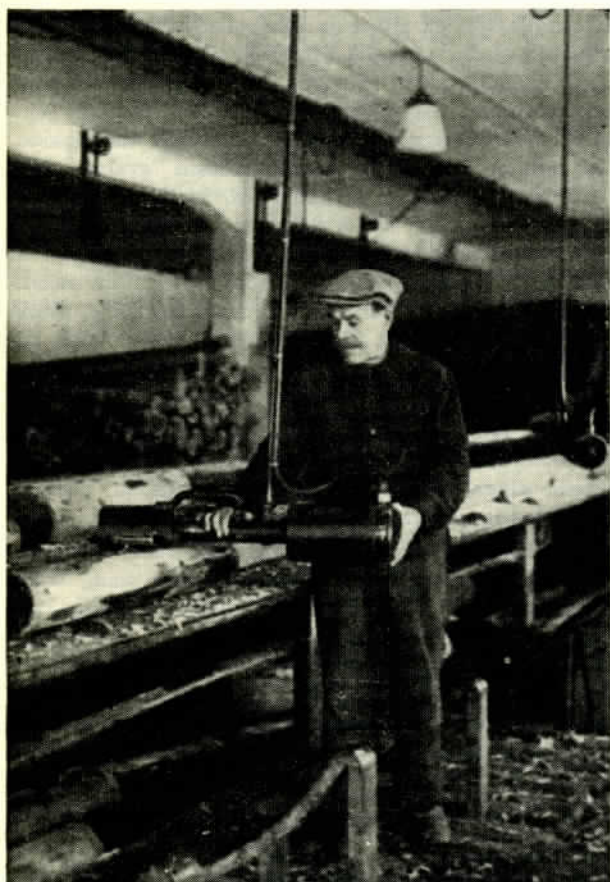
Viktor Bernhard Lamminpää. — Valok. Tollman.

Voikaan uudessa piirustuskonttorissa paperitehtaan "tornissa" tavoitimme piirtäjä Viktor Bernhard Lamminpää'n piirustuslautansa edessä. Hän on syntynyt Kotkassa 30. 10. 1884, mutta perhe muutti Kuusankoskelle ja poika tuli täällä kansakouluun. Jatkokouluun järjestettiin opettaja Hultinin aikana insinööri Brejlinin aloitteesta piirustuskurssi v. 1909 ja tälle kurssille osallistui Lamminpääkin, joka jo silloin oli työssä Kymintehtaan malliverstaalla. Täältä hän siirtyi Kymintehtaan piirustuskonttoriin v. 1908 ja Voikaalle v. 1918. Kolmekymmentä vuotta on Lamminpää kynää kuljetanut Voikaan piirustuskonttorissa ja hauskinda on ollut kuulema koneiden piirtäminen.

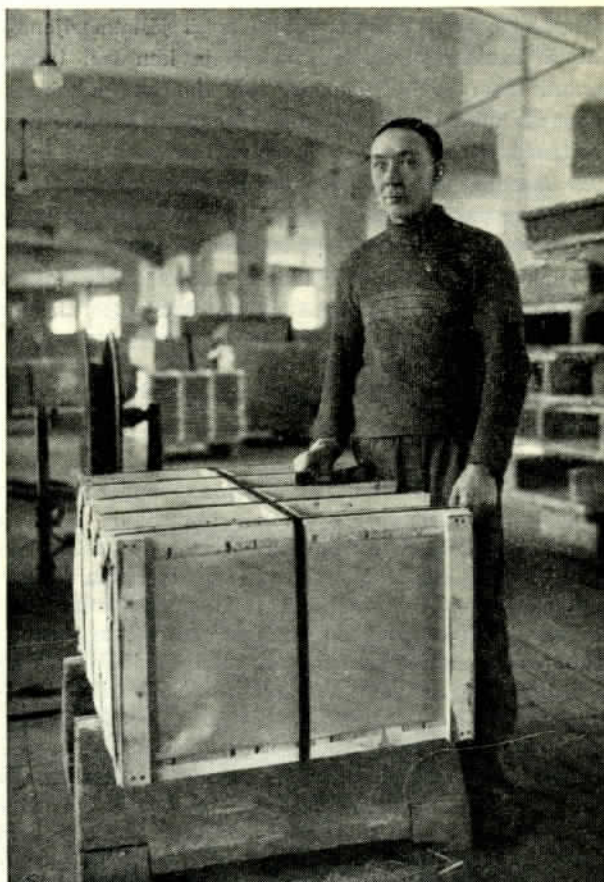
Vaimon löysi Lamminpää Kymintehtaalta v. 1906, mutta joutui kolmen vuoden kuluttua leskeksi. Lapsia jäi hänelle kaksi poikaa, jotka molemmat ovat nykyisin Kymin Oy:n palveluksessa.

Voikaalle siirryttyään meni Lamminpää uudelleen naimisiin v. 1922. Perhe osti oman talon muutama vuosi sitten ja sen ympärillä olevassa pienessä puutarhasa työskentely onkin Lamminpään mielestä erittäin "ratevaa" hommaa työn lomassa. Samoin on myös onkiminen oikein "himo"-huvia vapaa-aikoina. Suurin kala on kuulema ollut kilon painoinen ahven.

Nuoriso- ja raittiusseuratyöhön otti Lamminpää innokkaasti osaa nuoruudessaan ja lisäksi lauleli sekkuorossa. V:sta 1926 hän kuului suojeluskuntaan lääkiersanttina ja oli mukana järjestön lakkauttamiseen asti. Nuoruudenaikaisiin harrastuksiin kuului myös urheilu: kuulantähtö, pituushyppy ja kolmiloikka. Voimistelu oli kuitenkin vielä mieluisampi ajanviete. Lamminpää kuuluiikin joukkueeseen, joka esiintyi monissa juhlissa.

Konsta Lautaniemi. — Valok. Tollman.

Uuno Pukki. — Valok. Pitkänen.

Kuorimon kolinassa tapasimme työhönsä syventyneenä Konsta Lautaniemen ja aikamme huudeltuamme saimme hänet myhäillen harvaksen huutamaan korvaamme elämänsä kulun pääpiirteitä. "Jaalassa minä olen syntynyt ja käynyt koulua sen verran, mitä

olen käynyt, kiertokoulun ja rippikoulun. Sitten menin pahaisena poikana Kirjokiveen vuorineuvokselle hevosmieheksi ja sieltä Siikakoskelle, mutta jo v. 1905 tulin tänne Voikaalle ja pääsin sahalle työhön. Onhan tätä tehdasta tullut kierretyksi vähän paikasta toiseen

Eino Vaateri. — Valok. Pitkänen.

ja nyt olen ollut parisen vuotta tässä jälkikuorijana". Välillä Lautaniemi siirteli pöllejä ja kun tuli tauko, huuteli taas, että "emännän otin Jaalasta aikoinani, naapurin tyttären. Mutta vaimo on ollut kuolleena jo viisitoista vuotta. Lapsia oli kolme, mutta poika kuoli 1919 Aunuksessa. Tyttäret ovat molemmat maailmalla, joten ihan yksinäni minä elen". Saimme lisäksi kuulla, että itse Lautaniemi "huushollinsa" hoitaa, ruokansa hankkii ja laittaa. Yksinäistä tuntuu elämä joskus olevan, kun illoin itseksensä radiota kuuntelee. Joskus piipahtaa ratoksensa elokuviin ja pitemmillä vapaa-ajoilla matkustaa tyttären luo Lahteen. Kesällä on mukava mennä vesille ja istua ongella ajatellen maailman menoa.

Pakkari Uno Pukki Kymintehtaan Paperitehtaalta on syntynyt syyskuun 6 p:nä 1906 Luumäellä. Kun isä oli maanviljelijä, joutui poikakin jo pienestä pitäen olemaan mukana maanviljelyshommissa. Se olikin mielenkiintoista ja vaihtelevaa työtä, josta yksitoikkoisuus oli kaukana. Kotikonnalla Pukki sitten ahersikin vuoteen 1929, jolloin meni naimisiin naapuripitäjästä Valkealasta kotoisin olevan talontyttären kanssa. Nuori pari jätti kotoiset tanhuat ja mutti Kymintehtaalte, missä Pukki sai työpaikan Kymintehtaan Paperitehtaalla kalanterikoneella. Myöhemmin hän siirtyi rullapakkariksi, missä toimessa oli vuoteen 1939, jolloin oli lähdeittävä sota-hommiin. Sieltä palattuaan hän oli sotien välillä ensin vähän aikaa asuinrakennuspuolella ja sitten vuoden verran samassa työssä, missä oli ollut ennen sotaan lähtöään, nim. rullapakkarina. Kun miehiä täytyi työn vähyden takia vähentää, joutui Pukki Kuusankosken voimalaitosrakennukselle ja sieltä uudelleen sotaan. Koko aikaa ei hän kuitenkaan joutunut olemaan rintamalla, vaan sai välillä olla töissäkin, kunnes sitten sodan lopu vaiheessa kutsuttiin uudelleen asepalvelukseen. Lokakuussa 1944 tapahtuneen kotiuttamisen jälkeen hän on ollut miltei kuin kiertueella, sillä työpaikat ovat vaihdelleet vähän väliä. Ensin hän oli lyhyen aikaa Voikaan Karbiditehtaalla, sitten vuoden verran Tähteen uutisrakennusalueella, sen jälkeen pari kuukautta Voikaan Puuhiomolla ja kolmisen kuukautta Kymintehtaan Ulkotoyosastolla, mistä kesäkuussa 1946 joutui takaisin ensimmäiseen työpaikkaansa Kymintehtaan Paperitehtaalle. Siellä työskentelee Pukki nykyisin pakkarina.

Pukki ei ole osallistunut minkäänlaisiin yhteisiin rien-toihin, lukuunottamatta paperityöntekijäin ammattiosas-toa, johon hän kuuluu jäsenenä. Hän puuhailee vain kodin piirissä ja harrastaa kesäisin ahkerasti puutar-hanhoitoa.

Kymintehtaan Selluloosatehtaan korjauspajalla tapa-simme seuraavan esiteltävämme, lyijynjuottaja Eino Vaaterin. Hän on syntynyt Leivonmäellä elokuun 23 p:nä 1902, mutta muutti jo lapsena vanhempiensa mukana Lappeenrantaan, missä kävi kansakoulun. Kuudentoista ikäisestä lähtien hän on ollut ansiotyössä, ensin kolmen vuoden ajan Paraisten Kalkkivuori Oy:ssä nostokoneen käyttäjänä ja apumiehenä korjauspajassa, siirtyen sen jälkeen Valtion Rikkihappotehtaan palveluk-seen lyijynjuottajan oppiin. Vuoden kestäneen oppiajan

jälkeen Vaateri on sitten jo 24 vuotta harjoittanut tätä ammattia, josta suurella yleisöllä ei liene paljonkaan tietoa, monella tuskin enempää kuin että onnessa pitää olla lyijypaino. Lyijy on metalli, kertoo Vaateri, joka kestää syövyttävien happojen ja kaasujen vaikutukset, joten sillä on kemiallisessa teollisuudessa "avainasema". Vielä 15 vuotta sitten ei nähtävästi luotettu suomalai-siin lyijynjuottajiin, koska Saksasta kutsuttiin ammatti-miehiä suurempia töitä suorittamaan. Sota-aikana ei maahamme saatu lyijyä, mistä olisi voitu uutta raken-taa, vaan täällä on valmistettu romusta levyjä ja pieniä putkilaatuja, ja niiden turvin on tällä alalla joten ku-ten tultu toimeen.

Kymin Oy:n palvelukseen tuli Vaateri Värttilä Oy:s-tä 18. 10. 1934 ja on ollut yhtäjaksoisesti Kymintehtaan Selluloosatehtaalla, lukuunottamatta sitä 7 kuukauden pituista aikaa, minkä hän oli komennuksella Voikaan kiisutehtaalla sen rakennusaikana.

Vaateri, jolla on perhettä vaimo ja 3 lasta, harrastaa vapaa-aikoinaan kesäisin puutarhanhoitoa oman talon puutarhassa. Hän kuuluu jäsenenä Kymintehtaan Työ-väenyhdistykseen, Kymintehtaan Kisaan ja metallityön-tekijäin ammattiosastoon ja on aikaisemmin ollut 10 vuotta selluloosatehtaan turvallisuustoimikunnan jäse-nenä. Jalkapalloiluun hän on ollut innostunut ja on kuu-lunut selluloosatehtaan joukkueeseen jalkapallon propa-gandaotteluissa.

Tiedättekö,

että jos keitto on liian suolaista, saa siitä suolaisen maun pois panemalla siihen muutamaksi minuutiksi keitettyjä perunan viipaleita. Ne otetaan keitosta pois, ennen kuin se tarjoillaan, ja samalla on liika suolai-suuskin siitä hävinnyt;

että sipulin hajuu ja maun saa helposti pois veit-sestä, jos veitsellä leikkaa raakaa perunaa;

että tuulettaessanne talvella vuodevaatteita ne on piiskattava heti, sillä muuten ne tulevat kosteiksi ja pöly tarttuu niihin entistä paremmin;

että uusi kynänterä kulkee paljon paremmin paperil-la, jos sen on työntänyt ensin raakaan perunaan. Sa-ma koskee teriä, joihin muste on kovin tarttunut kiin-ni;

että jos teillä on leipälaatikossanne paperi, se tulee helposti rasvaiseksi ja antaa leivälle vanhan ja huo-non maun. On paljon parempi panna leipä hyvin pes-tyyn tyhjään laatikkoon;

että munankeltuainen, jos sellainen jää taloudessan-ne seisomaan, säilyy kuivettumatta, jos sen päälle kaa-detaan vähän vettä;

että sokerikakkua vispatessanne selviätte urakastan-ne nopeimmin, jos ensin vispaatte munat ja vasta sit-ten sekoitatte niihin tarvittavan sokerimäärän. Munak-kaita valmistettaessa sekoitetaan jauhot vispattuihin muniin.

LAURI ELLONEN ja SIRKKA KOSKINEN

Voikaan tehtaan hiihtomestareiksi.

Voikaan Tehtaan työosastojen väliset hiihtokilpailut pidettiin helmikuun 15 p:nä Voikaan urheilukentän maastossa. Kilpailuihin oli ilmoittautunut 261 hiihtäjää, joista kuitenkin vain 225 uskaltanut lähtemään matkan tekoon. Kauniin talvisen sään houkuttelemana oli yleisöä kerääntynyt kilpailupaikalle n. 1000 henkeä.

Miesten 15 km hiihdon, jossa samalla ratkaistiin tehtaan hiihtomestaruus, voitti ylivoimaisesti Lauri Ellonen, johdettuaan kilpailua alusta alkaen. Seuraavista sijoista käytiin sensijaan ankaraa kamppailua Hasun, Hasarin, Vähäsen ja Tirkkosen kesken.

21,57; 4) Paavo Rinne, Korj.paja, 21,58; 5) Risto Hasu, Karbidi, 22,22; 6) Heikki Jokela, Ulkotyö, 22,22; 7) Lauri Hasu, Karbidi, 22,37; 8) Tauno Ilvonen, Korj.paja, 22,39; 9) Einari Joutjärvi, Karbidi, 22,40; 10) Anssi Schön, Sähkö, 22,55; 11) Mauri Forsell, Talous, 22,58; 12) Veikko Topo, Höyry, 23,04; 13) Paavo Nurminen, Sell., 23,27; 14) Pentti Niittyrauta, Höyry, 23,55; 15) Hemmo Tirkkonen, Korj.paja, 23,57.

Sarja B. Miehet 35—44 v., matka 5 km.

1) Armas Virtanen, Sampo, 21,55; 2) Veikko Lehti-

Nopeuspalkinnon voittanut Selluloosatehtaan joukkue. Hiihtäjät vasemmalta lukien: Kaarlo Hasari, Paavo Nurminen, Veikko Hasu, Pentti Kääriäinen, Erkki Multanen, Ossi Suhonen ja Fabian Lahdelma. Kuvasta puuttuvat Eino Puranen ja Emil Borg.

Naisten n.s. kuuman sarjan voitti ylivoimaisesti Sirkka Koskinen hyvällä ajalla.

Palkinnot jakaantuivat seuraavasti:

Sarja A. Miehet 15 km.

1) Lauri Ellonen, Puuhiomo, 1.12,21; 2) Veikko Hasu, Sell., 1.15,24; 3) Kaarlo Hasari, Sell., 1.16,00; 4) Paavo Vähänen, Karbidi, 1.16,08; 5) Jaakko Tirkkonen, Karbidi, 1.16,29; 6) Viljo Makkonen, Höyry, 1.19,50; 7) Erkki Multanen, Sell., 1.20,50; 8) Oiva Homan, Tehd.rak., 1.22,06; 9) J. Parviainen, Sell., 1.34,25; 10) J. Nokelainen, Ulkotyö, 1.35,57.

Sarja B. Miehet 18—34 v., matka 5 km.

1) Lasse Virtanen, Korj.paja, 20,31; 2) Aimo Junnila, Korj.paja, 21,48; 3) Tauno Matilainen, Ulkotyö,

nen, Höyry, 22,15; 3) Heikki Rönneberg, Karbidi, 23,02; 4) Arvi Utti, Sampo, 23,17; 5) Emil Juurikas, Pap.tehd., 23,18; 6) Lauri Tiirikka, Pap.tehd., 23,28; 7) Ensio Peltola, Talous, 23,35; 8) Martti Mäkelä, Maatal., 23,42; 9) Ensio Lindberg, Höyry, 23,44; 10) Heikki Bäckman, Pap.tehd., 24,16.

Sarja B. Miehet 45—49 v., matka 5 km.

1) Evert Rinne, Korj.paja, 22,50; 2) Ville Kirjavainen, Tehd.rak., 23,56; 3) Väinö Hassinen, Karbidi, 25,32; 4) Väinö Horsma, Höyry, 25,51; 5) Fabian Lahdelma, Sell., 26,30.

Sarja B. Miehet 50—59 v., matka 5 km.

1) Lauri Kääriäinen, Korj.paja, 25,17; 2) Väinö Koi-vula, Pap.tehd., 25,52; 3) Elias Ellonen, Höyry, 27,06;

4) Yrjö Heikkilä, Korj.paja, 28,03; 5) Aksel Sonkala, Tehd.rak., 28,07.

Sarja B. Miehet yli 60 v., matka 5 km.

1) Jalmari Mauno, Asunto; 2) Alku Vidgren, Talous; 3) August Kiiskinen, Tehd.rak.; 4) Taneli Pöysä, Höyry! 5) Anton Ahola, Karbidi; 6) Vihtori Niittyranta, Höyry.

Kunniapalkinnon kilpailujen vanhimpana osanottajana sai 74-vuotias Otto Johansson Paperitehtaalta.

Sarja C. Naiset 15—29 v., matka 5 km.

1) Sirkka Koskinen, Höyry, 24,15; 2) Taimi Rajärvi, Tehd.rak., 25,41; 3) Maila Juurikas, Talous, 27,46; 4) Arja Lahdelma, Sell., 28,20; 5) Toini Aspelin, Talous, 29,08; 6) Laina Vainio, Korj.paja, 29,09; 7) Maila Lehto, Höyry, 29,13; 8) Anja Hasu, Pap.tehd., 29,51; 9) Raili Valjakka, Ulkotyö, 29,51; 10) Marja-Terttu Ainola, Talous, 29,59.

Sarja C. Naiset 30—39 v., matka 5 km.

1) Salli Nurminen, Sell., 29,15; 2) Olga Kahisaari, Sell., 29,23; 3) Helmi Grusdaitis, Höyry, 30,27; 4) Elma Vanhala, Puuhiomo, 30,46; 5) Liisa Paavola, Puuhiomo, 31,14.

Sarja C. Naiset 40—49 v., matka 5 km.

1) Tilda Pulliainen, Höyry, 34,11; 2) Sisko Liesi, Talous, 34,41; 3) Hilda Parikka, Höyry, 35,08; 4) Ida Nummelin, Asunto, 35,16; 5) Lempi Sohlsten, Höyry, 37,40.

Sarja C. Naiset yli 50 v., matka 5 km.

1) Hilma Merivirta, Höyry, 37,25; 2) S. Kukkola, Pap.tehd., 42,10.

Sarja D. Pojat 16—17 v., matka 5 km.

1) Matti Kääpä, Pap.tehd., 21,13; 2) Seppo Matilainen, Sähkö, 22,23; 3) Kalevi Floman, Pap.tehd., 22,46; 4) Hannu Korppi, Pap.tehd., 22,47; 5) Kalevi Nummelin, Sell., 23,30; 6) Uolevi Artokari, Pap.tehd., 23,40; 7) Veikko Vuorinen, Pap.tehd., 23,41; 8) Eino Kankainen, Tehd.rak., 23,50; 9) Kauko Leivo, Korj.paja, 24,11; 10) Esko Rantanen, Korj.paja, 24,22; 11) Veikko Tiilikainen, Korj.paja, 24,23; 12) Pentti Lampila, Pap.tehd. 24,46; 13) Mauri Sihvonen, Pap.tehd., 25,39; 14) Keijo Kaartinen, Maatal., 25,45; 15) Mauri Lindström, Pap.tehd. 26,03.

Sarja D. Pojat 14—15 v., matka 5 km.

1) Erkki Laitinen, Puuhiomo, 24,28; 2) Ole Rautalin, Karbidi, 24,50; 3) Ossi Kapanen, Höyry, 25,00; 4) Pertti Forsell, Höyry, 25,11; 5) Jaakko Marttinen, Höyry, 25,34; 6) Kauko Lindholm, Maatal., 25,41; 7) Matti Lehtisare, Puuhiomo, 27,01; 8) Lasse Knapp, Tehd.rak., 27,07; 9) Heikki Merivirta, Höyry, 29,12; 10) Aarno Lindström, Pap.tehd., 29,26; 11) Olavi Topo, Pap.tehd., 31,12.

Sarja D. Pojat 12—13 v., matka 5 km.

1) Lasse Juurikas, Pap.tehd., 23,44; 2) Aimo Ilonen, Höyry, 25,48; 3) Kalevi Kääpä, Sell., 26,10; 4) Timo Heikkilä, Ulkotyö, 26,16; 5) Matti Loikala, Pap.tehd., 26,23; 6) Tero Laaksonen, Pap.tehd., 27,03; 7) Mauno Tamminen, Sell., 27,23; 8) Erkki Knapp, Tehd.rak., 27,46; 9) Matti Mauno, Höyry, 27,53; 10) Veikko Lekander, Tehd.rak., 28,02; 11) Reijo Perälä, Ulkotyö, 28,35; 12) Esko Pöysä, Höyry, 28,52; 13) Kauko Hassinen, Karbidi, 29,26; 14) Eino Ström, Sähkö, 30,02; 15) Erkki Saloranta, Ulkotyö, 31,45.

Sarja D. Pojat 10—11 v., matka 5 km.

1) Matti Mäkinen, Pap.tehd., 26,54; 2) Markku Paa-sonen, Pap.tehd., 27,09; 3) Veikko Vesalainen, Ulkotyö, 27,33; 4) Markku Vanhala, Puuhiomo, 27,38; 5) Kauko Karhu, Sell., 27,51; 6) Paavo Floman, Pap.tehd., 27,54; 7) Pentti Vierros, Höyry, 28,27; 8) Osmo Kapanen, Höyry, 28,50; 9) Tauno Hälikkä, Sampo, 29,13; 10) Pentti Kontkanen, Karbidi, 29,18; 11) Jorma Lindberg, Pap.tehd., 29,49; 12) Seppo Nurminen, Höyry, 30,10; 13) Raimo Karlsson, Sell., 30,20; 14) Joel Sipola, Sell., 30,25; 15) Leevi Ekroos, Pap.tehd., 30,37.

Sarja E. Tytöt 13—14 v., matka 5 km.

1) Riitta Vainio, Pap.tehd., 27,39; 2) Mirja Liukkonen, Sell., 29,14; 3) Leila Artokari, Ulkotyö, 29,31; 4) Sirpa Vesalainen, Ulkotyö, 29,38; 5) Anna-Liisa Ahola, Karbidi, 30,37; 6) Salme Karjalainen, Karbidi, 31,39; 7) Mirjam Vainio, Pap.tehd., 31,44; 8) Lea Tollman, Tehd.rak., 32,06; 9) Eira Kähäri, Tehd.rak., 32,15; 10) Maija-Liisa Mönkkönen, Tehd.rak., 33,49.

Kiertopalkinnot.

Nopeuskiertopalkinnon sai vuodeksi haltuunsa Selluloosatehdas, ajalla 6.27.45. Joukkueessa hiihtivät seuraavat: Veikko Hasu, Kaarlo Hasari, Erkki Multanen, Paavo Nurminen, Ossi Suhonen, Pentti Kääriäinen, Eino Puranen, Fabian Lahdelma ja Emil Borg. Muilla osastoilla ei ollut täyttä joukkuetta.

Prosenttikiertopalkinnon voitti Asunto-osasto 78,3 %, seuraavina Höyryosasto 32,2. Sampo 20,8, Talousosasto 20,4 ja Korjauspaja 18,8 %.

Miesten kuuman sarjan voittaja Lauri Ellonen sai ensimmäisen kiinnityksen kilpailtavana olevaan mieskoh-taiseen kiertopalkintoon.

Kilpailujen päättäjäiset ja palkintojenjakotilaisuus pidettiin samana iltana Voikaan Seuratalossa. Palkintojen jaon suorittivat sos.-pääll. Ake Launikari ja urh-neuvoja Oiva Rautjärvi. Varsinaisten palkintojen lisäksi arvottiin kaikkien matkansa loppuun hiihtäneiden kesken Kymintehtaitten Kauppa Oy:n lahjoittama porsas. Sen onnelliseksi omistajaksi tuli numerolla 49 hiihtänyt Alpo Syd, Korj.paja. Samassa yhteydessä jaettiin myös viime talvena suoritettun Kymenlaakson Viestinhiihdon muistopaketit seuraaville hiihtäjille: Lasse Virtanen, Oiva Homan, Paavo Vähänen, Jaakko Tirkkonen, M. Alatalo ja Viljo Makkonen.

Yleisöä oli päättäjäisjuhlassa n. 500 henkeä.

Porukalla patikoimaan! Ulos sukset survaistiin!

Kävelyharrastuskilpailu 20. 4.—10. 6. 1948.

Viime kesänä kokeiltu kävelyharrastuskilpailu antoi niin hyviä tuloksia, että tänäkin vuonna uskaltaudutaan samaan leikkiin. Onhan talven mittaan hankittu hiihtäen pohjakuntoa, joten tallaaminen käy kuin leikiten vain. Ajankohta on tosin toinen, mutta toivottavasti parempi kuin viime kerralla. Kevään tulo on aina houkuttellut joukkoja omin silmin toteamaan talven "häviön" ja iloitsemaan yhtä tervetulleeseen kevään heräämisestä ja elpymisestä. Tuo tunne, "kevättä rinnassa", on ollut se alkuunpaneva voima, joka on saanut laiskimmatkin liikkeelle.

Edellisen kilpailun voittajat saivat talvella nauttia lomastaan mitä parhaimman hiihtokelin aikana. Loman onnistumisesta kerrotaan toisessa paikassa lehdistämme, joten emme puutu siihen. Tälläkin kertaa on mahdollisuus hankkiutua Vierumäelle ensi talven aikana, jos vain omaksi ilokseen lähtee patikoimaan. Paras nainen ja mies pääsee osalliseksi matkasta ilman arvontaa, arvalla taas 10 muuta onnellista. (Eri sukupuolet suhteessa osanottajamäärään.) Viidelle parhaalle jaetaan lisäksi muistopalkinnot. Arvonnassa käytetään samaa tapaa kuin viime kerralla:

50 km kävelleet osallistuvat 1 arvalla

100 km " " 2 "

150 km " " 3 "

Majat ovat entiset:

Maja N:o 1. Eerolan kartano.

Maja N:o 2. Pukkisaari.

Maja N:o 3. Sääksniemi, (Virvoketarjoilu.)

Maja N:o 4. Ahola.

Maja N:o 5. Kunnalliskoti.

Maja N:o 6. Työväenopiston kesämaja.

Lehtemme tämän numeron mukana seuraa karttaliite kävelyreiteistä.

Säännöt ovat myöskin entiset. Vuorokaudessa hyväksytään vain yksi majakäynti ja korttimerkinnät suoritetaan jokainen itse. Käynnin varmennus jokaisella majalla suoritetaan yhteiseen majakirjaan. Lisäyksenä kilpailusääntöihin ilmoitetaan, että henkilö, joka pakotavista syistä (sairaus, omaisen kuolema tms.) ei voi käyttää hyväkseen voittamaansa lomaa, saa siirtää sen seuraavan vastaavanlaisen lomamatkan yhteyteen. Samoin henkilö, joka syystä tai toisesta ei halua käyttää lomaansa, menettää lomaoikeuden ensimmäiselle varamiehelle. Arvonnassa arvotaan tästä lähtien aina 3 varamiestä tällaisten tapausten varalta.

Osastojen urheiluyhdysmiehiltä on saatavissa retkeilykortteja ja antavat he muutenkin ohjeita ko. kilpailusta.

Retkeilykortit on palautettava sosiaaliosastolle 14. 6. 1948 mennessä.

Siis vain: Porukalla patikoimaan!

Naisväki lylynlykintää opettelemassa.

Helmikuun pakkasten parhaimmillaan paukkuessa ja hankien hopeimmillaan hohtaessa pidettiin Sosiaaliosaston järjestämät hiihto- ja mäenlaskukurssit Naukion pujottelumäen maastossa 5—7. 2. 48. Kurssit oli tällä kertaa tarkoitettu yksinomaan "heikommalle" sukupuolelle. Vaikka kurssien ajaksi sattui talven kovimmat pakkaset, uskaltautui 22 hiihtäjätärtä suksille. Metsän pimennoista he opetuksen alkaessa sujauttivat kuin haltijattaret voimakkaiden lamppujen valopiiriin, jossa opettaja otti heidät huostaansa. Ensimmäisenä iltana pysyteltiin mäen alla tasaisessa maastossa suksien ja sauvojen hallintaa ja hiihtotekniikkaa opettelemassa, mutta vähitellen siirryttiin rinnettä ylöspäin mäenlaskutekniikan nikseihin perehtymään. Aluksi kynnettiin maata ahkerasti, ja mäen ylösnousu oli kuin tervaa, mutta vähitellen alkoivat sukset tuntua vähemmän epävarmoilta kapineilta eikä tasapainotaito ollut enää saavuttamaton unelma alamäessäkään. Mutta sitä harjoiteltiinkin perusteellisesti. Milloin piti laskea kyykyssä koko matka, milloin sujauttaa "porttien" läpi kyykyssä, milloin taas vaadittiin yhdellä suksella laskemaan. Pakkasen punaamin poskin, silmäripset huurteen valkaisuina suoritettiin opettajan määräämiä harjoitustehtäviä rivi- tai jonomuodostelmissa, eikä pakkasen ehtinyt ketään puremaan, sillä koko ajan oltiin liikekannalla. "Veraton keksintö tämä Naukion mäki valonheittäjineen, joka avaa iltaisin hiihtomahdollisuudet niille, jotka eivät työnsä takia pääse päivisin hiihdon iloista nauttimaan", ihasteltiin yksimielisesti. Vaikka lyhyeltä kurssilta ei voinut odottaa mitään ihmeellisiä tuloksia, tunsivat kurssilaiset itse mielessään oppineensa paljon ja vakuuttivat, että suksilla liikkuminen kurssin jälkeen tuntui paljon kevyemmältä ja vaivattomammalta ja että "tavallista" mäkeäkään ei tarvinnut enää kaukaa kiertää. Saipa pujotteluun innostunut opettaja nähdä ilokseen parin kurssilaisen uskaltautuvan varsinaisen pujottelumäen harjaltakin laskettelemaan. Pistikö pujottelukärpänen kehenkään, sen näyttää tulevaisuus, mutta hiihtoharrastus ainakin juurtui yhä syvemmälle parinkymmenen reippaan ulkoilunystävän sydämeen.

Sosiaaliosaston pujottelusukset, jotka oli määrä antaa kurssin parhaille osanottajille talveksi käyttöön, joutuivat yksimielisen päätöksen mukaisesti Eini Oksalle ja Helmi Miettiselle, joilla hyvinä mäenlaskijoina olisi suuret edellytykset monipuoliseen pujotteluhiihtoon kilpailumielessäkin.

Kevät on käsissä, mutta muistot Naukion mäessä vietetyistä kuutamoisista hiihtokursseista ovat piristävinä mielessä, kehossa varmasti annos terveyttä ja voimaa enemmän sekä sydämessä päätös, että tulevana talvena ovat sukset entistä ahkerammassa käytössä.

Nykyajan lapset.

— Uskotko sinä haikaraan?

— En. Kyllä siinä varmaan on isä takana, kuten jou-lupukissakin.

Perheenäitejä kotiloissaan.

Perheenäiti arkiaskareissaan. — Valok. Pitkänen.

Eräänä helmikuisena torstai-iltana on yhtiön sosiaali-osaston järjestämä perheenäitien kerho kokoontunut tavalliseen tapansa Ammattikoululle. Pirteän ohjelman ja lukuisten keskusteluaiheiden lomassa tulee esille mm. kysymys perheenäitien kesäloman vietosta ja virkistysten järjestämisestä heille. Moni läsnäoleva esittää omat ajatuksensa ja purkaa huolensa kanssasisarilleen, sillä onhan asia varsin pian ajankohtainen ja aika vaikeasti ratkaistavissa monenkin kohdalla.

Tämä kysymys askarruttaa myös rouva Lullu Nie-

mistä, jolla ensi kesänä olisi tilaisuus matkustaa Ruotsiin siellä olevaa tyttärtään tervehtimään, jos vain saisi perheelleen ja kodilleen sopivan huoltajan tuoksi ajaksi. Mikä neuvoksi — mistä apu?

Tätä pulmaa haluaisi haastattelijakin selvittää ja niinpä hän eräänä sovittuna iltana päättääkin lähteä rouva Niemistä tapaamaan tämän kodissa.

Rouva Lullu Nieminen ja hänen miehensä, Kuusankosken paperitehtaan holanterin apumiehenä työskentelevä Arvo Nieminen, asuvat neljän kotona olevan lapsensa kanssa yhtiön omistamassa talossa Aronpellolla. Asuntoon kuuluu avara keittiö eteisineen alhaalla ja yläkerrassa on viihtyisä makuuhuone, joka perheenisän mielestä on tarpeeksi rauhallinen vuorotyösäkin käyvän nukkuttavaksi. Sitäpaitsi saattaa hänelle omien sanojensa mukaan käydä niinkin, että "sulakeet palavat" joutuessaan työstä palattuaan väsyneenä touhuamaan perheen pienimpien kanssa, mutta kun hetkeksi sulkeutuu yläkerran rauhaan, on tilanne pelastettu.

Jos näin käy joskus isälle, niin mitä kaikkea tuleekaan perheenäidin osalle, hänelle, jonka koko elämän sisältönä ovat koti ja rakkaitensa hyvinvointi

"Kahdeksantuntinen työpäivä on aina ollut tuntematon käsite minulle", kertoo rouva Nieminen. "Tavallisesti alkaa arkinen työpäiväni aamulla kello viiden tienoissa ja kun sitten illalla muun perheen jo nukuessa lopettelen ompelu- ja parsimistöitäni, saattaa kello lähennellä jo kymmentä ja yhtätoistakin. Paljostahan sitä onkin huolehdittava päivän mittaan: aamulla ensin hoidettava lapset ja evästettävä perheenpää työhön, sitten ovat käsillä siivous, ostokset ja ruoanlaitto. Kun vielä leipomis- ja pyykkipäivät tulevat näiden lisäksi, tuntuu joskus raskaalta selviytyä aamusta iltaan. Suurena apuna ja helpotuksena työssäni on minulla 9-vuotias Paula-tyttöni, joka on kyllin reipas ja topakka toimittamaan asioita, olemaan kotimiehenä ja kuivaamaan astioita."

"Ihmetellä täytyy usein tuota meidän äidin kärsivällisyyttä, miten hän päivästä toiseen jaksaa meidän kaikkien kanssa", puuttui perheenisä vuorostaan keskusteluun. "Omasta puolestani näkisin, että tämän kaiken tekee mahdolliseksi vain epäitsekäs, uhrautuvainen äidinrakkaus, joka aina etsii toisten parasta

oman itsensä unohtaen. Toista palattuani olen tosin minäkin omalta osaltani yrittänyt häntä auttaa kantaamalla puita ja vettä jne., mutta tähän on hyvin vähäistä verrattuna siihen, mitä hän päivästä päivään ja vuodesta toiseen kaikessa hiljaisuudessa uurastaa meidän hyväksemme."

"Oletteko aina hoitanut kotinne ja perheenne yksin, vai onko Teillä joskus ollut apua?", tiedustelimme perheenäidiltä.

"Olemme olleet naimisissa vuodesta 1939 lähtien ja koko ajan olen ollut ilman apua, lukuunottamatta viime keväistä sairauttani, jolloin saimme yhtiön toimesta kodinhoitajan kolmeksi viikoksi."

Tämän jälkeen keskustelu kääntyi hetkiseksi kodinhoitajien työhön yleensä ja lämpimällä kiitollisuudella muistelevat tässä kodissa sekä isä että äiti hyvää kotisisarta ja hänen siunauksellista työtään.

Nyt keskeytyykin haastattelumme hetkiseksi, sillä on aika koota perhe valokuvaan. Ja siinäkö ne pyörivät jo kaikki toisetkin lapset Paulan lisäksi: Martti, Esa ja Marja-Leena.

Kun jännittävät valokuvaustouhut ovat ohi, istuttaa vieraanvarainen emäntämme meidät pöytänsä höyryävän kahvin ja herkullisen, juuri paistamansa vehnäpulan ääreen.

Siinä samalla saammekin sitten kuulla Ritva-tyttärestä, perheen vanhimmasta lapsesta, joka on ollut Ruotsissa jo vuodesta 1942 lähtien. Hänellä on hyvä sijotuskoti eräässä maalauskartanossa, jonka isäntäväki on nyt pyytänyt rouva Niemisen vieraakseen ja tyttärtään tervehtimään.

"Siinäähän se pulma onkin, miten järjestää perheen asiat poissaoloni aikana", huokaa haastateltavamme. "Martti, joka on jo iso poika ja käy ammattikoulua, lupaa kyllä tulla toimeen niinkuin mies ainakin isän kanssa, mutta miten nämä minun pienimpäni?"

Ne isän ja äidin "pienimmät" ovat Esa ja Marja-Leena. Esa on tuhti ja reipas 5-vuotias miehenalku, käy lastentarhassa ja aiheuttaa joskus pieniä kasva-

Isä syventyy päivällisen jälkeen sanomalehteensä Esan tehdessä hänelle seuraa. — Valok. Pitkänen.

tuspulmiakin isän kertoman mukaan, mutta muuten on oikein hyvä poika, jos vain löytää oikean asenteen hänen suhteensa. Haastattelijatädille Esa uskoo luottamuksellisesti salaisuutensa: hänestä tulee kerran hevostamies ja hevonen hankitaan Kausalan markkinoilta!

Nuori polvi omissa touhuissaan. — Valok. Pitkänen.

Kymin Oy:n työläisten avustuskassojen toimintakertomukset vuodelta 1947.

KYMIN OSAKEYHTIÖN KUUSANKOSKEN TEHTAITTEN TYÖLÄISTEN SAIRAU- JA HAUTAUSAVUSTUSKASSAN KERTOMUS I:LTÄ TOIMINTAVUODELTA 1947.

Aikaisemmin 27 vuotta toimineen Kymin Oy:n Teh-
taiden Työläisten Sairas- ja Hautausapukassan sekä
Eläkekassan säännöt muutettiin Avustuskassalain mää-
räyksen mukaisesti ja kassankokous marrask. 24 p:nä
1946 hyväksyi aikaisemmin valitun toimikunnan laati-
man sääntöehdotuksen, mitkä säännöt Sosiaaliministeriö
vahvisti joulukuun 4 p:nä samaa vuotta, astuvaksi voi-
maan tammikuun 1 p:nä 1947.

Sääntöjen muutoksen kautta entisistä kassoista muo-
dostettiin nyt kaksi erillistä kassaa sairaus- ja hautaus-
avustuskassa sekä työkyvyttömyys- ja perhe-eläkekassa,
samoin varat jaettiin näin muodostettujen kassojen
kesken, aikaisempien sääntöjen perusteella.

Kassankokous 23. 12. 46 valitsi kassan hallitukseen
seuraavat henkilöt:

Varsinaisiksi: ammattiopettaja Hugo Lindqvist,
maalari Armas Töyrihuoma, valaja Gunnar Kajander,
villaaja Vilho Tarvainen, kiisu-uuninhoitaja Pauli Nur-
minen, kalant.koneenhoit. Viljo Hinkkuri, betonityömies
Viljo Virtanen, koneenhoitaja Martti Nurminen, kirves-
mies Viljo Hälikkä. Näistä G. Kajander erosi 4. 3. -47
paikkakunnalta pois siirtymisensä tähden. — Varalle:
tislaja Lauri Koskipuro, lastaja Aarno Lehtinen, vii-
laaja Antti Nurminen, kirvesmies Fabian Huvinen ja

kirvesmies Richard Lyytikäinen. Sääntöjen 21 §:n mu-
kaisesti lisäksi Kymin Oy. nimesi kassan hallitukseen,
varsinaisiksi jäseniksi insinööri Trygve Wiklund, vara-
tuomari Eino Wallenius, sekä varalle sosiaalipäälliköt
Paulu Ahlakari ja Ake Launikari. Kassan hallituksen
puheenjohtajana on toiminut viilaaja V. Tarvainen,
varapuheenjohtaja ammattiopettaja H. Lindqvist.

Kertomusvuoden aikana on hallitus kokoontunut 25
kertaa, joissa käsitelty yhteensä 6.507 asiaa, joista
sairaus- ja hautausavustuksia koskevia 6.380 ja muita
asioita 127, joista pöytäkirjaan on merkitty kaikkiaan
211 pykälää.

Kassankokouksia on ollut 1, vaalikokous 28. 11. 47.

Tilintarkastajiksi kassankokous valitsi, varsinaisiksi
kirvesmies Kalle Rautjärvi ja kamreeri Matti Kuusisto,
varalle myymälänhoitaja Pauli Jäntti ja sähköasentaja
Juho Lanto. Kymin Oy. puolestaan nimesi varsinaiseksi,
tarkastaja Fredrik af Forselles, varalle osastopäällikkö
Ragnar Wide.

Vuoden aikana on kassassa suoritettu numero- ja
tilitarkkailuja.

Avustuskassojen hoitajana on toiminut Jussi Verona,
kassanhoitajana neiti Tyyne Salmi, toimistoapulaisina
rouva Saimi Metsälä ja neiti Hilka Tammelin.

Kassan palkkaamana sairaanhoitajana on toiminut
nti Alma Pirttilä Kymintehtaan puolella ja on hän päi-
väkirjamerkintöjen mukaan tehnyt sairaskäyntejä 707
sairaana luona 2.485 kertaa.

Nämä Esan "piirustukset" ovatkin niin varmat ja lo-
pulliset, etteivät tädin epäilyt niitä vähääkään horjuta.

Entäs pieni 4-vuotias Marja-Leena, koko perheen
lemmikki! Iloisena, sirkeäsilmaisena veitikkana hän
kertoo tädille, miten kivaa on lastentarhassa, kun hän
on saanut olla jo ruokala-apulaisenaakin. Ja miten pal-
jon siellä lauletaankaan suutarisedistä ja monista haus-
koista asioista! Vaaleat saparat vain iloisesti keikku-
vat puolelta toiselle Marja-Liisan innoissaan selitel-
lessä ja näytellessä nukkeperhettä.

Kun tämän näemme ja toteamme, ymmärrämme hy-
vin rouva Niemisen huolen kuopuksistaan. Uskomme
sentään yhteisvoimin löytävämmä ratkaisun asialle, sil-
lä soisimmehan kaikesta sydämestämme matkan tar-
joaman virkistykseen tälle uutteralle ja puuhakkaalle
perheenemännälle.

"Liikeneekö Teiltä koskaan aikaa omaa itseänne var-
ten perheenne hyväksi ahertaessanne?"

"Hyvin vähäistähän se on ollut. Joskus sunnuntaina
ja juhlapäivinä olen saanut vähän vapaata. Silloin olen
lukenut jotain mielenkiintoista kirjaa ja sitä harras-

taisin suurella halulla enemmänkin, jos vain olisi aikaa.
Samoin käsityöt kiinnostaisivat minua kovasti."

"Suurena ilona ja virkistykseenä on minulle ollut
sosiaaliosaston järjestämä perheenäitien kerho. Siel-
lähän tapaan samanlaisia perheenäitejä kuin itsekin
olen ja on vapauttavaa saada yhdessä toisten kanssa
pohtia omia pulmiaan. Siellä jaamme yhdessä ilomme
ja surumme, siellä opimme ja innostumme!"

"Paitsi tätä kerhoa olen joskus käynyt ompeluseu-
rassa ja siihenpä ne minun omat harrastukseni supis-
tuvatkin", hymyilee haastateltavamme. "Eihän minun
työni mitään erikoista ole, olenhan vain aivan taval-
linen perheenemäntä", sanoo hän vaatimattomasti
ikäänkuin kaiken kertomansa yhteenvedoksi. Mutta
me tiedämme nyt, mitä kaikkea noihin pariin sanaan
tämän perheenäidin kohdalla sisältyy: siinä on eheä
ja arvokas elämäntyö, joka ansaitsee meidän kaikkien
kunnioituksen ja tunnustuksen.

Näissä mietteissä kiitämme ja hyvästelemme tätä
vaatimatonta ja uutteraa perheenemäntää, joka haas-
tattelijan lähdettyä alkaa vielä suorittaa valmisteluja
seuraav'n päivän pyykkiä varten.

	miehiä	naisia	yht.
Kassan jäsenmäärä 1. 1. 47	2.761	1.030	3.791
Vuoden aikana hyväksytty	897	460	1.357
	3.658	1.490	5.148
Vuoden aikana eronnut	977	471	1.448
Jäsenmäärä 31. 12. 47	2.681	1.019	3.700

Maksetut sairausavustukset, sekä näihin liittyvä tilasto selviävät kertomuksen lopussa olevista taulukoista. Todettakoon vain, että kulunut vuosi oli mitä sairaustilanteeseen tulee, kassalle erittäin epäedullinen. Miltei säännöllisen korkea sairauspäivien luku ja varsinkin keväällä raivonnut influenssaepidemia vaikuttivat sen, että kassan tilinpäätös osoitti huomattavaa tappiota. Tästä johtuen ja kun näyttää siltä, että 1 % jäsenmaksu palkasta, ei riitä vastaisuudessaakaan kassan menoja peittämään, päättikin kassan hallitus korottaa jäsenmaksun $\frac{1}{4}$ %:lla, $1\frac{1}{4}$ %:n v. 1948 alusta lukien.

Hautausavustuksia maksettiin kassan jäsenten omalle 28 miehelle ja 4 naiselle yhteensä mk 263.763:— avustuksen korkeimman määrän ollessa mk 10.000:—, sekä sääntöjen 15 §:n 3 kohdan perusteella eläkettä nauttivien omalle 35 miehelle ja 15 naiselle yhteensä mk 260.000:—, ollen mieshenkilön hautausavustus mk 5.500:— ja naisen mk 4.500:—.

Kassan tulot ja menot sekä tiliasema kertomusvuoden päätyessä käyvät ilmi seuraavasta:

Tulostase vuodelta 1947.

Tulot

Jäsenmaksuja ulkop. jäseniltä ja kassan toimihenkilöiltä	9.695:50
Kymin Osakeyhtiön kantamat jäsenmaks.	4.740.168:80
Kymin Osakeyhtiön kannatusmaksu	2.370.032:95
Talletusten korot	224.488:75
Avustuskassayhdistyksen korvaus tilastotyöstä	3.550:—
Käyttörahasen vähennys	260.000:—
Vuoden 1947 tappio	1.684.729:—
mk	9.292.665:—

Menot

Sairausavustukset	5.905.591:65
Lääkäripalkkiot	1.235.612:—
Lääkkeet ja sidostarpeet	447.876:85
Tapaturmista johtuvat avustukset	334.182:50
Hautausavustukset	
jäsenten	263.763:—
eläkettä nauttivien	260.000:—
Konttori-, hallinto- ym. kustannukset ..	77.739:—
Palkat	346.900:—
Vararahaston lisäys	356.000:—
Korvausrahaso	65.000:—
mk	9.292.665:—

Omaisuuustase joulukuun 31 päivänä 1947.

Varat

Käteistä rahaa	3.271:—
Talletus Kymin Osakeyhtiöllä	4.503.000:—
V. 1947 tappio	1.684.729:—
mk	6.191.000:—

Velat

Vararahasto	4.386.000:—
Käyttörahaso	1.740.000:—
Korvausrahaso	65.000:—
mk	6.191.000:—

Selvitykseksi mainittakoon, että kassalla, jolla ei ollut entisestä sairaus- ja hautausapukassasta muuta kuin sanotun kassan 30.000:— markan suuruinen pohjarahasto käytettävänä, ei tämä olisi nyt riittänyt näin huonon sairaustilanteen vallitessa sääntöjen mukaisten sitoumusten täyttämiseen, muuten kuin ottamalla lainaa, ellei Kymin Oy:n lahjoittamasta 10 milj. markan suuruudesta erästä olisi saatu 6 milj. tämän kassan hyväksi. Kassankokous päättikin mainitun erän jakaa siten, että 4 milj. vararahastoon ja 2 milj. käyttörahastoon.

Vuoden tappion mk 1.684.729:— ehdottaa hallitus jaettavaksi puoleksi käyttörahaston ja vararahaston kesken, eli käyttörahastosta mk 842.364:— ja vararahastosta mk 842.365:—. Tämä siitä syystä, että jos vajeus peitettäisiin yksinomaan käyttörahastosta, menisi siihen sanotun rahaston varat miltei kokonaaisuudessaan ja näin ollen olisi lopetettava sääntöjen 15 §:n 3 kohdan mukaisesti eläkeläisten hautausavustukset.

Kuusankoskella, tammikuun 23 päivänä 1947.

Vilho Tarvainen.

Aarno Lehtinen. Huugo Lindqvist. Trygve Wiklund.
Armas Töyrihuoma. Viljo Hinkkuri. Pauli Nurminen.
Viljo Hälikkä. Martti Nurminen. Viljo Virtanen.
Eino Wallenius.

KYMIN OSAKEYHTIÖN TYÖLÄISTEN TYÖKYYVYTTÖMYYS- JA PERHE-ELÄKEKASSAN KETOMUS I:LTÄ TOIMINTA-VUODELTA 1947.

Avustuskassalain määräyksen mukaisesti uusittiin aikaisemmin toimineen Kymin Osakeyhtiön Tehtaiden Työläisten Sairaus- ja Hautausapukassan sekä Eläkekassan säännöt siten, että eläkekassa muodostettiin aivan erilliseksi kassaksi. Aikaisemmin valitun toimikunnan laatima sääntöehdotus hyväksyttiin kassankokouksessa marraskuun 24 p:nä 1946 ja Sosiaaliministeriö puolestaan vahvisti ne saman vuoden joulukuun 4 päivänä, astuvaksi voimaan tammikuun 1 p:nä 1947.

Vahvistuksen saaneet uudet säännöt poikkesivat kokonaan aikaisemmista säännöistä, eläkekassan jakaantuessa nyt Työkyvyttömyys- ja Perhe-eläkeosastoihin ja koko toiminta perustuen mitä jäsenyyteen tulee vapaa-

ehtoisuuden ja muissa kohdin vakuutusperiaatteen pohjalle. Vaikeudet kassan sääntöjen muutoksessa oli se, etteivät kassan varat pystyneet vastaamaan jo myönnettyjen eläkkeiden pääoma-arvoa, puhumattakaan eläkkeiden korottamisesta, mikä oli aivan välttämätön. Kun Kymin Oy. ilmoitti ottavansa omalle vastuulleen kaikkien niiden jo eläkkeellä olevien henkilöiden, jotka olivat 20 vuotta täytettyään palvelleet yhtiötä vähintään 20 vuotta, sekä näiden perhe-eläkkeet, siirtyi tällöin suurin osa eläkettä nauttivista pois kassan vastuulta. Lisäksi yhtiö ilmoitti jatkuvasti vastaavansa kaikkien yhtiön palveluksessa olevien työntekijöittensä ja heidän perheittensä eläkkeet, joitten palvelusaika ylittää äskenmainitun vuosimäärän, jos he yhtiön palveluksessa tulevat työkyvyttömiksi, voitiinkin sääntöjen muutokseen ryhtyä, muussa tapauksessa kassa olisi joutunut mahdollisesti suoritustilaan.

Kassan vastuulle jäi nyt ainoastaan alle 20 vuotta palvelleiden ja heidän perheittensä, ulkopuolisten jäsenten, sekä kassan toimihenkilöiden eläkevastuu, voimassa olleet ja vastaisuudessa tulevat. Tältä pohjalta lähtien ja kun vakuutusteknillinen laskeuma, jonka suoritti vakuutusjohtaja maisteri E. Keinänen, oli suoritettu ja yhtiön 10 milj. markan suuruisesta lahjoituksesta siirrettiin 4 milj. eläkekassan vakuutusmaksurahastoon, voitiinkin sääntöjen muutos saada aikaan ja eläkkeitä entisestään tuntuvasti nostaa.

Viimeaikoina tapahtunut rahanarvon aleneminen on kuitenkin vaikuttanut sen, että vuoden alussa korotetut eläkkeet ovat menettämässillään merkityksensä, jos rahanarvon aleneminen edelleen jatkuu. Myönnettyjen eläkkeiden korottamiseksi kassan hallituksella ei ole ollut mahdollisuutta, koska lain mukaan vakuutusmaksurahaston määrää täytyisi vastaavasti korottaa ja tähän kassalla ei ole varoja.

Kassankokous tammikuun 29 p:nä 1947 valitsi kassan hallitukseen seuraavat henkilöt: maalari Armas Töyri- luoma, lastaaja Aarno Lehtinen, viilaaja Vilho Tarvainen, fosfaatinvalmist. Johannes Palmu, kirvesmiehet Eino Vajja ja Viljo Hälikkä, silinterimies Viljo Mäkinen sekä rullamies Paavo Kääriäinen, nimeten hallituksen varapuheenjohtajaksi maalari Armas Töyri luoman. Kymin Oy. sääntöjen 25 §:n mukaisesti nimesi hallituksen puheenjohtajaksi varatuomari Eino Wallenius ja jäseneksi sosiaalipäällikkö Ake Launikari.

Kertomusvuoden aikana on hallitus kokoontunut 13 kertaa, joissa käsitelty yhteensä 134 asiaa, joista 45 eläke, 20 laina ja 69 muita asioita koskevia ja on näistä pöytäkirjaan merkitty kaikkiaan 96 pykälää.

Kassankokouksia on ollut 1 vaalikokous tammikuulla.

Tilintarkastajiksi kassankokous valitsi varsinaisiksi kirvesmies Kalle Rautjärvi ja kamreeri Matti Kuusisto, varalle myymälänhoitaja Pauu Jäntti ja sähköasentaja Juho Lanto. Kymin Oy. puolestaan nimesi varsinaiseksi tarkastaja Fredrik af Forselles, varalle osastopäällikkö Ragnar Wide.

Avustuskassojen hoitajana on toiminut Jussi Verona, kassanhoitajana neiti Tyyne Salmi, sekä toimistoapulaisina rva Saimi Metsälä ja neiti Hilikka Tammelin.

Kuten alussa mainittiin, muuttui jäsenyys kassassa vapaaehtoiseksi, joten kassalla tavallaan ei ollut uusien

sääntöjen voimaan tullessa yhtään jäsentä. Sääntöjen mukaan kaikilla entisillä eläkekassan jäsenillä, lukuunottamatta yli 20 vuotta yhtiötä palvelleita, jotka siirtyivät yhtiön vastuulle, oli oikeus tammikuun 1 p:stä lukien 15 päivän aikana ilmoittautua kassan jompaankumpaan, tai perhesuhteista riippuen sen molempiin osastoihin. Määräaikana ilmoittautui ja hyväksyttiin:

	miehiä	naisia	yht.
vuoden aikana hyväksytty	1.119	383	1.502
	41	12	53
	1.160	395	1.555
vuoden aikana eroanut	164	26	190
jäsenmäärä 31. 12. 47	996	369	1.365

Jäsenmäärä jakaantui Perhe-eläke ja lapsivakuutuksen osalle seuraavasti:

1. 1. 1947	P-eläke	645	lapsieläk.	54
vuoden aikana hyväksytty ..	"	23	"	4
		668		58
vuoden aikana eronnut	"	108	"	11
jäsenmäärä 31. 12. 41	P-eläke	560	lapsieläk.	47

Jäsenmaksut kassoissa voitiin määrätä samansuuruisiksi jäsenen nähden iästä riippumatta, kun Kymin Oy. kannatusmaksullaan korvasi tästä johtuneen erotuksen.

Eläkevastuu jakaantui seuraavasti:

	Työkyvytt.el. Perhe-el. Yht.			
	miehiä	naisia	leskiä	lapsia yht.
1. 1. 1947	48	72	141	57
vuod. aik. uusia myönn.	12	6	12	7
	60	78	153	64
vuoden aikana lakkautettu	8	5	9	9
eläkeläist. luku 31.12.47	52	73	144	57
				326

Avustuskassalain määräyksen mukaisesti ei vuoden alusta lukien kassan varoja saanut enää sijoittaa henkilökohtaisilla takauksilla oleviin lainoihin, vaan velkakirjalle kiinnitystä vastaan. Kiinnelainoja myönnettiinkin vuoden aikana 15 henkilölle yhteensä 1.310.000:— mk.

Kassan tulot ja menot sekä tiliasema kertomusvuoden päättyessä käyvät ilmi seuraavasta:

Tulostase vuodelta 1947.

Tulot:

Kymin Oy:n kantamat T-os. jäsenmaksut	593.014: 70
Kymin Oy:n kantamat P-os. jäsenmaksut	844.777: —
Kymin Oy:n kannatusmaksu	1.658.186: —
Ulkopuolisten jäsent. T-os. jäsenmaksut	63.831: —
Ulkopuolisten jäsent. P-os. jäsenmaksut	6.819: 50
Lainojen korot	290.198: —
Talletusten korko	965.142: 50
	mk 4.421.968: 70

Menot:

Työkyvyttömyyseläkkeet	1.628.172:—
Perhe-eläkkeet	1.110.022: 50
Konttori-, hallinto- ym. kustannukset ..	44.384: 50
Palkat	345.900:—
Poisto kaluston arvosta	1.263:—
Vakuutusmaksurahaston lisäys	500.000:—
V. 1947 ylijäämä	792.226: 70
	mk 4.421.968: 70

Omaisuuksien joulukuun 31 päivänä 1947.

Varat:

Käteistä rahaa	7.605: 30
Talletus Kymin Osakeyhtiöllä	21.737.561:—
Lainassa:	
Henkilök. takauksilla	
ent. kassasta	587.850:—
Kuusankosken kunta ..	4.250.000:—
Kuusank. seurakunta ..	325.000:—
Kiinnelainat	1.310.000:—
	6.472.850:—
Kalustoa	4.919:—
Setelien poikkileikk.lainaa valtiolle	5.250:—
	mk 28.228.185: 30

Velat:

Vakuutusmaksurahasto	27.435.958: 60
V. 1947 ylijäämä	792.226: 70
	mk 28.228.185: 30

Avustuskassalain toimeenpanosta annetun asetuksen 4 §:n määräyksen mukaisesti ja vakuutusmaksurahaston katteena olevat varat sijoitettu lainoihin sekä talletuksena Kymin Oy:llä.

Vuoden ylijäämän mk 792.226: 70 kassan hallitus ehdottaa siirrettäväksi varmuusrahastoon.

Kuusankoskella, helmikuun 11 päivänä 1948.

Eino Wallenius.

Vilho Tarvainen.	Armas Töyrioluoma.
Johannes Palmu.	Eino Vaija.
Paavo Kääriäinen.	Aarno Lehtinen.
Ake Launikari.	Viljo Hälikkä.

Tilintarkastuskertomus Kymin Osakeyhtiön Kuusankosken Tehtaitten Työläisten Sairaus- ja Hautausavustuskassan tileistä ja hallinnosta vuodelta 1947.

Kymin Osakeyhtiön Kuusankosken Tehtaitten Työläisten Sairaus- ja Hautausavustuskassan 23 päivänä joulukuuta 1946 pitämässään kokouksessa valittua allekirjoittaneet tarkastamaan mainitun kassan tilejä ja hallintoa vuodelta 1947 olemme tämän tehtävän tänään suorittaneet.

Tarkastettaviksemme jätettiin kaikki kassan tilikirjat apukirjoineen ja liitteineen sekä muut asiakirjat.

Tarkastuksemme tuloksena annamme niistä seuraavan lausunnon:

1) Kassan kirjanpito oli järjestetty kirjanpitolain sekä asetuksen ja kassan sääntöjen määräämällä tavalla.

2) Tilinavaus oli oikein laadittu ja perustui kassan hallintoelinten päätöksiin.

3) Kaikki tulo- ja menoerät perustuivat hyväksytyihin tositteisiin ja olivat ne oikein kirjatut.

4) Käteiskassa 13.929 markkaa 50 penniä vastasi tarkastuspäivän kassatilin eroitusta.

5) Tilinpäätökseen merkitty talletuksen määrä Kymin Osakeyhtiöllä oli yhtäpitävä yhtiön antaman tilin otteen kanssa.

6) Tilinpäätös perustui kirjanpitoon ja on tulos- ja omaisuustaseineen oikein laadittu.

7) Hallituksen vuosikertomuksessaan antamat tiedot ovat yhtäpitäviä kirjanpidon kanssa ja hallituksen jäsenmaksujen korotustoimenpide kassan tilivuotena tuottaman tappion peittämiseksi ja sen vastaisuudessa välttämiseksi on ollut aiheellinen ja oikea.

Puollamme hallituksen ehdotusta tilivuoden tappion peittämisestä käyttö- ja vararahastosta, edellytyksellä ettei valtion tarkastusviranomaisilla ole mitään muistuttamista tätä vastaan.

Koska edellä mainitsemamme lisäksi olemme todenneet, että kassan hallintoa ja hoitoa on hoidettu asiasta annettujen lakien ja asetusten sekä kassan sääntöjen mukaisesti, ehdotamme että kassan tilit ja tilinpäätös sekä hallituksen toiminta kysymyksessä olevalta tilikaudelta hyväksyttäisiin sekä että hallitukselle ja muille tili- ja vastuuvollisille myönnettäisiin tili- ja vastuuvapaus.

Kuusankoskella 16 päivänä helmikuuta 1948.

Fredrik af Forselles.

Matti Kuusisto.

Pauli Jäntti.

Tilintarkastuskertomus Kymin Osakeyhtiön Työläisten Työkyvyttömyys- ja Perhe-eläkekassan tileistä ja hallinnosta vuodelta 1947.

Kymin Osakeyhtiön Työläisten Työkyvyttömyys- ja Perhe-eläkekassan 29 päivänä tammikuuta 1947 pitämässään kokouksessa valittua allekirjoittaneet tarkastamaan mainitun kassan tilejä ja hallintoa vuodelta 1947 olemme tämän tehtävän tänään suorittaneet.

Tarkastettaviksemme jätettiin kaikki kassan tilikirjat apukirjoineen ja liitteineen sekä annettujen lainojen velkakirjat ym. asiakirjat.

Tarkastuksemme tuloksena annamme niistä seuraavan lausunnon:

1) Kassan kirjanpito oli järjestetty kirjanpitolain sekä asetuksen ja kassan sääntöjen määräämällä tavalla.

2) Tilinavaus oli oikein laadittu ja perustui kassan hallintoelinten päätöksiin.

3) Kaikki tulo- ja menoerät perustuivat hyväksytyihin tositteisiin ja olivat ne oikein kirjatut.

4) Käteiskassa 17.484 markkaa 30 penniä vastasi tarkastuspäivän kassatilin eroitusta.

5) Tilinpäätökseen merkitty talletuksen määrä Ky-

Kymin Oy:n Kuusankosken Tehtaitten Sairaus- ja Hautausavustuskassa.

Sairautapaukset ja avustukset, paitsi työtaturmasta johtuneet.								
Vuosi	Sairaus- tapaukset	Sairaus- päiv. luku	Sairaspäiv. jäs. kohti	Sairaus- raha mk.	Keskim. spv. kohti	Lääkärin- palkk. mk	Lääkkeet ja sidost.	Yhteensä mk
1947	2.410	33.645	9,1	5.905.591:65	175:52	1.235.612:—	447.876:85	7.589.080:50

Hautausavustukset:											
Työtaturmat:											
Vuosi	Sairaus- tapauks.	Sairaus- päiv. luku	Sairaus- raha mk	Tapat, va- kautusyht. saatu ta- kaisin mk	Jäsenet			Eläkettä nauttivat		Yhteensä mk	
					miehiä	naisia	mk	miehiä	naisia		mk
1947	396	4.935	883.999:50	594.817:—	28	4	265.763:—	35	15	260.000:—	523.763:—

Vuosi	Jäsen- määrä	Jäsenmak- sutulot mk	Kymmin Oyn kannatus- maksu mk	Korkotulot mk	Maksetut avustukset mk	Konttori- ym. kust. mk	Palkat, mk	+lisäys mk	—vähennys mk
1947	3.700	4.749.864:30	2.370.032:95	224.468:75	8.447.026:—	77.739:—	346.900:—	—	1.684.723:—

Kymin Osakeyhtiön Työläisten Työkyvyttömyys- ja Perhe-eläkekassa.

Vuosi		Jäsenmäärä						Eläkeläisten lukumäärä					
								Työkyvyttömyyseläke			Perhe-eläke		Eläkeläisiä
		Miehiä	Naisia	Yhteensä	P-osasto	Lapsia		Miehiä	Naisia	Yhteensä	Leskiä	Lapsia	Yhteensä
1947		996	369	1365	560	47		52	73	125	144	57	326

Vuosi	Jäsenmaksutulot			Korkotulot	Maksetut eläkkeet			Kulungit	Palkat.	+lisäys	—vähän.
	T-osasto	P-osasto	Kymmin Oyn kannatusm.		T-osasto	P-osasto	Yhteensä				
1947	656.845:70	851.596:50	1.658.186:—	1.255.340:50	1.628.172:—	1.110.022:50	2.738.194:50	44.384:50	345.000:—	792.226:70	—

Yhteisvoimin on kassan talous saatettava vankalle pohjalle,

sanoo sairaus- ja hautausavustuskassan hallituksen puheenjohtaja Vilho Tarvainen.

Vilho Tarvainen.

Kun Kymin Osakeyhtiön Kuusankosken Tehtaitten Työläisten Sairaus- ja Hautausavustuskassa on tullut toimineeksi yhden vuoden ja kun tällaisen kassan merkitys yhtiön työläisille on arvostettava varsin suureksi, olemme kääntyneet kassan hallituksen puheenjohtajan, viilaaaja Vilho Tarvaisen puoleen ja pyytäneet häntä lausumaan ajatuksiaan kassan toiminnasta sen alkutaipaleella. Hra Tarvainen kertoikin tällöin edustajallemme seuraavaa:

Kuten kassan toimintakertomuksestakin käy selville, oli vuosi 1947 kassan ensimmäinen toimintavuosi. Jäsenet ovat suhtautuneet kassan toimintaan yleensä sangen myönteisesti. Kassalle suoritettavat jäsenmaksut ovat jäsenten mielestä olleet kohtuulliset, kun ajatellaan kassan suorittamien avustusten suuruutta. Voidaan todeta, että yleinen tyytyväisyys valitsi jäsenistön keskuudessa, sillä olihan kassan antama taloudellinen tuki sairauden sattuessa varsin tuntuva.

Toimintakausi osoitti kuitenkin, että kassan taloudellinen asema heikkeni huomattavasti. Kassan tuottama tappiohan oli yli 1½ miljoonaa markkaa. Tämä on seikka, johon jokaisen jäsenen olisi kiinnitettävä erikoista huomiota. Tosin on tähän vaikuttanut vuoden 1947 epäedullinen sairaustilanne ja varsinkin talvella

raivonnut influenssaepidemia, mutta siitä huolimatta tuntuu siltä, että kassan suomat taloudelliset edut ovat houkutelleet useita jäseniä turvautumaan sairausapuun ja lääkärinhoitoon aivan vähäpätöistenkin sairauksien sattuessa. Onpa voitu todeta, että eräissäkin tapauksissa sama henkilö oli samana päivänä käynyt saman sairauden takia kolmen lääkärin luona! Tätä on jo pidettävä lievästikin sanottuna törkeänä väärinkäytöksenä. Ja onkohan aivan välttämätöntä osoittaa luottamuksen puutetta lääkärikuntaa kohtaan siinä määrin, että saman sairauden takia käydään 2—3 päivän väliajoin eri lääkäreiden vastaanotoilla, odottamatta riittävän pitkää aikaa ensimmäisen lääkärin antamien hoito-ohjeiden vaikutusta. Ainakin se rasittaa kassan taloutta ylimääräisten lääkärinmaksujen muodossa.

Kun työntekijät ovat perustaneet oman sairauskassan, on sen jokaisen jäsenen velvollisuus tukea kassan toimintaa ja harkiten käyttää hyväkseen kassan suomia etuja. Jokainen jäsen ymmärtänee, että kassan taloudellinen asema on meidän jokaisen taloudelliseen asemaan vaikuttava tekijä. Jos me rupeamme etuilemaan ja käytämme mitättömienkin sairauksien sattuessa hyväksemme kassan apua, niin silloin on varmaa, että ennen pitkää kassalla ei ole varoja avustuksien suorittami-

min Osakeyhtiöllä oli yhtäpitävä yhtiön antaman tilin kanssa.

6) Annettujen lainojen velkakirjat olivat kunnossa ja vastasivat niillä annetut lainat määriltään tilinpäätöksen merkittävää määrää.

7) Tilinpäätös perustuu kirjanpitoon ja on tulos- ja omaisuustaseineen oikein laadittu.

8) Kassan rahastot ovat lakiin perustuvien laskelmien mukaisesti hoidettu ja vastaavat näin ollen kassan vastuun määrää.

9) Hallituksen vuosikertomuksessaan antamat tiedot ovat yhtäpitäviä kirjanpidon kanssa.

10) Puollamme hallituksen ehdotusta tilivuoden ylimääräisen siirtämisestä varmuusrahastoon.

Koska edellä mainitsemamme lisäksi olemme todenneet, että kassan hallintoa ja hoitoa on hoidettu asiasta annettujen lakien ja asetusten sekä kassan sääntöjen mukaisesti, ehdotamme että kassan tilit ja tilinpäätös sekä hallituksen toiminta kysymyksessä olevalta tilikaudelta hyväksyttäisiin sekä että hallitukselle ja muille tili- ja vastuuvastuullisille myönnettäisiin tili- ja vastuuvapaus.

Kuusankoskella, 16 päivänä helmikuuta 1948.

Fredrik af Forselles.

Matti Kuusisto.

Pauli Jäntti.

MASSAT VYÖRYVÄT!

**Hiihtoharrastuskilpailussa yli 80.000
hiihtokilometriä.**

Talvi taisteli vielä olemassaolostaan, kun kiirivät kutsut ulos hohtaville laduille — hiihtämään. Valtava harrastushiihtokilpailu puhkaistiin käyntiin tammikuun 20 p:nä 1948. Koko tehtaan väen yhteinen kilvoittelu herättikin ansaittua huomiota ja ensi hiihtopäivistä lähtien aina maaliskuun loppuun saakka riitti innostusta ja yrittämishalua osanottajien keskuudessa. Yritettävä olikin tosi mielessä, sillä kilpailu varmasta palkintosijasta oli muodostuva tasaväkiseksi ja tiukaksi. Vain ne, jotka jaksoivat käydä joka päivä kauimpana olevalla majalla, saattoivat ounastella heillä olevan mahdollisuuksia sijoittua. Mutta suurin osa kilpailussa mukana olleista hiihteli vain omaksi ilokseen ja huvikseen. Työntäikse ladulle silloin, kun keli oli parhain ja meno maittoi. Ja useinkin se sentään maittoi, sillä käyntien lukumäärä kertoi harvinaisesta jatkuvasta innostuksesta. Ottaen huomioon senkin, että kilpailu oli laatuaan ensimmäinen, on saavutettuja tuloksia pidettävä erinomaisina.

Asiaan menneksemme annetaan jo numeroiden puhua selvää kieltään.

Käyntejä todettiin eri majoilla seuraavasti: Nauhanaho 3.221, Lappakoski 1.571, Ahola 978, Haarakallio 780, Sääkniemi 414 ja Verkkosuo 310. Yhteensä siis 7.274 käyntiä. Kun suoritetaan kilometrilaskenta käynneistä, päästään numeroihin 87.288 km! Tämä tietää huippauksen kahdesti maapallon ympäri!

Mieskohtaisessa kilpailussa oli paras Veikko Lupunen Kuusankosken Rakennusosastolta. Hän oli käynyt joka päivä Nauhanahon majalla, ja kotinsa kun oli Puhjonmäellä, kertyi kilometrejä kunnioitettava määrä eli 1.369! Hän pääsee tämän perusteella ilman muuta Vierumäelle ensi kesänä. Lisäksi on päätetty palkita

paras naispuolinen hiihtäjä samalla tavalla. Täksi osoittautui Saara Hänninen Kymintehaan Selluloosatehtaalta. Hänen korttiaan koristi luku 1.074. Erinomainen saavutus sekin, semminkin kun on kysymys ns. heikommasta sukupuolesta. Arvonnän perusteella, jonka suorittivat kummankin tehtaan työpaikkaurheilutoimikunnat, osuivat lomamatkat seuraaville onnellisille:

Kuusankoski.

Miehet: 1) Olavi Suleva, Ky.paperi (3), 2) Oskari Lahti, Kuu. paperi (3), 3) Kalevi Simonen, Korj.paja (1), 4) Hj. Lahtinen, Puuhimo (3), 5) Kauko Tuominen, Saha (2), 6) Unto Jyräs, Korj.paja (3), 7) Tuure Nyberg, Korj.paja (2), 8) Kalevi Huotari, Kuu. paperi (3), 9) Erkki Jokinen, Rakennusosasto (3). Varalle: Mauno Utti, Kuu. paperi (3), Veikko Nieminen, Rak.os. (3), Olavi Nikulainen, Korj.paja (2).

Naiset: 1) Helmi Miettinen, Kuu. paperi (3), 2) Ada Jäppinen, Ky. Sell. (3), 3) Liisa Ferm, Saha (3). Varalle Anna-Liisa Lampinen, Rak.os. (3), Kirsti Pekola, Konttori (1), Laila Laaksonen, Saha (3).

Suluissa olevat numerot tarkoittavat arpamäärää, jolla asianomainen osallistui yhteisarvontaan.

Muistopalkinnot: Veikko Lupunen 1.369 km, Saara Hänninen 1.074 km, Paavo Salomäki 770 km, Sulo Korsberg 745 km, Veikko Lahtinen 715 km.

Voikka.

Miehet: 1) Lauri Tiirikka, Paperios. (3), 2) Jaakko Tirkkonen, Karbidi (2), 3) Fabian Lahdelma, Sell. (3), 4) Kalle Pakarinen, Paperios. (3), 5) Emil Kääpä, Sell. (3), 6) Kalevi Palander, Paperios. (3).

Naiset: 1) Lempi Tiitinen, Kauppa Oy. (3).

Muistopalkinnot: Paavo Vähänen 1.173 km, Eino Kauppila 1.102 km, Nestori Topo 767 km, Kalle Pakarinen 642 km, Kaarlo Hasari 624 km.

Kuten tuloksista huomataan, ovat useimmat palkinnoille sijoittuneista olleet kolmella arvalla onneaan koettamassa. Palkintomäärän jako kummankin tehtaan osalle on suoritettu suhteessa osanottajamäärään.

Harrastushiihto on siis tältä talvelta päättynyt. Vain majakirjat, hiihtokorttipinot sekä punajuovat puissa kertovat käydystä hiihtokilvoittelusta, joka varmasti on ollut monelle ikimuistettava elämys ja tuonut sopivaa vaihtelua kuin myöskin kehon ja mielen vireyttä. Olkoon tämä kilpailu aina Sinun kilpailusi!

TIEDÄTTEKÖ —

että rikkaassa Amerikassa kolmannes kaikesta jätepaperista palaa takaisin tehtaiisiin?

että Englannissa yksistään kodeista kerätään jätepaperia kuukaudessa yhtä paljon kuin meillä vuodessa?

että Suomessa kertyy jätepaperia noin 120 miljoonaa kiloa vuodessa, mistä määrästä yli 100 miljoonaa kiloa heitetään menemään...

seen vaikeampienkaan sairaustapausten ollessa kysymyksessä.

Mielestäni on kassan jokaisen jäsenen velvollisuus jo työtovereitaankin kohtaan tarkoin harkita, milloin hän turvautuu sairauskassan apuun, ja toisaalta on jokaisen jäsenen velvollisuus kasvattaa niitä työtovereitaan, jotka osoittavat "pinnari"-oireita, oikeaan toveruuteen sairaspupujenkin suhteen.

Vuosikokouksessaan viime maaliskuun 17 p:nä päätti kassan kokous koroittaa jäsenmaksun 1½ prosenttiin palkasta. Ellei tämäkään korotus riitä, on kassan hallituksen valitettavasti ryhdyttävä harkitsemaan jäsenille suoritettavien maksujen pienentämistä. Toivottavasti tähän ei tarvitse mennä ja varmaankaan ei näin tarvitse tehdä, jos kassan jäsenet päättävät yhteisvoimin saattaa kassan talouden vankalle pohjalle, ja siihen on mielestäni kaikki mahdollisuudet olemassa.

NELJÄ PÄIVÄÄ VIERUMÄELLÄ.

Kävely on eräs parhaimpia ulkoilun harjoittamis-
muotoja, jota voidaan harrastaa kilpailunakin, iästä,
sukupuolesta ja välineistä riippumatta. Raitista ilmaa
ja sen suomaa virkistystä voidaan varastoida tätä ns.
"apostolin kyytiä" käyttäen aivan huomaamattakin,
arkisen aherruksen lomassa.

Viime syksynä, Kymin Osakeyhtiön Sosiaaliosaston
järjestäessä ensimmäiset kävelyharrastuskilpailut, muo-
dostui osanotto niihin varsin huomattavaksi, huomioon-
ottaen sen, että tämä kilpailumuoto oli uusi ja lisäksi
kokeilutarkoituksessa järjestetty. Kilpailussa kunnostau-
tuneille luvattiin myöskin palkintoja. Ne eivät olleet-
kaan mitään "pokaaleja", kuten tavallisesti, vaan 4
vrk:n lomanvietto Vierumäellä niille, jotka tulisivat
olemaan arvonaan perusteella onnellisia voittajia. Täl-
laiset palkinnot olivatkin osaltaan innoittajina monelle
kilpailuun osallistuneelle.

Mieleni olikin sangen iloinen saatuani eräänä päivänä
kilpailujen jälkeen kuulla, että olin yksi niistä onnelli-
sista, jotka saivat viettää nuo neljä virkistyttävää
päivää Vierumäen miellyttävissä suojissa ja sen ym-
päristön luonnonkauniita räköaloja ihaillen.

Suoritettuani sitten matkavalmistelut koittikin se kir-
kas helmikuinen päivä, jolloin lähtömmä hetki oli kä-
sissä. Kymin Oy:n linja-auto kiidatti kohti lomanviet-
topaikkaa hilpeän seurueen. Mukanamme oli toivotta-
vasti ainakin kaikki välttämättömät "kampeet" ja li-
säksi erällle perheelle kuuluva korttimaitoannos! Mat-
ka sujui nopeasti laulun ja iloisen rupattelun merkeissä.

Perille saavuttuamme joimme tuliaisakahvit opiston
johtajan läsnäollessa. Tällöin hän toivotti meidät terve-
tulleiksi ja selosti samalla lyhyesti käytettävissämme
olevat hiihtoradat ym. ulkoilun kohteet sekä talon ta-
vat.

Päivittäisen ohjelman, jota tulisimme noudattamaan,
saimme laatia itse, joten sitä ei rajoittanut opiston
varsinainen työohjelma, ruokailuaikoja ja hiljaisuutta
lukuunottamatta.

Niin koitti sitten aurinkoisena ja kirkkaana ensim-
mäinen varsinainen lomapäivä rauhoittavan yöunen ja
virkistävän aamupesun jälkeen. Nautittuamme aamukah-
vit paloikin mieleemme ulos — luontoon. Suksille pääs-
tyämme karisivat viimeisetkin unenrippeet silmistämme
siihen kauniiseen auringonnousuun, jonka ihailijoina
saimme olla. Ei puuttunut helmikuista heleyttä ja luon-
non puhtautta, kun nousevan auringon säteet loivat
kajoaan vaaroilla uljaina seisoviin puihin ja kimalsi-
vat rinteiden hohtavilla hangilla. Tunsimme mieles-
sämme luonnon jylhyden, koskemattomuuden ja kau-
neuden, joka antoi meille uutta uskoa ja toivorikasta
mieltä niiden vaikeuksien rinnalla, joita usein pidäm-
me liian raskaina elämämme taipaleella.

Sitten hiihdimme, nautimme niska kenossa kevätau-
ringon säleistä ja — jälleen hiihdimme. Kiersimme
vaarat ja seljäteet ja jokainen mukana ollut varmasti
muistaa ne "montut" eli tekniikkamäet, joissa monta
hauskaa hetkeä vietimme. Ja joskaan ei meidän tyttö-
jen laskut aivan tyylipuhtaiksi hioutuneet, niin kun-
nialla niistä aina selviydyimme.

Riemukkaassa rivilaskussa montulla.

Putous alkaa. Ilmeet kielivät tilanteen
jännittävyystä.

Kalattoman kämpän vierustalla sytytellään primus-
keittiötä musiikin voimalla.

Pientä pelleilyä kahvinkeitto-
touhuissa.

Lähdössä Kalattoman kämpältä. Mauno aikoo laskea
mäen istuallaan.

Tutustuaksemme laajemmalti ympäristöön teimme parikin hiihtoretkeä Ensimmäisen Kalattoman erämajalle, jonne oli opistolta matkaa n. 4 km. Olimme ottavinamme mukaamme kaikki tarpeelliset välineet. Puolen matkan krouvissa yhtäkkiä huomasimme, että spriikeitin oli unohtunut opistolle. Olihan mukana sentään pika-hiihtäjiä ja heille tuon haku oli vain treenausta. Perille tultuamme kyselimme toinen toisiltamme majan avainta, mutta ei sitäkään mistään löytynyt. Mars matkaan avainta noutamaan Sillä välin me muut panimme pelit soimaan, laskettelimme Kalattoman jylhiä rinteitä ja paistattelimme päivää tuon erälammen jäällä. Päästyämme vihdoinkin majaan panimme kahvit kiehumään, lauloimme ja leikimme kämpän viihtyisissä suojissa ja nautimme olostamme "täysin palkein."

Toisen retken teimme yhtiön metsästysmajalle Kalliojärvelle.

Ulkoilun lomassa pelasimme opiston avarissa voimistelusalissa lentopalloa, tennistä ja koripalloa. Olipa osalla luistimetkin mukana, joilla he piirsivät Valkjärven peilikirkasta jäätä, näille mielihaluilleen tyydytystä saaden.

Tämän ruumiillisen virkistuksen ohessa oli meillä myös henkistä virikettä yllin kyllin. Opiston johtaja piti mielenkiintoisen luennon opiston kehityksestä, pe-

Opiston rinteellä päivää paistattamassa.

kunnostautuivat ohjelman suorituksessa, esittäen illan hauskimmat numerot. Toinen tunti oli tanssia, jossa pojat eivät saaneet olla sivusta katsojina, vaan piti jokaisen olla tanssissa mukana. Se kuului talon traditioon.

"Ja kaikilla oli niin mukavaa"... lauleli Vikkelä-Ville alinomaa, enempää hän ei osannutkaan! Ja jatkaisin: "Siksi oli niin hauskaa olla mukana".

Niin kuluivat sitten — ja aivan liian nopeasti — ne neljä reippailuntäyteistä päivää, jotka vietimme Vierumäen lumoissa. Olimme kaikkeen näkemäämme ja kokemaamme mitä suurimmassa määrin tyytyväisiä. Lähtiessämme tälle retkelle meillä lienee ollut itsekul-

Teräskenkien piirtoja.

Luisteluharrastus on ollut sotavuosien jälkeen hie-
man lamassa. Välinetilanne ja kenttien puute tai pa-
remminkin kenttien huono kunto ovat olleet tähän
syytä.

Tason heikontuminen on tuntunut myöskin huipussa.
Se on ollut viime vuosina ja on edelleenkin hyvin ka-
pea. Hyviä yksilöitä on, mutta reservit puuttuvat.

Tason laajentamiseksi on jo tehty yrityksiä. Esim.
viime talvena suoritettiin maan kansakoulujen voimis-
telutuneilla luisteluharrastuksen herättämiseksi pikku
kilpailuja. Tähän tavallaan samaan renkaaseen liitty-
vät Kymin Oy:n Sosiaaliosaston järjestämät luistelu-
kilpailut nuorille. Tämän toimenpiteen avulla koetet-
tiin ikäänkuin näyttää tietä urheiluseuroille ja osoittaa,
että varsinkin nuorten liikuntaharjoitusten tulee olla
monipuolisia ja tarjota täten mahdollisuuksia kaikille.

Tulokset sarjoittain.

Pojat.

16—18-vuotiaat: 1) Jouko Puranen 1.17,6, 2) Unto
Karonen 1.30,1, 3) Juha Honkanen 1.32,3.

13—15-vuotiaat: 1) Reijo Luomala 38,2, 2) Matti
Lampinen 41,2, 3) Heikki Forsman 42,5, 4) Tapani
Anttila 43,3, 5) Pentti Laine 44,1, 6) Hannu Paananen
44,2, 7) Reijo Pilsari 44,3, 8) Kyösti Joukanen 44,8, 9)
Seppo Kivinen 45,0, 10) Pekka Salo 47,6, 11) Martti
Laitinen 48,4, 12) Pauli Nyberg 52,0.

10—12-vuotiaat: 1) Ossi Kansikas 43,5, 2) Mikko
Hänninen 47,7, 3) Seppo Myyrä 48,2, 4) Rainer Joki-
mäki 48,7, 5) Pertti Lahti, 48,7, 6) Seppo Niemi 48,7,
7) Heikki Juslin 49,0, 8) Seppo Talvinen 51,3, 9) Aulis
Marttila 54,7, 10) Heikki Lundberg 57,5, 11) Simo Ok-
sanen 62,6.

Tytöt.

10—13-vuotiaat: 1) Raili Siljander 53,3, 2) Inga
Fredriksson 55,3, 3) Anja Avikainen 58,9, 4) Marita
Siljander 61,8, 5) Aila Hakalainen 63,8, 6) Marita
af Forselles 65,8.

14—17-vuotiaat: 1) Aira Hämäläinen 46,8, 2) Anneli
Sommarberg 46,9, 3) Anna-Liisa Hämäläinen 47,5, 4)
Pirkko Mäntylä 53,0, 5) Heli Mäkinen 54,3.

Matkan pituus sarjassa 16—18-vuotiaat oli 600 m,
muissa 300 m. Jokaisessa sarjassa jaetaan kolme pal-
kintoa. Niiden jako tapahtuu kevään kuluessa harras-
tushiihdon palkintojenjaon yhteydessä.

lakin ennakkotoiveita, joita pidimme edellytyksinä mat-
kan onnistumista silmälläpitäen. Mutta kokemamme
ylittikin vaivattomasti sille asetetut vähimmäisvaati-
mukset. Virkistyslomasta jäi meille ikuiset muistot,
jotka usein pulpahtavat mieleemme. Opimme tuntemaan,
että luonnosta ja ulkoilusta saamamme tyydytys eli toi-
sin sanoen tyydyttävän ruumiinkulttuurin omaaminen
on eräs elämämme parhaita hyveitä, johon kannat-
taa pyrkiä!

Siis enemmän ja yhä useammille mahdollisuus viet-
tää tällainen loma Vierumäellä!

Parhaimmat kiitoksemme.

Eräs mukana ollut.

UTELIAISUUS.

Voikaan tehtaan laajentuminen on kaiketi herättänyt
jo niin suurta huomiota, että metsiemme kruunupäätkin
haluavat siihen lähemmin tutustua. Tämän päättelisim-
me siitä, kun helmikuun 22 p:nä komea uroshirvi "saa-
pasteli" aivan tehtaamme savupiipun juurelle, maail-
man menoa siinä ihaillen.

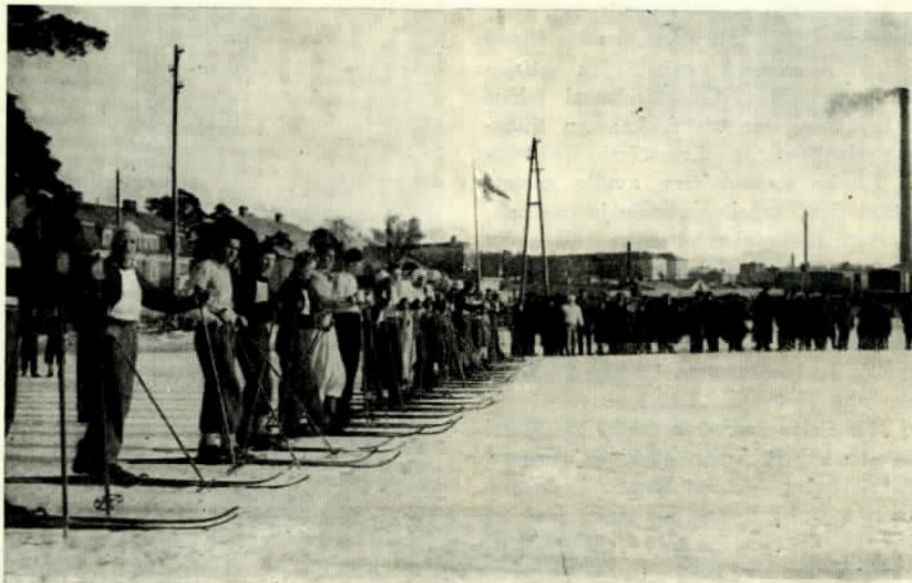
Mielestämme tällainen "utelaisuus" on myöskin jon-
kinlainen rohkeuden osoitus, olkoonpa vaikka niinkin,
että harvinainen vieraamme olisi pakomatkallaan tän-
ne osunut. Joka tapauksessa oli merkillepantavaa hir-
ven rauhallinen esiintyminen. Esittelipä se urheilumie-
lessäkin mitä moninaisimpia temppujaan, joista este-
juoksijamme varmaankin ovat punaisina kateudesta.
Olisi hauskaa nähdä estejuoksukilpailut, joissa esteinä
olisivat maantiellä liikkuvat henkilöautot. Kuinkahan
siinä kävisi? Tuli hirvellenkin varmaan kuuma, koska
uimaankin piti yrittää, ja juuri uimalaitoksemme seu-
tuvilla. Taisi kylmä jääkylpy piristää, koska matka
kohden "korpia" oli melko vilkas ja joutuista.

Tapaus on varmaan harvinainen näillä tienoin. Eipä
silti, etteikö meillä täällä tehtaalla Hirviä olisi, mutta
harvemmin ne neljällä jalalla kulkevat.

KYMENLAAKSON VIESTIN

voitti jälleen Enso-Gutzeitin joukkue.

Voikaan Veikko Hasu ja Kymintehtaan Urho Niemi osuuksiensa parhaat.

Lähtö Kotkasta.

Marianpäivänä suoritettiin järjestyksessään toinen Kymenlaakson Viestinhiihto matkalla Kotka—Voikka. Mielenkiinto viestiä kohtaan oli entisestään kasvanut, jota selvästi todistaa sekin, että tällä kertaa oli mukana 24 joukkuetta 144 miehen voimalla. Kaikki joukkueet suorittivat kilpailun loppuun saakka, vaikka monelle viestinviejälle sattuikin matkan varrella suksi- ja saavarikkoja. Yleisöä oli ladun varrella runsaasti kilpailijoita innoittamassa ja päätepaikassa Voikaalla noin 400—500 henkeä.

Lumen vähyys vuoksi oli viimevuotista hiihtoreittiä jouduttu jonkin verran muuttamaan. Samoin oli hiihtosuunta nyt päinvastainen, joten lähtö tapahtui Kotkasta Sapokan jäältä Tervalaiturin edestä ja vaihtopaikkoina olivat Karhula, Juurikorpi, Inkeroinen, Myllykoski ja Kouvola. Maali oli Voikaalla, Seuratalon pihassa. Kilpailujen aikana vallitsi erinomainen hiihtokeli, joten mitään "voiteluvirheitä" ei tapahtunut. Hyvän kelin ansiosta muodostuivat joukkueiden ajat nyt lähes kaksi tuntia viimealvisia paremmiksi, vaikka kilpailu tapahtuikin nyt "vastavirtaan" hiihtäen.

Kamppailu voitosta muodostui tänä vuonna odotettua kireämmäksi, ratketen lopussa Enso-Gutzeitin joukkueen niukkaan voittoon. Myös muista sijoista käytiin ankaraa kiistaa aina viimeisille metreille saakka.

Kilpailun kulku.

Lähtölaukauksen pamahdettua tasan klo 8 porhalsi 24-miehinen viestinviejien joukko kohti Karhulaa, mis-

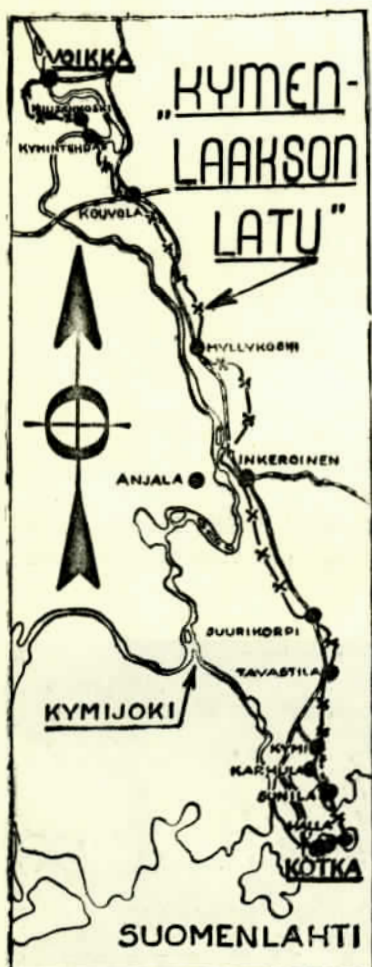
sä tapahtui ensimmäinen vaihto. Tänne saapui ensimmäisenä hieman yllättäen Tampella II:n K. Siitonen, saaden ajakseen 27.10. Heti hänen peräänsä saapuivat vain muutamien sekunttien eroilla Enso-Gutzeit I:n O. Haimila, Tampella I:n Leo Jokivirta, JR 9:n Salminen ja Karhula I:n E. Juusti. Kymintehdas I:n P. Muuronen vaihtoi kolmantenatoista, Voikaan M. Kääpä yhdeksäntenätoista ja Kymintehdas II:n K. Huotari viimeisenä.

Voikaan Hasun loistosuoritus.

Juurikorven vaihtoon saapui ensimmäisenä Tampella I:n U. Vainonen ja heti hänen kannoillaan Enso-Gutzeitin Lauri Perälä ja Vilkaan Unto Kirjavainen. Seuraavina vaihtoivat Sunila I ja Myllykoski I. Tällä osuudella oli Voikaan Veikko Hasu hiihtänyt loistavasti, nostaen joukkueensa yhdeksänneksi. Hasun aika 47.51 oli tämän osuuden parhain. Kymintehdas I vaihtoi neljäntenätoista.

Enso-Gutzeit siirtyy johtoon.

Osuudella Juurikorpi—Inkeroinen tapahtui kärkipäissä huomattavia mutuuksia. Vaihtopaikalle saapui ensimmäisenä Enso-Gutzeitin T. Neuvonen, joka tällä osuudella oli tehnyt seuraaviin joukkueisiin jo yli 2 min. pesäeron. Myllykoski I oli kivunnut toiseksi, Vilkas oli edelleen kolmantena ja Tampella I vasta neljäntenä. Voikaan ja Kymintehtaan joukkueet olivat

Ensimmäiseltä vaihtopaikalta. Taustalla Kymintehtaan Arvi Kettula.

Enso-Gutzeit johti vakuuttavasti Inkeroisten vaihtopaikalla.

Viestinhihdon kiertopalkinto.

edelleen tasaisesti parantaneet asemiaan ja vaihtoivat nyt kahdeksantena ja yhdentenätoista.

Seuraavalla osuudella hiihti Tampella I:n nuori Lauri Bergqvist mainiosti, kaventaen Enso-Gutzeitin johtoasemaa minuutilla. Kolmantena vaihtoi Myllykoski I, Sunila I oli kivunnut neljänneksi ja Tampella II viidenneksi. Voikaan ja Kymintehtaan joukkueet vaihtoivat yhdeksäntenä ja kymmenentenä, vain 2 sek. erolla. Nyt alettiin jo hiljalleen uumoilla Tampellan voittoa, sillä hiihtihän heillä seuraavina miehinä Perälän veljessarjan kuulut pikamenijät Leevi ja Veikko.

Enso-Gutzeit lisää etumatkaansa.

Kouvolaan saavuttua johti kilpailua kuitenkin edelleen Enso-Gutzeit, jonka mainiosti hiihtänyt Pietilä-

Muistoplaketti, joka annetaan jokaiselle viestinhihtoon osallistuneelle.

Leevi Perälä lähettää Veikko-
veljensä viimeiselle osuudelle.

Maalipaikalla Voikaalla riitti
jännitystä loppuun saakka.

nen oli jättänyt Leevi Perälää runsaan minuutin. Näin ollen pääsi Heikki Kujala lähtemään taipaleelle yli 2 min. ennen Tampellan Veikko Perälää, joten Enso-Gutzeitin voitto näytti jo tässä vaiheessa vuoren varmalta. Kymintehtaan ankkuri Urho Niemi pääsi lähtemään taipaleelle seitsemäntenä ja Voikaan Lauri Ellonen kahdeksantena.

Veikko Perälä aloittaa lujan takaa-ajon.

Viestin saatuaan aloitti Veikko Perälä lujan takaa-ajon, lyhentäen välimatkaa Kujalaan tasaisen varmasti. Jännitys maalipaikalla kohosi huippuunsa, kun noin pari kilometriä ennen maalia sijaitsevalta viimeiseltä tarkastusasemalta saatiin tieto, että väsyneen näköinen Kujala oli enää 40 sek. edellä voimakkaasti hiihtävää Perälää. Kujala jaksoi kuitenkin pitää paikkansa loppuun saakka saapuen maaliin 14 sek. ennen Perälää,

joka kiri lujaa. Viimeisellä osuudella olivat myös Kymintehtaan Niemi ja Voikaan Ellonen pitäneet kovaa kiirettä ja saapuivat maaliin neljäntenä ja viidentenä.

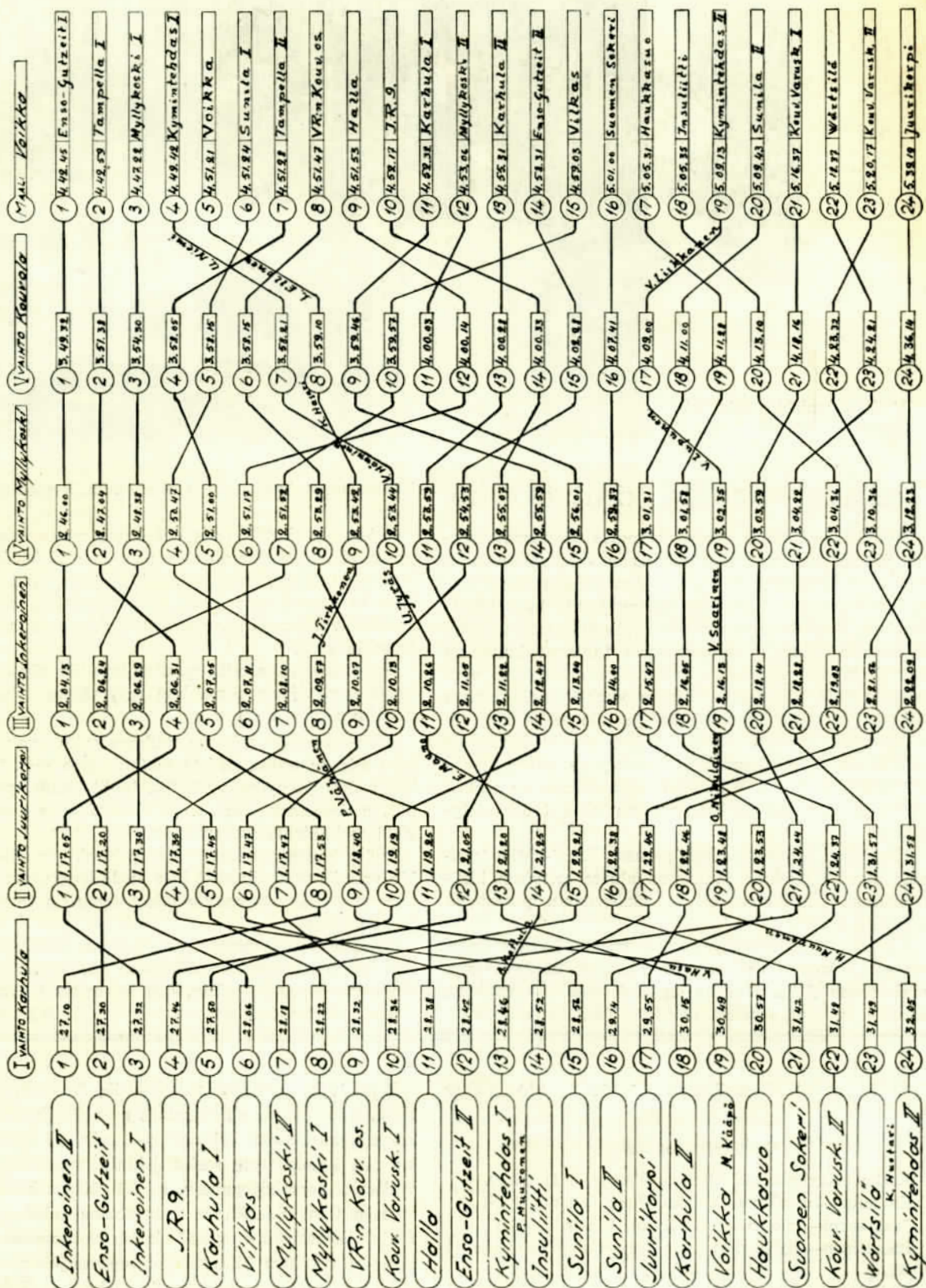
Näin oli tämä erittäin mielenkiintoinen ja jännittävä kilpailu päättynyt toistamiseen Enso-Gutzeitin kunniakaaseen voittoon. Myös Kymintehtaan ja Voikaan joukkueiden hyvät saavutukset on ilolla pantava merkille.

Tulokset:

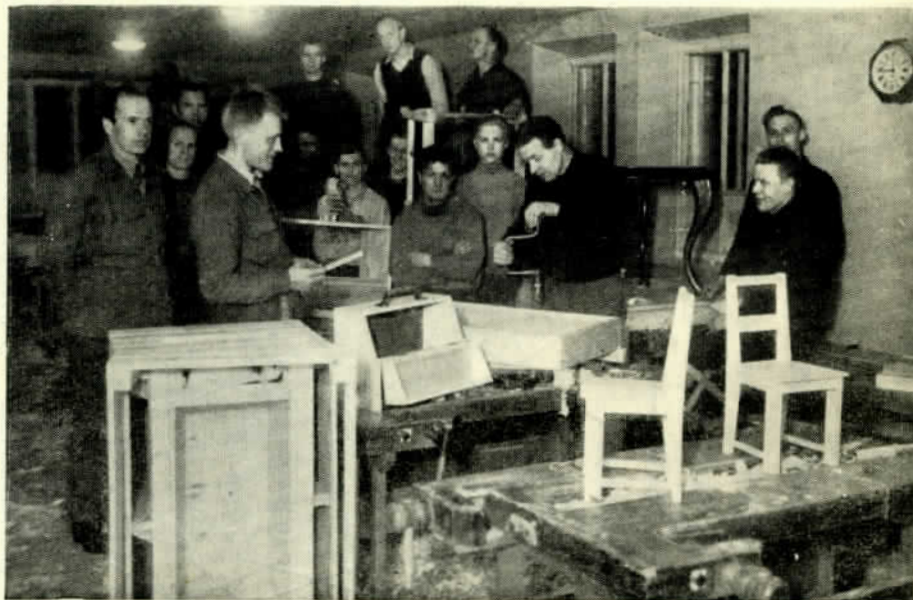
Voittaja: Enso-Gutzeit I (O. Haimila, Lauri Perälä, T. Neuvonen, V. Niemelä, E. Pietiläinen ja H. Kujala) 4.42.45, 2) Tampella I 4.42.59, 3) Myllykoski I 4.47.22, 4) Kymintehtaan I 4.49.42, 5) Voikka 4.51.21, 6) Sunila I 4.51.24, 7) Tampella II 4.51.28, 8) VR:n Kouvolan os. 4.51.47, 9) Halla 4.51.53, 10) JR 9 4.52.17, 11) Karhula I 4.52.32, 12) Myllykoski II 4.53.06, 13) Karhula

KYMENLAAKSON KOTKA - VOIKKA VIESTITIIHDON VAIHEET.

20. 3. -48.

Voikaan miehiä askartelutillassa. — Valok. Tollman.

Voikaan miehillä käsityökerho.

Nykyisin maksavat kaikki kaupasta ostettavat tavarat paljon. Jos menemme ostamaan vaikkapa pienimpiäkin huonekaluja, joita jokaisessa kodissa välttämättä tarvitaan, niin kauppaan täytyy jättää kasa tuhatlappusia, ennenkuin ostaja pääsee kauppiasta erilleen. Palkallaan eläjän tuhatlappuset tahtovat kuitenkin mennä kaikki ruokaan ja vaatteisiin, eivätkä ne aina tahdo riittää niihinkään. Tämän vuoksi onkin monen ollut pakko tehdä itse huonekaluja, niin paljon kuin on ollut mahdollisuutta. Kaikissa kodeissa ei tähän ole kuitenkaan mahdollisuuksia. Suurimpana syynä lienee työvälineiden puute. Samoin lautatavaraa on vaikea saada ja monessa kodissa puuttuu vielä työskentelypaikka.

Tilanteen parantamiseksi perusti Kymi-yhtiö työsään oleville miehille joulukuun alussa erityisen käsityökerhon. Naisillehan oli jo aikaisemmin perustettu tällainen kerho.

Niinpä on kolmisenkymmentä miestä käynyt kaksi kertaa viikossa Voikaan kansakoulun käsityösalissa puskemassa töitä. Mukana on ollut nuoria ja vanhoja. Kaikille on ollut yhteistä innostus, jolla tehdään töitä.

Täällä on tehty ja teon alla on mitä moninaisimpia esineitä.

Eräällä perheellä oli pieni lapsi, mutta tältä puuttui oma sänky. Asia oli sillä autettu, että isä kävi jonkun aikaa käsityökerhossa. Tuloksena siitä oli, että lapsella on nyt oma pieni ja sievä sänky, jossa tämä nukkuu varmaankin tyytyväisenä ja näkee luultavasti kauniita unia.

Toiselta kerholaiselta puuttui keittiön pöytä. Ei kulunut montaakaan iltaa, kun tyytyväinen mies kantoi valmiin pöydän kotiinsa.

Näin on esine toisensa jälkeen tullut valmiiksi ja teon alla on useita. Niistä mainittakoon mm. kirjahyllyt, radio- ja pyöreät pöydät, tuolit, pallit, pöytälamput, potkukelkan puuosat ja tekeepä eräs kerholainen vielä mehiläisille asumustakin.

Työtä haittaa jonkun verran tilanahtaus. Niinpä onkin valmiit työt täytynyt heti viedä kotiin, mutta ovathan ne siellä varmaankin olleet hyvinkin tervetulleita ja kaivattuja.

Lopuksi voin sanoa yhteenvetona käsityökerhosta, että sen johtajana olen tällaiseen kerhotoimintaan hyvin tyytyväinen ja uskon, että kerholaiset ovat siihen vieläkin tyytyväisempiä.

L. O k k o n e n.

II 4.55.31, 14) Enso-Gutzeit II 4.58.31, 15) Vilkas 4.59.03.

Osuuksien parhaat:

Kotka—Karhula K. Siitonen, Tampella II 27.10.
Karhula—Juurikorpi Veikko Hasu, Voikka 47.51.
Juurikorpi—Inkeroinen P. Köhli, Wärtsilä, 46.31.
Inkeroinen—Myllykoski L. Bergqvist, Tampella I 40.32.

Myllykoski—Kouvola E. Pietiläinen, Enso-Gutzeit I 1.03.32.

Kouvola—Voikka Veikko Perälä, Tampella I ja Urho Niemi, Kymintehdas 51.21.

Kilpailujen päättäjäiset pidettiin Voikaan Seuratalossa. Tilaisuuteen oli saapunut noin 400 henkeä. Koulun varuskunnan soittokunnan esitettyä torvimusiikkia piti Kymin Oy:n sosiaalijohtaja, varatuomari Eino Wallenius tervehdyspuheen, minkä jälkeen hän urheiluhajaaja Oiva Rautjärven avustamana jakoi palkinnot. Paitsi kiertopalkintoa sai kukin voittaneeseen joukkueeseen kuuluva hiihtäjä komean maljakon. Samoin sai kukin viestiosuuden voittaja palkinnon. Kaikki hiihtoon osallistuneet saivat muistopaketin. Ilta päättyi Kuusankosken Kansannäyttämön esittämään näytelmään "Vauva" ja karkeloon.

Voimistellen varsi varttuu . . .

Sosiaaliosastolla onnistuneet voimistelunjohtajakurssit.

Olipa mistä urheilulajista tahansa kysymys, on kaikille niille yhteistä se, että ainakin alkuvalmennuksen kuluessa on voimistelu aivan kiinteästi liitettävä harjoitussunnitelmaan. Jos tämä seikka saadaan kaikille urheilijoille selviöksi, silloin voidaan olla varmoja siitä, että seurojen voimisteluharjoituksista ei tule miehiä (tai naisia) puuttumaan. Pikemminkin silloin tulee puutetta esiintymään seurojen voimistelunjohtajista, joita ei koskaan ole liikaa ollut käytettävissä. Siksi onkin seurojen aina pidettävä huoli siitä, että niillä on jatkuvasti käytettävissään koulutettu johtajakunta ja sillä, mikäli mahdollista, vielä oma reservinsä, jonka se voi tarpeen tullen paikata työhön sinne, missä tarve on suurin.

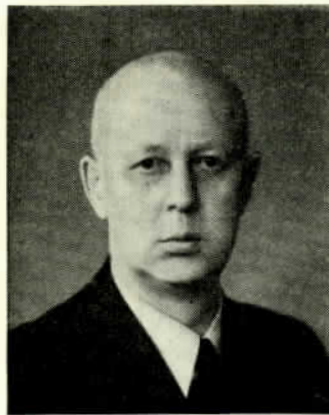
Voimistelunjohtajakoulutuksesta ovat eri liitot ja niitten piirit yleensä pitäneet huolen, mutta siinä on ollut pahana puolena se, että kurssit ovat pakosta ainakin osalle mukana olleista olleet ulkopuolella oman paikkakunnan ja sellaisina tulleet verrattain kalliiksi seuroille ja tietysti itse kurssilaisillekin menetetyt työajan ja muitten kulujen takia. Siksi olisi erittäin suotavaa, että kurssit voitaisiin aina pitää paikkakunnittain ja mieluummin iltaisin, jolloin osanottajat ovat vapaat ansiotyöstään. Tällaisten kurssien järjestäjinä voivat olla tietysti seurakuntat ja liitot, mutta hyvällä menestyksellä muutkin yhteisöt, kuten suuret tehdaslaitoksetkin.

Niinpä järjesti Kymn Oy:n Sosiaaliosasto tämän vuoden alussa paikkakunnan seurojen voimistelunjohtajille viisi iltaa käsittävät kurssit, joilla läpikäytiin teoreettisesti voimisteluharjoitusten tuntiohjelma, harjoituksen läpivieminen, liikuntaleikkien ohjaus, palloleikit ja niiden opetus sekä harjoiteltiin käytännössä voimistelun, nimenomaan vapaaliike- ja muokkausvoimistelun opetusta ynnä liikuntaleikkien ohjausta. Lisäksi sisältyi kurssiin muutamia elokuvaesityksiä, jotka käsittelevät sekä vapaaliike- että telinevoimistelua. Näin saatiin tutustua myöskin korkeimman luokan voimisteluesityksiin havainnollisesti.

On selvää, että näin lyhyellä kurssilla ei voida päästä sellaiseen tulokseen kuin jollain parin kolmen viikon kurssilla, mutta on myöskin varmaa, että jonkinlaisen pohjan aivan aloittelevakin johdaja kurssilla saa kun vain jatkaa, kuten on toivottavaa, itseopiskelun avulla tutustumista tähän alaan.

Kuten mainittiin, käsitelti nyt pidetty kurssi vain osan voimistelun monitahoisesta alasta. Tarkoituksena onkin, että kurssia jatkettaisiin toisella osalla, joka käsittelee telinevoimistelun opetusta. Tämän kurssin ajasta ilmoitetaan aikanaan seuroille.

Nyt pidetyn kurssin suorittivat seuraavat eri seurojen edustajat: Ilvonen Tauno ja Lukka Antti Voikaan Urheilu-Veikoista, Lehtonen Tapio, Hämäläinen Matti ja Sormunen Erkki Kymintehtaan Urheiluseurasta, Simonen Kalevi, Vaateri Esko, Honkanen Leo ja Mouhu Paavo Kymintehtaan Kisasta. Kurssin opettajina toimivat Oiva Rautjärvi, Raine Valleala ja Tauno Juurtola, viimeainittu kurssin johtajana.

Osastopäällikkö Hj. Ruth

50-VUOTIAS.

Toukokuun 16 p:nä täyttää osastopäällikkö Hjalmar Ruth Kuusankoskella 50 vuotta. Hän on syntynyt Iitissä. Lopetettuaan koulunkäyntinsä hän tuli konttoriharjoittelijaksi Kymn Oy:n pääkonttoriin. Vuosina 1918—21 hän oli elintarvikekanslian hoitajana, siirtyen viimeksimainittuna vuonna Kuusankosken—Voikaan rautatien asemapäälliköksi. Vuodesta 1938 lähtien hän on lisäksi ollut Kymn Oy:n Ulkotoimiston päällikkönä.

Osastopäällikkö Ruth on toiminut Kymintehtaan—Kuusankosken VPK:ssa vuodesta 1917 lähtien. Vuosina 1929—44 hän on ollut palokunnan varapäällikkönä ja vuodesta 1944 palopäällikkönä, ollen samalla v:sta 1929 lähtien palokunnan puheenjohtajana. Kuusankosken kunnan palopäällikkönä ja Kuusankosken kaukoavustusalueen aluepäällikkönä hän on ollut v:sta 1946 lähtien. Hän on kuulunut Suomen Palopäällystöliiton hallintoon, toimien sen teollisuusjaoston puheenjohtajana. Lisäksi hän kuuluu Kymenlaakson Palopäällystöliiton johtokuntaan.

Kuusankosken veropiirin valtionverolautakunnan sihteerinä hän on ollut v. 1920—44 ja puheenjohtajana viimeksimainitusta vuodesta lähtien. Hän kuuluu Kuusankosken Yhteiskoulun johtokuntaan, kirkkovaltuustoon ja kunnan työvoimalautakuntaan. Aikaisemmin hän on ollut useita vuosia Kymintehtaan Urheiluseuran puheenjohtajana, kuulunut Kuusankosken kunnanvaltuustoon sekä Kuusankosken Kansallisseuran ja Kuusankosken Kansannäyttämön Kannatusyhdistyksen johtokuntaan ja osallistunut kuorotoimintaan Kaiku-kuorossa. Osastopäällikkö Ruth on ollut mukana kaikissa so-dissamme ja korotettiin kapteeniksi v. 1944. Hän toimii Kuusankosken res.ups.-kerhon puheenjohtajana.

Voimistelunjohtaja! Sinun asemasi seurasi rivissä on velvoittava. Muista, että vain jatkuva itsensä kehittäminen pitää sinut pirteinä johtajana, jonka alaisena urheilijoitten on hauska touhuta harjoituksissa ja kilpailuissa. Tämä pitämämme kurssi oli lyhyt ja suppea, mutta si. n. lla on intoa asiaan, niin että pienetkin tiedot voit menestyksellisesti käyttää seurasi ja koko maan urheiluväen hyväksi.

T a n e.

M A N A N M A J O I L L E.

Opettaja Einar Klemola.

Maaliskuun 3 p:nä kuoli Kajaanissa sydänhalvauksen kohtamana Kymintehtaan kansakoulun opettaja Einar Klemola 58 vuoden ikäisenä. Hän osallistui parhaillaan Kansakoulun Liikuntakasvatusliiton hiihtomestaruuskilpailuihin ja oli jo hiihtänyt matkansa miltei loppuun, kun noin 100 m päässä maalista kaatui ladulle. Hänet vietiin kiireesti sairaalaan, missä ei kuitenkaan voitu enää mitään tehdä, sillä henki oli jo silloin paennut.

Opettaja Klemola oli syntynyt maaliskuun 15 p:nä 1890 Vehkalahdella. Valmistuttuaan kansakoulunopettajaksi Sortavalan seminaarista v. 1921 hän työskenteli ensin kaksi vuotta Valkealan Anttilan koulussa. Vuonna 1923 hänet valittiin opettajaksi Kymintehtaan kansakouluun, missä hän sitten toimi neljännesvuosisadan eli kuolemaansa saakka. Varsinaisen toimensa ohella hän oli useana vuotena voimistelun ja urheilun opettajana Kuusankosken Yhteiskoulussa.

Liikunta sen kaikissa muodoissa oli opett. Klemolan lempiharrastuksia. Erikoisesti hän oli innostunut hiihtoon ja kuuluikin aikoinaan maamme valiohiihtäjien joukkoon. Miesten rinnalla hän kilpaili ensimmäisen kerran v. 1905, vain 15 vuoden ikäisenä, saaden silloin 4:nneen palkinnon. Vuonna 1913 hänet valittiin karsintakilpailun perusteella yhdeksi Suomen edustajaksi Pohjoismaisiin kisoihin, jotka pidettiin Ruotsissa. Tottumattomana vielä vaikeisiin murtomaihin hän jäi 17:nneksi ja suomalaisista hiihtäjistä hän oli 4:nneksi paras. Samana talvena hän kuului Vehkalahden Veikkojen edustusjoukkueeseen, joka Turussa saavutti uuden maailmanennätyksen 4×15 km viestinhiihdossa. Vuonna 1917 hän saavutti keväthangella 10 km:llä tuloksen 29,18, joka oli sinä talvena tällä matkalla paras tulos

koko Euroopassa. Hänen loistavin voittonsa oli kuitenkin Mikkelissä v. 1921 saavuttamansa sk-järjestön hiihtomestaruus, jolloin kolmannelle sadalle noussut kilpailijajoukko, jossa olivat mukana kaikki silloiset tunnetuimmat hiihtäjämme, sai tunnustaa hänet voittajaksi. Lisäksi oli hänen nimissään piirimestaruuksia ja -ennätyksiä. Myös hiihtoampumisessa hän kunnostautui. Yhtiömme massahiihdoissa hän oli uskollisesti mukana, voittaen usein sarjansa ja päästen aina palkinnoille. Muutamaa päivää ennen kuolemaansa hän osallistui Kymenlaakson Opettajayhdistyspiirin hiihtomestaruuskilpailuihin Haminassa, saaden siellä sarjansa mestaruuden nimiinsä.

Kymintehtaan Urheiluseuran puheenjohtajana oli opettaja Klemola monet vuodet, toimien uhrautuvaisesti, aikaansa ja vaivojaan säästämättä tämän seuran hyväksi. Hän kuului myös jäsenenä Kuusankosken kunnan urheilulautakuntaan.

Opettaja Klemolan panos paikkakunnan urheiluelämässä oli varsin huomattava, suurempi kuin ehkä toistaiseksi kenenkään muun. Hänen muistonsa tulee valoisana ja velvoittavana kauan säilymään.

Halonmittaaja Juho Vappula.

Maaliskuun 18 p:nä kuoli Kuusankosken sairaalassa äkillisen vaikean sairauden murtamana halonmittaaja Juho Vappula Kymintehtaan Ulkotyöosastolta. Hän oli syntynyt 30. 4. 1875 Jaalassa, ollen siis kuollessaan lähes 73 vuoden ikäinen. Yhtiön palveluksessa hän oli ollut niin kauan, että sai viime syksynä vietetyssä 75-vuotisjuhlassa yhtiön kultaisen ansiomerkin 51 vuoden palveluksesta.

Vappula tuli yhtiön työhön ensimmäisen kerran 3. 5. 1895 kiviporariksi, mutta siirtyi jo seuraavana syksynä Kuusankosken Paperitehtaalte ruskean puun keittäjäksi. Hän työskenteli sen jälkeen samalla osastolla mm. merkkääjana, valkaisijana, massankuljettajana ja kalanterimiehenä sekä lopuksi paperin kiilloittajana vuoteen 1901, jolloin muutti Voikaalle. Palveltuaan siellä saksij- ja kalanterimiehenä noin vuoden ajan hän siirtyi Kymintehtaan Paperitehtaalte merkkääjäksi, toimien myöhemmin leikkaajana. Oltuaan sitten pari vuotta töissä Hallassa hän tuli ulkotyöosastolle halonkärääjäksi. Elokuussa v. 1906 hän siirtyi puutavaran vastaanottajaksi ja nimitettiin v. 1918 työnjohtajaksi ulkotyöosastolle. Kun Kuusankosken—Voikaan rautatie 3 vuotta myöhemmin avattiin liikenteelle, ryhtyi Vappula junailijaksi, missä toimessa oli vuoteen 1924, jolloin siirtyi jälleen työnjohtajaksi ulkotyöosastolle. Sen jälkeen hän työskenteli erilaisissa työnjohtajatehtävissä aina vuoteen 1935, mistä lähtien oli muissa töissä ulkotyöosastolla, viimeksi halonmittaajana, suorittaen periaatteitaan kunnioittavan miehen tavoin kaikki työn-

sä uskollisesti. Vappulan mieliharrastuksia oli talvisin onkiminen ja kesäisin uistinkalastus. Aikaisemmin hän osallistui kuorotoimintaan, kuuluen mm. Kaiku-kuoroon ja Kirkkokuoroon.

Kamreeri Hjalmar Krook.

Huhtikuun 3 p:nä kuoli Kuusankoskella kamreeri Hjalmar August Krook 70 vuoden ikäisenä. Hän oli syntynyt Pietarissa. Käytyään Brobergin Yhteiskoulun Helsingissä hän meni tapaturmavakuutusyhtiö Kullervon palvelukseen, työskennellen yhtiön pääkonttorissa 20 vuotta, viimeksi kamreerina. Kymin Oy:n palvelukseen Kuusankoskelle hän tuli v. 1918, hoitaen ensin konttoripäällikön apulaisen ja myöhemmin talousosaston päällikön virkaa vuoteen 1938, jolloin siirtyi eläkkeelle.

Neiti Maire Herranen.

Helmikuun 3 p:nä poistui elävien joukosta pitkäaikaisen taudin uuvuttamana neiti Maire Annikki Herranen. Hän oli syntynyt tammikuun 22 p:nä 1924, joten hän oli kuollessaan vain 24 vuoden ikäinen. Maire Herrasessa menetti yhtiömme Talousosasto ahkeran ja kelpo työntekijän. Hän oli hiljainen ja hienoluonteinen työtoveri, joka aina oli valmis omien tehtäviensä ohella auttamaan osastotovereitaan.

Emme elä ainoastaan itseämme varten. Kaikki mitä teemme tai mitä olemme, jättää jälkeä siihen perintöön, jonka annamme lapsillemme.

Ch. Wagner.

Se ihminen on suuri, joka ei kadota lapsensydäntään.

Mencius.

Iloiset ihmiset eivät ole ainoastaan onnellisia, vaan myöskin hyviä ihmisiä.

K. J. Weber.

Mikäli ihminen jakaa onnea muille, sikäli suurentaa hän omaa onneaan.

J. Bentham.

Kaikki onni on ostettava kärsimyksellä. Todellisen onnen hinta maksetaan etukäteen — petollisen onnen perästäpäin.

John Foster.

Älä milloinkaan puhu pahaa ihmisestä, ellet sitä varmudella tiedä, ja jos tiedät, niin kysy itseltäsi: miksi sitä kertoisin?

J. K. Lavater.

MERKKIPÄIVIÄ.

KYMINTEHTAALLA.

65-VUOTIAITA.

Hissimies Otto Väkevä, Kymintehtaan Paperitehtaalta, 6. 5. 48. Hän on syntynyt Valkealassa ja tullut yhtiön palvelukseen v. 1918 Kuusankosken Ulkotyöosastolle. V. 1920 hän siirtyi Sähköosastolle, missä toimi akkumulaattorijunan kuljettajana Kymintehtaan Selluloosatehtaan ja Paperitehtaan välillä, ja seuraavana vuonna hänet siirrettiin Kymintehtaan Paperitehtaan kirjoihin samaan työhön. V. 1930 hän tuli hylkypaperin jauhajaksi ja v. 1944 hissimieheksi, jona on edelleenkin. Väkevä oli innokas retkeilijä silloin, kun siihen oli mahdollisuuksia. Hän on käynyt mm. Tallinnassa ja Suursaarella.

Saostajakoneen mies Jalmari Laaksonen, Kymintehtaan Puuhiomolta, 14. 6. 48. Hän on syntynyt Titissä. Yhtiön palveluksessa hän on ollut vuodesta 1909, jolloin tuli Kuusankosken Rakennusosastolle. V. 1910—12 hän työskenteli Kymintehtaan Ulkotyöosastolla ja v. 1913-16 Kuusankosken Sahalla. Oltuaan pari vuotta uudelleen Kymintehtaan Ulkotyöosastolla hän siirtyi v. 1918 Kymintehtaan Rakennusosastolle hissimieheksi ja vuodesta 1947 lähtien hän on ollut Kymintehtaan Puuhiomossa. Laaksonen on innokas kalamies ja myös puutarhanhoito kuuluu hänen harrastuksiinsa.

Maija Leena Hirvisaari, Kymintehtaan—Kuusankosken Asunto-osastolta, 24. 6. 48. Hän on tullut yhtiön palvelukseen 16. 11. 1918 Kuusankosken Rakennusosastolle, siirtyen sieltä 17. 2. 1932 ensimmäintulle osastolle, missä edelleenkin työskentelee. Iästään huolimatta hän hoitaa työnsä reippaasti.

60-VUOTIAITA.

Kalanterin apumies Joonas Ruippo, Kymintehtaan Paperitehtaalta, 5. 5. 48. Hän on syntynyt Savitaipaleella ja tullut yhtiön palvelukseen v. 1923 Kymintehtaan Selluloosatehtaalta, mistä v. 1927 siirtyi Kymintehtaan Puuhiomoon. Oltuaan välillä vuoden Kymintehtaan Rakennusosastolla hän siirtyi v. 1929 nykyiseen työpaikkaansa, missä on edelleenkin.

Tukkiyömiestä Johan Nestor Helin, Kuusankosken Sahalta, 9. 5. 48. Hän on syntynyt Sysmässä ja tullut yhtiön palvelukseen 1. 11. 1913 Maanviljelysosastolle. Oltuaan välillä Peippolan kartanossa hän tuli uudelleen yhtiön palvelukseen 5. 11. 1919 Kymintehtaan—Kuusankosken Ulkotyöosastolle puuhiomoon lastaustöihin. Kuusankosken Sahalle hän tuli ensimmäisen kerran 16. 5. 1920 tukkien nostoon ja oltuaan välillä vähän yli vuoden jälleen ulkotyöosastolla hän siirtyi lopullisesti sahalle 13. 7. 1921. Siellä hän on ollut erilaisissa tukkitöissä. Velvollisuudentuntoisena työmiehenä on Helin aina nauttinut esimiestensä luottamusta. Maanviljelijän poikana hän harrastaa vapaa-aikoinaan palstaviljelyä.

Ida Flinkhammar, Kymintehtaan Keskusvarastolta, 10. 5. 48. Hän on syntyperäisiä kuusankoskelaisia. Yhtiön palvelukseen hän tuli jo v. 1904 Kymintehtaan

Otto Väkevä.

Jalmari Laaksonen.

Maija Leena Hirvisaari.

Joonas Ruippo.

taan Paperitehtaalle, ollen siellä lyhyitä taukoja lukuunottamatta vuoteen 1920. Vuodesta 1921 lähtien hän on työskennellyt varastoapulaisena Kymintehtaan Sähkövarastolla, missä hän reippaana, ahkerana ja tunnollisena tehtäviään hoitaa.

Rasvaaja Toivo Aleksander Laurila, Kymintehtaan Paperitehtaalta, 3. 6. 48. Hän on syntynyt Valkealassa, mistä v. 1906 siirtyi yhtiön palvelukseen Kuusankosken Selluloosatehtaalle. Oltuaan v. 1907—10 muualla hän tuli viimeksimainittuna vuonna Kymintehtaan Ulkotyöosastolle, siirtyen sieltä v. 1918 Kymintehtaan Paperitehtaalle. Tällä osastolla hän onkin sitten kauimmin työskennellyt, ensin v. 1918—25 rotatiokoneen käyttäjänä ja senjälkeen v. 1926—40 rullapakkarina. Nykyisin hän on konerasvaajana. Laurilan harrastuksista mainittakoon kalastus ja erikoisesti maanviljelys, jota hän on harjoittanut Valkealassa sijaitsevala maatilallaan.

Paperinlajittelija Maria Rissanen, Kuusankosken Paperitehtaalta, 6. 6. 48. Hän on syntynyt Joroisissa. Yhtiön palvelukseen hän tuli v. 1907 Kuusankosken Puuhiomoon massakoneelle. Oltuaan v. 1909 vähän aikaa Kuusankosken Paperitehtaalla viivauskoneella hän erosi yhtiön palveluksesta, mutta tuli jo seuraavana vuonna takaisin paperinlajittelijaksi samalle tehtaalle, missä hän sitten on lukuunottamatta paria vuotta Kymintehtaan Paperitehtaalla ollut koko ajan. Hän on hyvin lapsirakas, mikä ilmenee siitäkin, että hän on huolehtinut monista vieraista lapsista.

Viivaajan apulainen Maria Rihula, Kymintehtaan Paperitehtaalta, 10. 6. 48. Hän on syntynyt Jaalassa ja tullut yhtiön palvelukseen 15. 8. 1905 Kymintehtaan

Puuhiomoon kokoojakoneille. V. 1909 hän siirtyi Kymintehtaan Paperitehtaalle lajittelijaksi ja v. 1940 nykyiseen toimeensa, missä on edelleenkin.

Ida Manninen, Keskuspuutarhasta, 27. 6. 48. Hän on syntynyt Kangasniemellä. Yhtiön palvelukseen hän tuli 1. 9. 1906 Kymintehtaan Selluloosatehtaalle massakoneelle. Sieltä hän siirtyi v. 1912 lajittelijaksi Kymintehtaan Paperitehtaalle, missä oli vuoteen 1918. Keskuspuutarhaan hän tuli 23. 5. 1921 työskennellen siellä edelleenkin. Hänellä on hengellisiä harrastuksia ja mm. ompeluseuroissa hän käy ahkerasti.

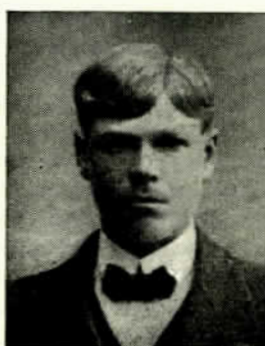
50-VUOTIAITA.

Emil Harjula, Kymintehtaan Rakennusosastolta, 2. 5. 48. Hän on syntynyt Sippolassa, missä ennen yhtiön palvelukseen tuloaan teki maatöitä vanhempiensa omistamalla maatilalla. Yhtiön palvelukseen hän tuli ensimmäisen kerran 28. 4. 1925 Kymintehtaan Rakennusosastolle, eroten sieltä 4. 9. 1926. Noin puolentoista vuoden kuluttua, 29. 3. 1928 hän tuli uudelleen samalle osastolle, missä sitten on yhtäjaksoisesti työskennellyt 20 vuotta. Harjulalla on Kolarinmäellä oma talo, jonka hän itse on rakentanut, vaimonsa ollessa mukana auttamassa häntä. Puuhaileminen kotipuutarhassa onkin hänen mieluisimpia harrastuksiaan vapaa-aikoina, samoin kalastus.

Sekatyömies Nestor Luukkonen, Kymintehtaan Rakennusosastolta, 12. 5. 48. Hän on syntynyt Joutse-
nossa ja tullut yhtiön palvelukseen 17. 12. 1941 Voikaan Tehdasrakennusosastolle, mistä 8. 1. 1945 siirtyi nykyiselle osastolle, työskennellen siellä edelleenkin. Luukkonen sanoo, että hänen vapaa-ajan harrastusten-

Johan Nestor Helin.

Toivo A. Laurila.

Maria Rissanen.

Eemil Harjula.

Nestor Luukkonen.

Aleksander Lampila.

Lauri Simola.

Juho Mauno Lahtinen.

sa pääaiheena on ihmisyy- ja oikeuskäsitteiden tutkimus kuin myöskin näiden käsitteiden entistä ehompi käytäntöön soveltaminen.

Vuoromestari Aleksander Lampila, Kymintehtaan Höyryosastolta, 20. 5. 48. Hän on syntynyt Iitissä ja tullut yhtiön palvelukseen 30. 7. 1917 päivätyöhön Kymintehtaan Rakennusosastolle. 3. 12. 1917 hän siirtyi Kuusankosken Paperitehtaan kattilahuoneelle apulämmittäjäksi ja 27. 11. 1918 lämmittäjäksi. Oltuaan välillä asevelvollisuuttaan suorittamassa hän tuli v. 1920 vanhemmaksi lämmittäjäksi entiseen paikkaan, mistä 7. 11. 1927 siirtyi Kymintehtaan Selluloosatehtaan kattilahuoneelle samaan toimeen. 15. 9. 1942 hänet nimitettiin sinne työnjohtajaksi ja 1. 9. 1943 vuoromestariksi Kymintehtaan Höyrykeskukseen, missä edelleenkin työskentelee. Lampila on ahkerasti ja tunnollisesti suorittanut hänelle uskotut tehtävät ja on rehdillä käytöksellään saavuttanut esimiestensä ja työtoveriensa luottamuksen. Nuorempana hän oli innokas metsästäjä ja kalastaja.

Tyyne Maria Nurminen, Kymintehtaan Keskusvarastolta, 25. 5. 48. Hän on syntynyt Kuusankoskella ja tuli tehtaan sairaalan palvelukseen v. 1918. Muutaman vuoden tauon jälkeen hän on vuodesta 1925 lähtien ollut erilaisissa tehtävissä Talousosastolla ja vuodesta 1947 "emäntänä" keskusvarastolla.

Hioja Lauri Simola, Kymintehtaan Korjauspajalta, 26. 5. 48. Hän on syntynyt Valkealan pitäjän Ruotsulan kylässä maanviljelijän poikana. Yhtiön palvelukseen hän tuli v. 1912 Ulkotyöosastolle, työskennellen siellä omalla hevosellaan. Noin kolmen vuoden kulluttua hän siirtyi kotiinsa maataloustöihin, mutta pa-

lasi v. 1924 edellämainitulle osastolle, mistä siirtyi Rakennusosastolle. V. 1926 hän tul Kymintehtaan Korjauspajalle hiojaksi, ollen ensin terien hiojana vuoteen 1920 ja sen jälkeen paperikoneiden ym. valssien hiojana. Valssien hionnan siirryttyä Voikaalle hän on vuodesta 1941 lähtien toiminut jälleen terien ym. hiojana. Vapaa-aikoinaan harrastaa Simola kesäisin puutarhanhoitoa ja talvisin hiihtoa.

Kirvesmies Juho Mauno Lahtinen, Kymintehtaan Rakennusosastolta, 29. 5. 48. Hän on syntynyt Keltin kylässä ja tullut yhtiön palvelukseen 30. 12. 1921 Kymintehtaan Rakennusosastolle kirvesmieheksi, missä toimessa on ollut koko ajan. Vapaa-aikoinaan hän harrastaa kalastusta ja metsästystä. Kannattaa lämpimästi urheilua, vaikkei itse aktiivisesti siihen osallistukaan.

Hylkypaperin jauhaja Kustaa Antton Pöysä, Kymintehtaan Paperitehtaalta, 19. 6. 48. Hän on syntynyt Mäntyharjussa ja tullut yhtiön palvelukseen v. 1922 Kuusankosken Puuhiomoon. V. 1940 hän siirtyi Kymintehtaan Tehdasrakennusosastolle ja sieltä vielä samana vuonna takaisin Kuusankosken Puuhiomoon. V. 1941—45 hän työskenteli Kuusankosken Voimalaitosrakennuksella, siirtyen viimeksimainittuna vuonna Kymintehtaan Paperitehtaalte hylkypaperin jauhajaksi, missä toimessa on edelleenkin.

Paperinvetäjä Elin Sipilä, Kuusankosken Paperitehtaalta, 29. 6. 48. Hän on syntynyt Valkealassa ja tullut yhtiön palvelukseen v. 1920 Kymintehtaan Ulkotyöosastolle. V. 1924—33 hän työskenteli hollanterin apunaisena Kuusankosken Paperitehtaalte, siirtyen sieltä Puuhiomoon massan ylösottajaksi. V. 1942 hän tuli takaisin Kuusankosken Paperitehtaalte morkkamyl-

Kustaa A. Pöysä.

Karl Mikael Nurminen.

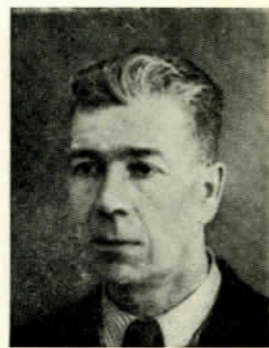
Kustaa Siltanen.

Aina Kanninen.

Ville Ahonen.

Artturi Nyman.

läriksi ja siirtyi myöhemmin nykyiseen toimeensa. Hänen harrastuksistaan mainittakoon kaikenlaiset maatyöt kotialossaan.

VOIKAALLA.

70-VUOTIAITA.

Voikaan Asuinrakennusosaston mestari Karl Mikael Nurminen täytti helmikuun 14 päivänä 70 vuotta. Hänen takanaan on pitkä ja työntäyteinen elämäntäival Kymin Osakeyhtiön palveluksessa. 43 vuotta sitten, nimittäin toukokuun 16 pñä 1905 hän tuli Kuusankosken Paperitehtaalte ja työskenteli siellä työmiehenä leikkauskoneella. Koska hän aikaisemmin yhdessä isänsä kanssa oli suurella menestyksellä työskennellyt kivenhakkausalalla, nimitettiin hänet maaliskuun 1 pñä 1906 Kuusankosken Rakennusosaston kivityömiesten esimieheksi. Sinä aikana, jolloin hän oli mainitun osaston palveluksessa, uskottiin hänelle, paitsi tehdas- ja asuinrakennusosaston töiden valvontaa, myöskin työjohto silloin rakenteilla olevilla Kymintehtaan ja Kuusankosken vesikourujen ja patojen laajoilla uudistuksilla, joihin ryhdyttiin, jotta koskien putous olisi voitu paremmin käyttää hyödyksi. Tänä aikana omasi hän luonnollisesti suuren kokemuksen mainitunlaatuissa töissä, minkä vuoksi yhtiö katsoi olevan etunsa mukaista edelleenkin käyttää hänen tietojaan padonrakennus- ja koskenperkaustöissä. Sen vuoksi hänet tammi-kuun 19 pñä 1921 siirrettiin työjohtajaksi rakenteilla olevalle Voikaan tehtaan voimalaitokselle. Kun mainittu rakennus huhtikuussa 1924 lakkasi olemasta itsenäinen osasto ja lopputyöt siirrettiin Voikaan Rakennus-

osastolle, seurasi mestari Nurminen mukana. Tammi-kuun 1 pñä 1938, kun rakennusosasto jaettiin tehdas- ja asuinrakennusosastoiksi, tuli hän viimeksimainitun osaston työjohtajaksi, jossa toimessa edelleenkin on. Työjohtajatoimensa ohella on hra Nurminen sinä aikana, jolloin hän asui Kuusankoskella, omistanut huomattavan osan vapaa-ajastaan järjestötoiminnalle. Sitten hän vuosisadan alussa oli Kuusankosken Työväenyhdistyksen luottamustoimissa. Hän oli mukana perustamassa Kymintehtaan Mestariyhdistystä v. 1917 ja otti suurella innolla osaa yhdistyksen toimintaan.

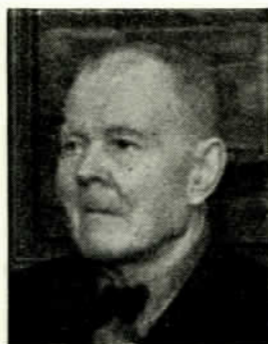
Kustaa Siltanen, Voikaan Höyryosastolta, 15. 5. 48. Hän on tullut yhtiön palvelukseen v. 1925 ja ollut työssä eri osastoilla, viimeksi höyryosastolla. Ammatiltaan hän on ollut aikoinaan karjakko, mutta vaihtoi alaa yhtiön palvelukseen tullessaan. Nuorena hän harrasti urheilua, mm. kuulantöytä ja hiihtoa, mutta nyt on enää vain kalastus vapaa-aikojen huvina.

65-VUOTIAITA.

Lydia Grönlund, Voikaan Talousosastolta, 20. 5. 48. Hän on syntynyt Pirkkalassa. Yhtiön palvelukseen hän tuli joulukuussa 1943 Voikaan Talousosastolle laikaisijaksi, missä toimessa on edelleenkin. Suuren perheen äitinä on rva Grönlund joutunut tekemään paljon työtä ja pitkiä päiviä, sillä hänellä on ollut 8 lasta, joista 7 on elossa. Kun hänen miehensä kuoli, olivat lapset vielä pieniä ja vain pari vanhempaa poikaa kykeni silloin ansiotyöhön. Nyt ovat lapset kahta nuorempaa poikaa lukuunottamatta jättäneet kodin. Iästään huolimatta on rva Grönlund edelleenkin hyvissä ruumiin ja sielun voimissa.

K. Tamlander.

Robert Halme.

Juhana Lindholm.

Voikaan lastenseimen johtajatar, sisar Aina Kannainen 16. 6. 48. Hän on valmistunut diakonissaksi Oulun diakonissalaitoksesta v. 1909, joten hän on sisarena ollut jo 40 vuotta. Hän oli ensin kiertävänä sairaanhoitajattarena Vehkalahdella ja tuli sieltä Voikaalle v. 1918. Kolmekymmentä vuotta on sisar Kannainen huoltanut Voikaan lapsia. Monet ensivuosisien hoidettavista ovat nykyisin täällä työssä, ovat perheen isiä ja äitejä ja nyt ovat jo heidän lapsensa vuorostaan lastenseimessä sisaren siipien suojassa. Suuri on se lapsijoukko, joka näiden vuosien aikana on tullut osalliseksi sisar Kannaisen huolenpidosta ja kasvatuksesta. Paljon mahtuu kolmeen vuosikymmeneen sekä iloa että huolta, mutta ikäviä puolia ei sisar sano olleenkaan muistavansa. Vain valoisat muistot ovat jääneet mieleen. Monet tämän lehden lukjoista yhtyvät kiitollisina onnittelemaan merkkipäivän viettäjiä.

60-VUOTIAS.

Ville Ahonen, Voikaan Ulkotyöosastolta, 24. 5. 48. Hän on syntynyt Luumäellä ja tullut yhtiön palvelukseen 10. 12. 1920 Voikaan Koskityöosastolle. Hän on työskennellyt eri osastoilla erilaississa tehtävissä ja on nykyisin ulkotyöosastolla kuormaus- ja purkaustöissä.

50-VUOTIAITA.

Rouva Lyydia Kaartinen, Voikaan Puutarhalta, 12. 5. 48. Hän on tullut Voikaalle v. 1926 ja ollut siitä lähtien tilapäisesti työssä vuoteen 1940. Jäätyään tällöin leskeksi hän on ollut jatkuvasti työssä, viimeksi puutarhassa. Rva Kaartinen on kasvattanut ja kouluttanut viisi lasta, joista osa on jo työssä ja yksi käy oppikoulua.

Paperimestari Artturi Nikolai Nyman, Voikaan Paperitehtaalta, 29. 5. 48. Hän on syntyään Tampereen poikia ja aloitti uransa prässipoikana Frenckellin paperitehtaassa. Kymi-yhtiön palvelukseen hän tuli 4. 9. 1922 sylinterimieheksi Voikaan Paperitehtaalte ja siirtyi nykyiseen toimeensa 15. 7. 1936.

Paperinlajittelija Lyyli Parikka, Voikaan Paperitehtaalte, 27. 6. 48. Hän on syntynyt Jaalassa ja tullut yhtiön palvelukseen 30. 4. 1917.

PITKÄAIKAISESTI PALVELLEITA.

KYMINTEHTAALLA.

45 vuotta yhtiön palveluksessa tuli 3. 3. 48 olleeksi vuoromestari Kosti Herman Tamlander Kymintehtaan Paperitehtaalte. Hän on syntynyt Vihdissä. Yhtiön palvelukseen hän tuli 3. 3. 1903, ensin Voikaan Sahalle teränlaittajaksi ja kimpisahuriksi, siirtyen muuttaman kuukauden kuluttua samanlaiseen työhön Kuusankosken Sahalle. V. 1905 hän tuli Kuusankosken Paperitehtaalte rullauskoneen apumieheksi ja siirtyi vähän myöhemmin leikkuukoneelle. V. 1912 hänet nimitettiin lähettäjäksi ja v. 1918 salimestariksi samalle tehtaalte. Oltuaan noin vuoden ajan tässä toimessa hän siirtyi vuoromestariksi. Nykyisessä toimessaan vuoromestarina Kymintehtaan Paperitehtaalte hän on ollut vuodesta 1924. Ennenkuin Kuusankoskesta muodostettiin itsenäinen kunta, oli mestari Tamlander li-

tin kunnan verotuslautakunnan jäsenenä ja myöhemmin Kuusankosken kunnan tielautakunnan jäsenenä useita vuosia sekä kansanhuoltolautakunnan varapuheenjohtajana v. 1945—46. Muista mestari Tamlanderin harastuksista mainittakoon kalastus ja metsästys. Tunollisena ja taitavana ammattimiehenä sekä hauskana seuramiehenä on mestari Tamlander pidetty sekä työssä että sen ulkopuolella.

Kuorimon etumies Otto Oskar Mäkinen, Kymintehtaan Selluloosatehtaan kuorimolta, tulee 30. 5. 48 olleeksi 40 vuotta yhtiön palveluksessa. Hän on syntynyt Laukaassa 30. 11. 1889. Yhtiön palvelukseen hän tuli v. 1907 Kymintehtaan Selluloosatehtaalte, mistä vielä samana vuonna siirtyi Kymintehtaan Puuhiomoon. Siellä hän työskenteli 13 vuotta ja siirtyi v. 1920 takaisin Kymintehtaan Selluloosatehtaan kuorimoon, missä on edelleenkin työssä. Hänen erikoisharrastuksistaan mainittakoon kotieläinten hoito.

VOIKAALLA.

60 vuotta yhtiön palveluksessa tulee 30. 4. 48 olleeksi voima-aseman hoitaja Robert Halme Voikaan Sähköosastolta. Hän on syntynyt 20. 5. 1874 Maunukelassa, joka silloin kuului Iitin pitäjään. Yhtiön palvelukseen Kuusankosken Ulkotyöosastolle v. 1888 tullessaan hän oli vasta 14-vuotias. Oltuaan aluksi puhdistustöissä mainitulla osastolla hän joutui pakkariksi n.s. pahvivinille, joka sijaitsi vastapäätä nykyistä varastoa. Sen jälkeen hän työskenteli eri osastoilla, m.m. sähköhommissa ja oli ennen Voikaan voimalaitokselle tuloaan, mikä tapahtui 20. 1. 1903, kolme vuotta Kuusankosken voimalaitoksella sekä jonkun aikaa Kuusankosken Selluloosatehtaan voima-asemalla. Korkeasta iästään huolimatta on hän edelleenkin työssä, toimien tasavirtavoima-aseman hoitajana Voikaalla. Jo hänen isänsä oli aikoinaan Kymi-yhtiön palveluksessa ja nyt on myös hänen poikansa työssä Voikaan voimalaitoksella, joten kolmessa polvessa on Halmeen suku yhtiötä palvellut.

45 vuotta yhtiön palveluksessa tulee 19. 5. 48 olleeksi Juhana Lindholm Voikaan Selluloosatehtaan korjauspajalta. Hän on työskennellyt eri osastoilla, pisimman ajan kuitenkin nykyisessä paikassaan. Lindholm tunnetaan reiluna ja leppoisana työoverina ja hyvänä ammattimiehenä.

Jos meidän täytyy olla pahalla tuulella, tulisi meidän ainakin pitää häijyytemme suljettuna omaan poveemme eikä antaa sen turmella muiden ihmisten onnea.

J. R. Miller.

Jos tarkasti pidät silmällä niitä ihmisiä, jotka eivät koskaan voi mitään kiittää, jotka aina moittivat, jotka eivät ole kehenkään tyytyväisiä, si.ä huomaat, että heihin ei myöskään kukaan ole tyytyväinen.

La Bruyère.

On harvinaista löytää ystäviä, jotka auttavat meitä hädässä, mutta kenties vieläkin harvinaisempaa on löytää sellaisia ystäviä, jotka omnen päivinä meitä todella rakastavat.

J. H. Kellgren.

HALLAN HIIHTO

Järjestyksessä V:s Hallan Hiihto pidettiin tänä talvena helmikuun 22 p:nä. Lähtö ja maali oli "vanha tuttu" Hallan Seuratalon luona.

Valittaen täytyy aluksi todeta, ettei näihin kilpailuihin enää saada sellaisia hiihtäjämassoja liikkeelle kuin esim. v. 1938 järjestetyissä hiihdoissa oli, jolloin runsaasti yli 600 lylynlykkijää oli ladulla. Nytkin, vaikka ilma ja keli olivat mitä suotuisimmat, ei kilpailuihin uskaltanut kuin hiukan yli 100 hiihtäjää. Osanottajamäärän pienuuteen saattaa ehkä osaltaan vaikuttaa kunnollisten hiihtovarusteiden puutekin, mutta näin massahiihtoihin, joiksi nämä alunperin on tarkoitettu, pitäisi sittenkin enemmän saada miehiä ja naisia mukaan. Etenkin "Eevat" olivat heikosti edustettuina näissä hiihdoissa. Toivottavasti jo ensi vuonna tahti on parempi ja sunnuntaihiihtäjätkin uskaltavat tulla joukkoon.

Tämän pienen "saarnan" jälkeen onkin paras siirtyä itse kilpailuihin. Hiihdettävä matka oli miehille n. 6 ja naisille n. 4 km. helppoa murtomaata.

Miesten yleisessä sarjassa oli niin monta tekijämiestä mukana, ettei etukäteen ketään voinut veikata varmaksi voittajaksi. Sarjan voitti lopulta kovan kamppailun jälkeen Teuvo Suntio rakennusosastolta. Toisen ja kolmanen sijan veivät vanhat tukkiosaston "hirmut" Hietala ja Koskela.

Sarjassa yli 35 vuotta käytiin luja ja tasainen kilpa kahden lautatarhanmiehen Kiiraman ja Viikarin kesken, jonka Kiirama lopuksi voitti 16 sekunnille. Melkein yhtä kova oli kilpailu sarjassa yli 45 v., jossa vanhat kiistaveikot Koistinen ja Mäkelä, myös lautatarhalla, iskivät lujasti yhteen, Koistisen voittaessa hiukan yli puolella minuutilla. Sarjassa yli 55 v. hiihti kaksi kovaa Mattia, nimittäin Okkerin Matti ja Perin Matti, ensiksi mainitun voittaessa vajaalla minuutilla. Poikien sarjan alle 18 v. voitti melko vakuuttavasti Yrjö Herrala ja yhtä selvä kakkonen oli Palmgren.

Naisten yleisen sarjan voitti uusi "tähti" Elli Raanti jalostustehtaalta, sarjan viimevuotisen voittajan Hilka Hietalan tullessa toiseksi 21 sekuntia huonommalla ajalla. Naisten sarjan yli 25 v. voitti, kuten niin monasti aikaisemminkin, Hilka Virkki sahalla noin 2 minuutin erolla seuraavaan. Tuloksellaan olisi Hilka Virkki sijoittunut alle 25-vuotistenkin sarjassa ykköseksi ja vieläpä melko selvällä erolla. Yli 35-vuotiaitten naisten sarjassa peri voiton, ties jo monennenkoko kerran Alina Blixt ulkotyöosastolta.

Osastojen välinen kiertopalkinto meni odotusten mukaisesti tukkityöosastolle, lautatarhan joukkueen tullessa toiseksi. Parhaat tulokset olivat seuraavat:

Miesten yleinen sarja: 1) Suntio, T., rak.os., 23.41, 2) Hietala, S., tukkit., 23.59, 3) Koskela, V., tukkit., 24.01, 4) Heijari, E., toimihenk., 24.34, 5) Nurmi, P., puuseppäv., 25.27, 6) Gäsman, V., telakka, 25.28, 7) Huovinen, T., lautat., 25.35, 8) Dufva, P., jal.t., 25.54, 9) Penttilä, N., rak.os., 26.15, 10) Pohjola, A., tukkit., 26.18, 11) Ropa, N., tukkit., 26.18, 12) Tommila, T., rak.os., 26.30, 13) Virtanen, V., lautat., 26.32, 14) Tommola, R., rak.os., 26.34, 15) Ylönen, T., toimihenk., 26.35.

Sarja yli 35 v.: 1) Kiirama, A., lautat., 24.30, 2) Viikari, T., lautat., 24.46, 3) Suortti, O., lautat., 26.28, 4) Savolainen, J., telakka, 27.11, 5) Roos, V., toimihenk., 27.24, 6) Lommi, S., lautat., 27.32, 7) Kettunen, E., toimihenk., 27.35, 8) Räsänen, T., lautat., 28.14, 9) Raussi, T., lautat., 28.34, 10) Heijari, I., toimihenk., 28.45.

Sarja yli 45 v.: 1) Koistinen, H., lautat., 26.11, 2) Mäkelä, A., lautat., 26.52, 3) Koskivirta, R., lautat., 27.26, 4) Kastio, A., lautat., 28.27, 5) Tuominen, A., saha, 30.23.

Sarja yli 55 v.: 1) Okker, M., lautat. 39.00, 2) Peri, M., saha, 39.53.

Pojat alle 18 v.: 1) Herrala, Y., lautat., 27.32, 2) Palmgren, J., lautat., 28.25, 3) Strand, A., rak.os. 29.11, 4) Vikman, K., lautat., 29.18, 5) Yrjölä, O., lautat., 29.20, 6) Ritola, K., jal.t., 29.53, 7) Skriko, A., lautat., 30.08, 8) Heikkinen, S., tukkit., 30.16, 9) Lommi, T., lautat., 31.19.

Naisten yleinen sarja: 1) Raanti, Elli, jal.t., 22.54, 2) Hietala, Hilka, jal.t., 23.15, 3) Olsen, Mirja, kontt. henk., 23.41, 4) Eklund, Maj-Lis, jal.t., 24.46, 5) Heikkinen, Rakel, saha, 24.47, 6) Raanti, Fanny, jal.t., 24.54, 7) Blixt, Terttu, lautat., 25.29, 8) Kallio, Eeva jal.t. 26.52, 9) Jaakkola, Tyyne, jal.t., 28.08, 10) Hiltunen, Toini, jal.t., 30.06.

Naiset yli 25 v.: 1) Virkki, Hilka, saha, 22.24, 2) Heimola, Martta, saha, 24.20, 3) Leskinen, Liisi, jal.t., 28.00, 4) Åström, Laura, jal.t., 28.13, 5) Karvinen, Elsa, jal.t., 28.33, 6) Vinni, Ida, saha, 29.36.

Naiset yli 35 v.: 1) Blixt, Alina, ulkot., 26.52, 2) Järvinen, Tyyne, saha, 28.32, 3) Heikkinen, Ida, saha, 30.30.

Osastojen välinen järjestys: 1) Tukkit., keskiaika

Hallan metallimiesten urheilutouhuista.

Hallan metallimiesten keskuudessa on urheilu ollut aina korkeassa kurssissa. Senhän ymmärtääkin, sillä kun nämä rautakourat joutuvat työskentelemään usein likaisissa ja pölyisissä paikoissa, niin raittiin ilman tarve on suuri ja mikäpä on parempaa keuhkoille kuin urheilu ulkosalla. Niinpä metallimiehillä on perinteelliset urheilutilaisuutensa, talvella hiihtokilpailut ja kesällä jalkapallo-ottelut ja vestinjuoksu. Tänä talvena oli hiihtokilpailut jo aikaisin määrätty tapahtuviksi lauantaana maaliskuun 6 p:nä, mutta poikkeuksellinen talvi oli tehdä tepposet koko kilpailujen pitämiseksi, kun tuli kesä keskelle talvea ja lumi sulii melko tarkkaan Hallan saarelta, jossa nämä kilpailut tavallisesti on pidetty. Päätettiin, että hiihdetään jäällä, mutta sieltäkin sulii lumi ja tuli vettä niin, että kilpailu olisi muodostunut enemmän uinniksi kuin hiihdoksi. Viime tingassa tehtiin latu Popinniemen metsään, jossa oli vielä sen verran lunta, että juuri ja juuri saatiin kilpailut pidettyä. Kilpailuista oli jo viikkoja ennen riittänyt juttua eri työhuonekuntien keskuudessa ja vetoja oli lyöty lujasti eri joukkueiden paremmuudesta. Vitsit lentelivät sinne sun tänne ja mielenkiinto lisääntyi sitä mukaa kuin kilpailuaika läheni. Kilpailtavana on Hallan Tehdaitten lahjoittama kiertopalkinto, jonka säännöissä sanotaan, että sen saa omakseen se osasto, joka voittaa sen kolme kertaa peräkkäin tai viisi kertaa ensimmäiseksi. Nyt oli tähän komeaan pokaaliin autotallilla, sähköosastolla ja telakalla jokaisella yksi kiinnitys. Jännättiin kovasti, saako korjauspaja myös siihen oman kiinnityksensä vai saako joku edellämainituista osastoista siihen toisen kiinnityksen. Kovasti muut osastot valmentautuivat telakkaa vastaan, sillä jos se voitaisi tällä kertaa, niin se saisi kaksi kiinnitystä peräkkäin ja sitten ei puuttuisi kuin että se vielä kolmannen kerran onnistuisi, jolloin pokaali olisi sen. Paperilla eri osastojen voimasuhteita arvostellen näyttikin telakan joukkue aika vahvalta ja telakka sen lopulta voittikin, mutta vielä viimeiseen asti kilpailu oli niin tasaväkistä, että oltiin epätietoisia, kuka voittajana suoriutuu. Kilpailun tasaväkisyyttä kuvaa sekin, että eri viestiosuuksilla johto vaihtui monta kertaa ja sehän se viestinhiihdossa juuri jännitystä lisääkin.

Kilpailu aloitettiin noin klo 14.30, jolloin ensimmäiset viestinviejät starttasivat matkaan. Ensimmäisessä vaihdossa johti kilpailua autotallin joukkue, toisena oli korjauspaja, kolmantena telakka ja neljäntenä telakan toinen joukkue, joka oli tullut mukaan vain propagandamielessä, koska vakituinen kilpaileva osasto, nimit-

täin sähköosasto, ei saanut joukkuettaan kasaan. Toivottavasti ensi talvena on myöskin tämä joukkue mukana yhteisessä kilvassa. Toisessa vaihdossa johti vielä autotalli, mutta nyt oli telakka jo siirtynyt toiseksi ja korjauspaja oli kolmantena. Kolmannessa vaihdossa oli telakka johdossa, korjauspaja oli parantanut asemaansa ja oli toisena, autotalli oli jäänyt nyt vuorostaan kolmanneksi. Neljännessä vaihdossa johti edelleen telakka, autotalli oli taas siirtynyt toiseksi ja korjauspaja oli pudonnut kolmanneksi. Viidennessä vaihdossa pysyi tilanne samana. Kuudennessa vaihdossa tuli yllättäen autotalli ensimmäisenä, telakka oli pudonnut toiseksi ja korjauspaja oli kolmantena. Nyt oli jännitys jo suuri. Jokohan telakan voittokulku loppuu? Seitsemännessä vaihdossa kumminkin telakan viestinviejä vei joukkueensa jälleen johtoon ja telakan varma ankkurimies säilytti johdon loppuun asti, vaikka esim. korjauspajan ankkurimies hiihtikin kilpailujen parhaan yksityisajan, mutta toiset olivat jo päässeet niin paljon edelle, että ei ollut enää mahdollisuutta voitosta taistella.

Kilpailun voitti siis telakan joukkue ja sai toisen peräkkäisen kiinnityksen "pokaaliin". Telakan aika oli 57,48. Joukkueessa hiihtivät seuraavat: Sandström, Niilo (9,15), Silvennoinen, Erkki (7,25), Sandström, Kalevi (7,16), Heikkinen, Tygo (7,09), Lommi, Kauko (6,34), Stefan, Bruno (7,19), Savolainen, Juho (6,32) ja ankkurina Gäsman, Veikko (6,18.)

Toiseksi tuli autotallin joukkue ajalla 58,08. Joukkueessa hiihtivät: Pönkä, Toivo (9,07), Schaaf, Allan (7,25), Saario, Veli (7,56), Hyytiäinen, Reijo (7,09), Valkonen, Pentti (6,25), Mukala, Lauri (6,42), Jäntti, Onni (6,59) ja Laine, Eino (6,25).

Kolmanneksi tuli korjauspajan joukkue ajalla 58,45. Joukkueessa hiihtivät: Heljavuo, Eino (9,12), Heljavuo, Aarne (7,44), Wecksten, Erkki (7,04), Kaarnamäe, Kosti (8,19), Hämäläinen, Esko (7,03), Silvennoinen, Leo (6,58), Koponen, Jalo (6,18) ja Mikkola, Pentti (6,07.)

Neljänneksi tuli telakan toinen joukkue ajalla 1.12,17 Joukkueessa hiihtivät: Nuotio, Kalevi (11,45), Sandström, Lauri (8,10), Laine, Väinö (9,52), Ahola, Arvo (9,03), Orre, Henry (8,54), Laakkonen, Otto (10,39), Korjus, Erkki (6,34) ja Mäntynen, Veikko (7,20).

Kilpailujen palkintojen jako suoritettiin illalla Hallan Metalliammattiosaston järjestämässä illanvietossa Hallan Seuratalossa, jossa, paitsi kiertopalkinnon luovuttamista, myös jaettiin palkinnot eri ikäsarjojen parhaille. Ne jakautuivat seuraavasti:

Alle 21 v.: 1) Mikkola, Pentti, korjauspaja 6,07; 2) Korjus, Erkki, telakka, 6,34; 3) Silvennoinen, Leo, korjauspaja, 6,58.

Yleinen sarja: 1) Koponen, Jalo, korjauspaja, 6,18; 2) Gäsman, Veikko, telakka, 6,18; 3) Valkonen, Pentti, autotalli, 6,25.

Yli 35 v.: 1) Savolainen, Juho, telakka, 6,32; 2) Jäntti, Onni, autotalli, 6,59; 3) Stefan, Bruno, telakka, 7,19.

Kelloseppä M. Vuorion lahjoittama keskiaikapalkin-

26.01, 2) Lautatarha, 27,14, 3) Korjauspaja 27,54, 4) Toimihenkilöt 28,08.

Palkintojenjakotilaisuus pidettiin Hallan Seuratalossa helmikuun 28 p:nä, jolloin samalla jaettiin kesämaastaruuskilpailujen ja hiihtokarsintojen palkinnot sekä viime vuonna Kymenlaakson Viestinhiihtoon osallistuneille muistopaketit.

Palkintojen jaon suoritti konsuli C. G. Tötterman sosiaalipäällikön avustamana.

to joutui telakan Kalevi Sandströmille, jonka aika 7,16 oli joukkueitten keskiaika.

Nyt on metallimiesten talviurheilut suoritettu, mutta kesä on tulossa ja silloin ovat jälleen edessä ne jalkapallo-ottelut ja viestinjuoksu, joka on samoin kuin hiihtokin näiden neljän eri osaston välinen kilpailu. Nämä kilpailut ovat hyvin virkistäviä tilaisuuksia ja eihän se voitto ole pääasia, vaan pääasia on ruumiillisen kunnon säilyttäminen ja sitä on tarkoittanut yhtiön johtokin palkinnot lahjoittaessaan. Hallan metalliammatti-osasto on myös oivaltanut, miten raittiissa ilmassa suoritettu urheilu ja liikunta lisää terveyttä ja samalla lähentää eri osastoilla työskenteleviä toisiinsa. Jatkukoot nämä yhteiset kilpailutilaisuudet edelleen, sillä korkealle kansan kunto, se olkoon päämäärämme.

U-nen.

HALLAN VISA 50-vuotias.

Tänä vuonna tulee kuluneeksi 50 vuotta Hallan Visan perustamisesta.

Urheiluseurojen historiassa on tämän merkkivuoden sivuuttaminen sekä harvinainen että kunniakas saavutus meillä Suomessa.

Kun juhliiva seura toukokuun 6 p:nä tulee järjestämään merkkivuoden johdosta arvokkaan ohjelmallisen juhlan, emme tässä yhteydessä ryhdy lähemmin selostamaan seuran 50-vuotista toimintaa, vaan jätämme sen myöhempään vaiheeseen. Toteamme vain, että seura on painiurheilun alalla niittänyt ehkä suurimmat voittonsa.

Seura järjestikin viime helmikuun 14 ja 15 p:nä 50-vuotisjuhlapainit Hallan Seuratalossa, jotka sekä osanottajien runsauden että yleisömenestyksen puolesta onnistuivat mitä parhaiten. Juhlapaineihin oli seuran kunniajäsen, Sunila Osakeyhtiön toimitusjohtaja Lauri Kanto lahjoittanut komean kiertopalkinnon annettavaksi parhaalle hallalaiselle painijalle ja sai ensimmäisen kiinnityksen siihen Eikka Laine. Kaksi muuta paineihin lahjoitettua kunniapalkintoa joutuivat Jalo Koposelle Hallasta ja Saku Tapolalle Myllykoskelta.

TUONEN SATOA.

JUHO TIRRONEN.

Entinen työnjohtaja Juho Tirronen kuoli 21.1. 1948 kotonaan Tiutisessa.

Hän oli syntynyt 12.4.1872 Viipurissa. Yhtiöemme palvelukseen hän tuli v. 1900, työskennellen ensin pari vuotta sahalla ja sen jälkeen n. 10 vuotta lautatarhan konttorissa. Vuodesta 1911 vuoteen 1920 ja 1925—40 toimi Tirronen työnjohtajana lautatarhoillamme, kunnes 1.2.1941 siirtyi eläkkeelle. Kun työnjohtajista sotien aikana oli kova puute, otettiin hänet uudelleen työn-

johtajaksi lautatarhalle, jossa uskollisesti palveli kuolemaansa saakka.

Juho Tirronen oli aikoinaan harras musiikin ystävä. Hän on kuulunut mm. Viipurin pataljoonan torvisoittokuntaan ja laulukuoroon.

Uskollista työntekijää ja hyvää puolisoa jäivät lähinnä kaipaamaan vaimo ja poika perheineen.

TUOMAS DUFVA.

Entinen lautatarhan työläinen Tuomas Dufva kuoli 21.1.1948.

Hän oli syntynyt 24.12.1890 Kymissä. Hallan lautatarhalle hän tuli 2.5.1919, työskennellen siellä yhtiöjakoisesta vuoteen 1944. Tämän jälkeen hän oli vielä yövaktina n. 3 vuotta, kunnes 1.5.47 siirtyi eläkkeelle.

Vainajaa jäivät lähinnä suremaan vaimo ja 2 poikaa.

VÄINÖ NISSILÄ.

Entinen tukkityöläinen Väinö Nissilä kuoli 30.1. 1948.

Hän oli syntynyt 25.7.1882 Kymissä. Vuonna 1898 hän ensimmäisen kerran tuli yhtiön Jumalniemen sahalle, jossa oli vuoteen 1912. Hallan tukkityöosastolle hän tuli v. 1924 alussa ja palveli siellä marraskuun 22 päivään 1940 saakka, jolloin sairauden takia oli pakotettu lopettamaan ansiotyön. Eläkkeelle Nissilä siirtyi 15.1.41.

Poismennyt jäi lähinnä kaipaamaan vaimo ja lapset.

OSKAR VIRTANEN.

Lautatarhan työläinen Oskar Virtanen kuoli 7.2. 1948 Helsingissä vaikean leikkauksen jälkeen.

Hän oli syntynyt Heinolassa 1.9.1898. Hallan lautatarhalle hän tuli 17.5.1926 lajittelijaksi. Työskenneltyään välillä tukkitoissa ja rakennusosastolla hän uudelleen siirtyi lautatarhan puolelle, missä palveli kuolemaansa saakka.

Vainajaa jäivät lähinnä suremaan vaimo ja 3 lasta, joista 2 alaikäistä.

Erik Kemppi.

Heikki Paldan.

Kusti Pitkänen.

MERKKIPÄIVIÄ.

70-VUOTIAITA.

Kirvesmies Erik Johannes Kemppi, Hallan rakennusosastolta, 16. 5. 48. Hän on syntynyt Kymissä ja tuli yhtiön palvelukseen ensi kerran v. 1900. Palveltuaan n. 6 vuotta hän erosi palveluksestamme, siirtyen muille markkinoille. Vasta 5. 11. 1921 hän tuli uudelleen kirvesmieheksi Hallaan, jossa toimessa korkeasta iästään huolimatta edelleen on. Hän onkin vielä harvinaisen reipas ja hyvissä voimissa, ollakseen 70-vuotias.

Vapaa-aikoinaan harrastaa Kemppi puutarhanhoitoa. Tämän harrastamiseen onkin hänellä hyvät mahdollisuudet, sillä hän omistaa talon puutarhoineen Kymin Saksalassa ja on uutteralla työllä saattanut ne hyvään ja mallikelpoiseen kuntoon.

Entinen ylisoutaja Heikki Johan Paldan 6. 6. 48. Yhtiön palveluksessa selluloosatehtaalla hän on ollut kolmeen otteeseen. Palvelusvuosia on kertynyt kaikkiaan 23. Oltuaan ensin tehtaan ulkotyöosastolla sekalaisissa töissä hänelle myöhemmin uskottiin Karhunsalmen ylisoutajan virka, jossa toimessa tuli kaikkien tun-

temaksi. Oli päivä tai yö, niin aina oli Heikki valmis veneineen soutamaan halukkaat yli salmen Hallasta mantereen puolelle tai päinvastoin. Kovaa kuria osasi hän myös pitää, eikä veneeseen saanut tulla ihmisiä yli määrätyn määrän ja hiljaa siinä myös piti istua. Tässä ammatissaan joutui hän tekemisiin monenlaaisten ihmisten kanssa. Suurimpana harmina olivat humalaiset öiseen aikaan, joita hän ei yleensä, ennenkuin pitkät neuvottelujen jälkeen ottanut vastuulleen ja soudettavakseen. Jos salmessa kävi kova aallokko tai voimakas virta, ei hän vienyt tämäntapaista "kundeja" yli laisinkaan, puhuivatpa ne sitten miten kauniisti tahansa.

Kun ylisoutajan virka lakkautettiin, siirtyi Paldan 15. 1. 1940 eläkkeelle.

60-VUOTIAS.

Talonmies Kusti Pitkänen 20. 5. 48. Yhtiön palvelukseen hän tuli v. 1907. Työskenneltään ensin sahan puolella hänestä myöhemmin tehtiin tallimestari

KALLE HEIJARI.

Entinen sahatyöläinen Kalle Heijari kuoli kotonaan Jumalniemessä 1. 3. 1948.

Hän oli syntynyt 15. 4. 1874 Vehkalahdella. Hallan sahan remmisuutariksi hän tuli 15. 4. 1909, jossa toi-

messa oli aina vuoteen 1933. Yhtiön Jumalniemen sahallalla hän oli vielä kolmisen vuotta, kunnes 1. 3. 1936 siirtyi eläkkeelle.

Hyvää puolisoa ja suuren perheen isää ja kasvattajaa jäivät lähinnä suremaan vaimo ja lapset perheineen.

ADAM HALONEN.

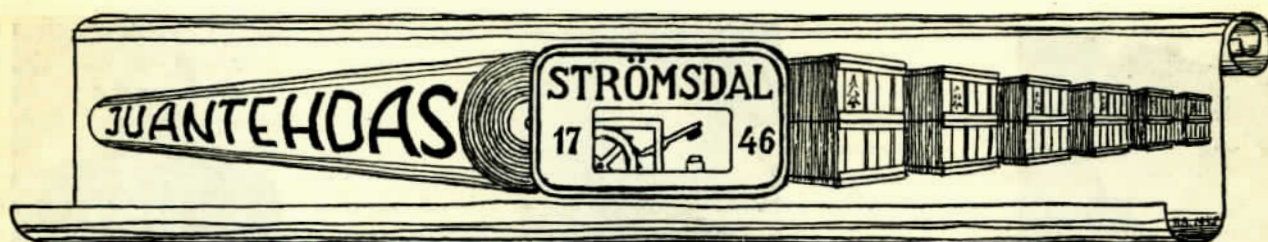
Entinen ulkotyöläinen Adam Halonen kuoli 1. 3. 1948.

Hän oli meidän vanhin eläkkeellä olevista työläisistämme ja täytti viime joulukuussa 87 vuotta.

Halonen oli syntynyt 2. 12. 1860 Pieksämäellä. Hallan sahalle hän tuli v. 1896, työskennellen ensin kärrääjänä ja myöhemmin ulkotyöosastolla, kunnes 1. 6. 1928 siirtyi eläkkeelle.

Päivää ennen Halosen kuolemaa nukahti myös hänen vaimonsa ikuiseseen lepoon.

Poismenneitä vanhuksia jäi lähinnä suremaan tytär perheineen.

„Puulaakihiihdot“ Juantehtaalla.

Yli 75 % tehtaan henkilökunnasta ladulla.

Maaliskuun 14 pnä vietti Juankosken Tehdas suurta hiihtosunnuntaita järjestämällä niisanotut puulaakihiihdot. Osanotto kilpailuihin oli olosuhteisiin katsoen runsas, sillä ladulla oli kokonaista 237 hiihtäjää, tehtaan työntekijöiden, metsäsasto mukaan luettuna, lukumäärän ollessa noin 310 henkeä. Kilpailu eri osastojen välisestä kiertopalkinnosta samoin kuin yksityispalkinnoistakin oli erittäin kireä ja vain sekunnit ratkaisivat paremmuuden, kuten tuloslueelosta tarkemmin käy selville. Hiihdettävä matka oli 2,5 km helpohkoa murtomaata.

Osastojen väliset tulokset: 1) Maanviljelys 7.25.6, 2) Metsäsasto 7.31.9, 3) Puuhiomo 7.50.8, 4) Kuljetus 8.01.0, 5) Voima ja varasto 8.01.6, 6) Korjauspaja 8.13.1, 7) Virkailijat 8.24.1, 8) Kartonkitehdas 8.39.2, 9) Rakennus (ei ollut täyttä joukkuetta) 8.36.3.

Henkilökohtaiset tulokset:

Naiset yli 40 v: 1) Iida Koivisto, rak., 11.39, 2) Eeva Happonen, maanv., 11.43, 3) Kerttu Riekkinen, kart., 12.45, 4) Iida Toivanen, puuhiomo, 13.53.5, 5) Miina Karvonen, kart., 14.20, 6) Hanna Heikkinen, kart. 14.30.

Naiset alle 40 v: 1) Senja Hakkarainen, virk., 9.44, 2) Annikki Huovinen, maanv., 9.57, 3) Eila Räsänen, rak., 10.04, 4) Vappu Karppi, rak., 10.17, 5) Anja-Maija Eskelinen, kart., 10.17.3, 6) Helmi Miettinen, kart., 10.18, 7) Olga Jestoi, kart., 10.33, 8) Aini Rönkkö, kart., 10.39, 9) Vilma Hakkarainen, maanv., 10.42.

Miehet alle 80 v: 1) Kalle Väätäinen, kart., 13.57, 2) Paavo Pasanen, metsäs., 17.18.

Miehet alle 70 v.: 1) Juho Tirkkonen, maanv., 11.34, 2) Eetu Pöyhönen, rak., 12.37, 3) Paavo Korhonen, rak., 13.02, 4) Edv. Lyytikäinen, korj.p., 13.44.

Miehet alle 60 v: 1) Aapeli Martikainen, puuh., 9.42, 2) Otto Kirkkopelto, maanv., 9.52, 3) Otto Eriksson, metsäs., 10.21, 4) Riku Tirkkonen, maanv., 10.26, 5) Albert Holopainen, korj., 10.34, 6) Juho Pehkonen, metsäs., 10.37, 7) Aaro Kokkonen, rak., 10.45, 8) Johannes Leskinen, voima ja varasto 10.48, 9) Joachim

Lillinen, metsäs., 10.52, 10) Emil Hölttä, kart., 10.53.

Miehet alle 50 v: 1) Mikko Jokiranta, puuh., 9.15, 2) Kalle Leskinen, rak., 9.28, 3) Eero Lipponen, voima ja varasto, 9.33, 4) Aarne Tukiainen, puuh., 9.35, 5) Niilo Savinainen, rak., 9.53, 6) Väinö Koponen, puuh., 9.58, 7) Emil Myöhänen, rak., 10.12, 8) Erik, Räsänen, rak., 10.13, 9) Antti Parviainen, kulj. 10.15, 10) Elis Taipale, korj.p., 10.21.

Miehet alle 40 v: 1) Oiva Ruotsalainen, rak., 8.04, 2) Aarne Leskinen, rak., 8.35, 3) Viljo Tirkkonen, kulj., 9.04, 4) Martti Tossavainen, rak., 9.05, 5) Mauri Ovasainen, mets., 9.09, 6) Viljo Miettinen, rak., 9.12, 7) Benjam Malmivuori, puuh., 9.19, 8) Toimi Pirinen, kart., 9.27, 9) Veikko Tirkkonen, rak., 9.34, 10) Eino Lipponen, voima ja varasto, 9.36.

Miehet alle 30 v: 1) Soini Rissanen, rak., 8.02, 2) Ilmari Issukka, voima ja varasto, 8.08, 3) Vilho Parviainen, kulj., 8.08, 4) Sulo Toivanen, rak., 8.08, 5) Eelis Laakkonen, rak., 8.10, 6) Väinö Koskela, puuh., 8.11, 7) Teemu Heikkinen, rak., 8.12, 9) Heikki Huusko, maanv., 8.21, 9) Eelis Pirinen, korj.p., 8.21, 10) Toimi Hakkarainen, rak., 8.27.

HENKILÖTIETOJA.

60 vuotta täyttää toukokuun 30 pnä satamatyömies Matti Ville Torvinen. Hän tuli yhtiön palvelukseen v. 1913 ja on suorittanut suurimman osan pitkästä päivätyöstään lastaustyössä Juantehtaan Karjalankosken satamassa.

50 vuotta täyttää kesäkuun 30 päivänä lajittelija Johanna Heikkinen. Hän tuli yhtiön palvelukseen 3. 6. 1929 ja on suorittanut sen kartonki- ja puuhiomo-osastoilla. Työssään Heikkinen on ahkera ja hiljainen ja on iästään huolimatta innokas osastonsa edustaja mm. tehtaan puulaakihiihdoissa.

50 vuotta täyttää toukokuun 15 päivänä kirvesmies Erik Johannes Räsänen rakennusosastolla. Räsänen on syntynyt Kaavin Hirvisaaressa maanviljelijän poikana ja tullut sieltä yhtiön palvelukseen sahalle 22.5. 1921. Hän on kokeillut työtaitoaan melkein jokaisella tehtaamme eri osastolla, päätyen lopuksi kirvesmieheksi rakennusosastolle, jossa edelleenkin on palveluksessa. Räsänen mieliharrastuksia työnsä lomassa on kalastus, jota paitsi hän on innostunut urheiluun.

ja johtajan kuski. Tästä mielityöstään joutui Pitkänen n. 5 vuotta sitten terveydellisistä syistä eroamaan, toimien nykyisin konttori- ja johtajarakennuksen talonmiehenä.

Hänen mieliharrastuksenaan oli aikoinaan kalastus. Hallan palokunnan jäsenenä Pitkänen oli yli 25 vuotta.

Metsäosaston hiihtomestaruuden

voitti vakuuttavasti E. Ritari. Hoitoalueiden välinen prosenttikilpailu ratkesi Saimaan hoitoalueen eduksi.

Metsäosaston hiihtomestaruuskilpailut pidettiin Kuopiossa 17. 2. 48. Osanottajia oli kaikista hoitoalueista ja Sippolan metsäkoulusta, yhteensä 43. Kilpailu koski mieskohtaista mestaruutta, minkä ohella ratkaistiin myös prosenttikilpailun 100 prosenttiin päässeiden viiden hoitoalueen paremmuusjärjestys. Metsäosaston edustus Kymi-yhtymän hiihtokilpailuihin määrättiin myöskin tämän kilpailun perusteella.

Kilpailupäivä oli kaunis ja aurinkoinen, joskin hie-
man kylmä ja tuulinen. Radan pituus oli 7,5 km ja
kierrettiin se kahdesti. Lähtö tapahtui Suomen lipuin
koristetulta hiihtokentältä ja kiersi rata kuulua Puijon
vaihtelevaa maastoa.

Kilpailut alkoivat klo 10,30, jolloin ensimmäinen pari
painui taipaleelle ja minuutin väliajoin seurasivat toi-
set. Kun viimeiset miehet olivat lähteneet, alettiin jo
odottaa ensimmäisiä puolimatkan tarkastusasemalle.
Ensimmäisenä saapui numerolla 3 lähtenyt Kymen
hoitoalueen E. Ritari, joka sai ajakseen mainion 27.48,
ja se jäikin puolimatkan parhaimmaksi. Toisena oli Sa-
von hoitoalueen T. Lappalainen ajalla 29.28, sitten
Saimaan T. O. Parkkinen 30.15 ja S. Valjakka 30.21
sekä Keski-Suomen M. Kinnunen 30.45.

Toisella kierroksella lisäsi Ritari etumatkaansa ja
voitti selvästi ajalla 56.18. Toiseksi sijoittui Lappalai-
nen, jonka aika oli 59.04. Lopputaipaleella hiihti Poh-
jois-Karjalan K. Ikonen erittäin hyvin ja nousikin puo-
limatkan 6:nneksi sijaltaan lopputuloksissa kolmannek-
si, saaden ajan 1.00.09. Valjakka oli ohittanut Parkki-
sen ja heidän aikansa olivat 1.00.57 ja 1.01.12. Näiden
jälkeen sijoittuneillakin oli edelleen vain muutamien
sekunttien aikaeroja, joten kilpailu sijoituksista oli
ankara.

Lopputulokset olivat seuraavat: 1) E. Ritari, Ky,
56.18, 2) T. Lappalainen, Sa, 59.04, 3) K. Ikonen, P-K,
1.00.9, 4) S. Valjakka, Sai, 1.00.57, 5) T. O. Parkkinen,
Sai, 1.01.12, 6) M. Kinnunen, K-S, 1.02.01, 7) E. Hy-
värinen, Kuo, 1.02.44, 8) K. Okkola, Ky, 1.03.04, 9) V.
Liikkanen, Ky, 1.03.06, 10) L. Tyni, U, 1.04.27, 11) A.
O. Kinnunen, Si, 1.04.28, 12) K. Siekkinen, K-S,
1.04.42, 13) M. Torniainen, Sai, 1.05.03, 14) M. A.
Kuosmanen, Si, 1.05.54, 15) S. Markkanen, Sa, 1.06.34.

Kaikki hiihtivät matkan loppuun.

Hiihdon jälkeen pääsivät miehet saunaan, jossa "jäl-
kihiihtojen" yhteydessä suoritettiin vielä löylykilpailu.

Metsäosaston hiihtomestari Eino Ritari.

Siinäkin oli kamppailu voitosta ankara ja varsinkin
kuuma. Sen voitti selvästi metsänhoitaja Jouko Pirinen.

Kilpailujen päättäjäiset pidettiin klo 14.30 ravintola
Yläsalissa. Ensimmäinen syötiin vankka päivällinen ja sen jäl-
keen tapahtui palkintojen jako. Sen suoritti metsäneu-
vos Bj. Bützow nti Ahosen avustamana. Kilpailuissa
jaettiin 8 palkintoa sekä kunniapalkinnot mainiosti hiih-
täneelle ikämiehelle, olympiaveteraani V. Liikkaselle, ja
kilpailujen vanhimmalle osanottajalle, Kainuun hoito-
alueen B. Lehdolle, joka hankin vielä reilusti päihitti
nuorempiaan. Löylykilpailun voittaja sai palkinnoksi
lämpömittarin.

Kahvitarjoilun aikana puhui B. Lehto metsäneuvos
Bützowille ja kiitti kilpailijoiden puolesta häntä ojen-
taen lahjana sikaareja.

Hoitoalueiden välisen prosenttikilpailun lopulliset tu-
lokset olivat seuraavat:

- 1) Saimaan h.a. 100 %, 3:n parh. keskiaika 1.04.23,
- 2) Pohj.-Karjalan h.a. 100 %, 3:n parh. keskiaika

Högforsin Tehdas

Poikien kerhotoimintaa.

I ilta. Kerhohuoneessa on pimeätä, kynttilän leppä liekki synnyttää salaperäisiä varjoja seinille. 70 silmäparia tuijottaa kynttilää. On hiirenhiljaista. Kapteeni Karantin seikkailut alkavat. Merirosvolaiva, myrskyä, valtameriä, salaperäisiä saaria, taisteluja, raakuutta, sankarimieltä, Saharaa, Balkania. Kaikki tämä kiehtoo poikien mieltä. Aika kuluu huomaamatta, tuossa tuokiossa ilta on kulunut loppuun, päät painuvat kiitokseen, sanotaan hyvää yötä, leppoisa tarinahetki on päättynyt.

II ilta. Reput pullollaan kirjoja, jäsenkortti ja merkkikortti sormien välissä riennetään kerhotupaan. Pitkät pöydät täynnä kirjoja, reput tyhjennetään. On kirjakeräys- ja lainausilta. Pisteitä lasketaan. Puheen porina hiljenee, luetaan, tutkitaan ja arvostellaan.

Paavo nousee seisomaan, hänellä on kädessä jokin kirja, josta hän esittää arvostelunsa. Hänen mielipiteitensä johdosta keskustellaan, ja kirja siirretään "jännien" joukkoon.

III ilta. Rekki, hevonen, lentopallo, hähkinä, muokkausvoimistelua, pyramiideja. — On poikien voimistelu-ilta. Suloinen raukeus saa vallan, tarinoita kerrataan ankan muokkauksen jälkeen, mielikuvitukselle annetaan vuoronsa.

IV ilta. Suuri sali, valot sammuvat. Korokkeella on kaksi kynttilää, jotka valaisevat Pyhää Kirjaa. Esiluku, muutama harras sana, ehkä päätös kunkin sisimmässä tulla kunnan mieheksi. —

On julistettu kilpailu parhaan arvoituksen ja kaskun keksimiseksi. Parhaimmille hämmöittää keväällä Lappi,

1.05.19, 3) Juantehtaan h.a. 100 %, 3:n parh. keskiaika 1.11.55, 4) Kainuun h.a. 100 %, 3:n parh. keskiaika 1.13.29, 5) Päijänteen h.a. 100 %, 3:n parh. keskiaika 1.23.28, 6) Savon h.a. 97,62 %, 7) Keski-Suomen h.a. 97,50 %, 8) Kymmin h.a. 92,50 %, 9) Kuopion h.a. 90,0 %, 10) Uudenmaan h.a. 83,90 %.

Prosenttikilpailuihin osallistui yhteensä n. 60 hiihtäjää ja suorituspaikkoja oli 62. Vanhin osanottaja oli 68-vuotias työnjohtaja O. Avovirta Sulkavalta.

Epävirallisesti laskettiin vielä hoitoalueitten kolmen parhaan keskiaika, jolloin joukkuekilpailun järjestykseksi saatiin:

1) Kymmin h.a. 1.00.49, 2) Saimaan h.a. 1.02.24, 3) Savon h.a. 1.04.09, 4) Keski-Suomen h.a. 1.04.26, 5)

Pohjois-Karjalan h.a. 1.05.19, 6) Kuopion h.a. 1.05.54, 7) Sippolan metsäkoulu 1.08.18, 8) Uudenmaan h.a. 1.11.15, 9) Juantehtaan h.a. 1.11.55, 10) Kainuun h.a. 1.13.29, 11) Päijänteen h.a. 1.23.28.

Savon, Kuopion ja Juantehtaan hoitoalueiden kesken on kilpailtavana ns. "Kymmin haarikka", josta kilpailee kustakin hoitoalueesta 4 nimettyä miestä, joista kolmen parhaan tulos huomioidaan, ja jonka viime vuonna siitä ensi kerran kilpailtaessa voitti Kuopion hoitoalue. Tällä kertaa oli Savo voittoisa ja sai haarikan vuodeksi haltuunsa. Tulokset: 1) Savon hoitoalue 1.04.51, 2) Kuopion hoitoalue 1.05.54, 3) Juantehtaan hoitoalue 1.11.55.

Kuopion h.a:n mestaruushiihdot Kurkimäellä 1. 2. 48.

Prosenttihiihdon "ikämiehet" Kurkimäellä 1. 2. 48.

Hiihtoleirin osanottajia.

Aurinkoisilta hiihtoleirin päiviltä.

Suksivoimistelua: suksenpohjan tarkastelua.

Suksivoimistelua: aurajarrutusasento.

jopa ulkomaat. Salin perältä kuuluu surinaa, siellä kaifilmikone alkaa luoda valkokankaalle seikkailuja, huumoria, kiperiä tilanteita.

Hiihtoleiri. Sukset seisovat ulkona kauniissa asetelmassa. Sisällä perehdytään niiden hoitosalaisuuksiin ja hiihtotekniikkaan. Luennon jälkeen mennään tuoreeltaan kokeilemaan uusia "niksejä" Haukkamäen mainioille rinteille. Hiihdosta palataan nälkäisinä, mutta maukas hernekeitto pelastaa tilanteen. Iltapäivällä on kilpailu naapurikunnan poikien kanssa, taistellaan palkinnoista, mutta kiertopalkinto jäi kotiin. Voittajille toverillinen kädenpuristus.

Retkipäivä. Aikainen herätys, nopeasti kokoontumispaikalle ja matka alkaa. Tällä kerralla on päämääränä kilpailut Riihimäellä. Illalla palaamme kotiin II ja III sija kerhomme nimissä, mutta olihan uusia tovereita mukana 500 poikaa.

Siinäpä muutamia välähdyksiä kerhomme toiminnasta. Jos vielä lisäämme kertomukseen maininnan poikien Ruutukortti-keräyksestä, on ohjelmamme pääpiirteissään selostettu.

P o i k a.

NÄYTTELYRETKI,

Viimesyksyisiä muistellaan.

Syksyisenä sunnuntaina, tarkemmin sanoen syyskuun 20 päivänä 1947, lähdimme joukolla Lohjalle puutarhanäyttelyyn. Matkaa oli suunniteltu kauan aikaa, joskin pelonsekaisella jännityksellä: minkälaiset ilmat silloin on, kun on jo niin syksy ja kulkuvälineenä oli kuorma-auto. Mutta kun lähtöaamu koitti, oli sää syksystä huolimatta aurinkoinen ja lämmin, oikeammin sanoen harvinaisen kaunis ja hyvin lämmin. Kello 9,15 lähdimme tehtaan tallimäeltä iloisella mielellä, kun kaikki oli niin lupaavan näköistä.

Ensimmäisen kerran pysähdyimme Pusulan kirkolla ja kävimme kirkossa ja sankarihaudalla. Kun astuimme kirkkoon, tuli sinne samassa myös hiippakunnan piispa Gulin pitämään tavanmukaista seurakunnan tarkastusta. Kaunis pieni kirkko, hyvin hoidettu hautausmaa, kunnostettu sankarihauta ja hiippakunnan piispa kirkon käytävällä olivat mieleenpainuvaa nähtävää näin sunnuntai-aamuna.

Jaikoimme sitten matkaa ja seuraava pysähdys oli Nummen kirkolla. Kävimme sielläkin kirkossa, hautausmaalla ja sankarihaudoilla ja totesimme, että sielläkin oli kaikki erittäin hyvässä kunnossa. Jykevä kivi-kirkko hiekkakummulla kirkasvetisen järven rannalla taajaväkisen asutuksen läheisyydessä antoi aidon ja kokonaisen kuvan vauraasta maalaiskylästä.

Pikku pysähdyksen jälkeen jatkoimme matkaa ja seisahduimme sitten Nummen meijerin luona. Siellä ystävällinen meijerska näytteli meille meijeriä ja selitti sen työtä ja toimintaa. Kävimme kirnu-, kone- ym. huoneissa ja saimme juoda vatsamme täyteen hyvää piimää. Kylläpä se maistuihin hyvälle näin automatkan jälkeen!

Olimme päättäneet poiketa matkallamme myös Sammatissa Emännyskoululla, kirkossa ja Paikkarin tor-

palla ja sinne nyt suuntasimme kulkumme. Paikkarin torpalla tutkimme kaiken oikein tarkkaan, luettelon mukaan. Olihan niin mielenkiintoista tutustua suurmiehen syntymäkotiin ja siellä jäljellä oleviin hänen käyttämiinsä esineisiin.

Kirkkoon emme päässeet, mutta sen matalista ikkunoista näimme sen sisältäkin. Pieni punainen puukirkko vanhan hautausmaan ympäröimänä, jonka mullassa makaa kuuluisa suurmiehemme Elias Lönnrot, on Samatin sydämessä vehmaiden peltojen keskellä.

Emännyskoulussa ottivat meidät vastaan ystävällinen johtajatar ja opettaja, jotka kiertokäynnin jälkeen koululla tarjosivat meille maukkaat pullakahvit ja se-lostivat koulun historiaa.

Viimeinen pysähdyspaikkamme oli Lohjan kauppala. Siellä kävimme, paitsi päämäärässämme puutarhanäyttelyssä, kuuluisassa kirkossa, joka jo sinänsä on suurenmoinen nähtävyys erikoisine maalauksineen. Hautausmaa ja sankarihauta olivat aivan omaa luokkaansa ja kuvastivat kaikessa, miten korkealla tasolla vainajien lepopaikkojen hoito ja kunnioitus niitä kohtaan voi olla.

Kalansiitoslaitos oli myös näkemisen arvoinen. Siellä saimme nähdä kalojen kehityksen pienistä mätimunista noin 1—2 kg:n painoisiksi saakka.

Itse puutarhanäyttelyssä oli erikoisen paljon monenlaista nähtävää. Valtavia kukka- ja hedelmäpaljouksia, toinen toistaan somempia ja uhrkeampia. Mitä erilaisimpia suunnitelmia ja yhdistelmiä oli laadittu kukista. Paljon siellä oli mauste-, vihannes-, hedelmä- ja juurikasveja, säilykkeitä monen monia, samoin siemeniä. Lisäksi siellä oli hedelmäpuita ja marjapensaita sekä koristepuita ja -pensaita. Näyttelyssä oli myös tilaisuus tutustua puutarha- ja asutussuunnitelmien kokoelmaan. Lisäksi siellä oli puutarhatyökaluja, lannoitusaineita, tuholaismyrkkyjä ym.

Kaikkeen näkemäämme ja kokemaamme perin tyytyväisinä palasimme iltahämärissä kotiin.

Retki Järvenpään.

Pyhäjärven toisella rannalla vastapäätä Karkkilaa on tiheästi asuttu Järvenpään kylä. Siellä ovat naiset panneet toimeksi kutomakurssit. Tuota seurasimme me Karkkilan naiset täällä toisella rannalla suurella mielenkiinnolla. Päätimme sitten Torstai-kerhossa tehdä retken sinne katsomaan, tekevätkö kauniimpaa kuin me täällä.

Tuumasta toimeen sitten ryhdyttiin ja eräänä tiistai-päivänä päiväkävelyille lähdettiin. Olikin mukava kuiva kävelyilma, joskin tiet olivat vähän liukkaalaisia.

Ystävällisesti talon reipas emäntä ja kurssien opettaja ottivat meidät vastaan ja toivottivat tervetulleiksi. Paljon oli meillä siellä näkemistä ja keskustelemista, saman harrastuksen ihmistähän aina parhaiten ymmärtävät toisiaan, joten iloinen puheensorina täytti koko kutomosalin, kun keskustelimme asiantuntemuksella käsitöistä.

Vieraanvarainen emäntä tarjosi meille hyvät pulla-

kahvit. Kiittelimme ja hyvästelimme ja toivotimme isäntäkurssilaisia vastavierailulle. Ja sitten palasimme kotiin pää täynnä uusia ajatuksia.

MERKKIPÄIVIÄ.

50-VUOTIAITA.

Urakkatarkkailija Alfred Autio täyttää 50 vuotta 4. 6. 48. Hän on toiminut tehtaamme konepajassa jyr-sijänä vuodesta 1912 vuoteen 1946. Oltuaan sairauden takia poissa työstä kolmisen vuotta palasi hän työn-johtajaksi samalle osastolle ja pian sen jälkeen ryhtyi urakkahinnoittelijaksi.

Keernantekijä Kustaa Einari Koskinen täyttää 50 vuotta 9. 5. 48. Hän tuli tehtaaseemme konekaavaa-jaksi vuonna 1934, josta toimesta hän myöhemmin siirtyi sisustusosastolle. Kustaa Koskinen on toiminut ensimmäisenä pääläluottamusmiehenä ja hän on nykyään osastonsa luottamusmies.

Sorvaaja Frans Verner Nurmi täyttää 50 vuotta 26. 5. 48. Hän on tullut tehtaamme palvelukseen 17. 5. 21 konepajalle. Näin pitkän kokemuksen perusteella hankittu työtaito sorvin ääressä on jo suurin piirtein täydellinen, joten kaikki nipukat ja napukat syntyvät varmasti.

Hoida kalliita kenkiäsi!

Kun riisut kengät jaloistasi, vedä ne kohta lestille tai pane jotain täytettä sisään. Sillä tavalla säilytät ne muodikkaina.

Ahda merkkiin kenkiin sanomalehtipaperia, etteivät ne kuivuessaan menettäisi muotoaan.

Sivele kenkiin niiden ollessa vähän kosteat jotain rasvaa, vaikkapa ompelukoneen öljyä, jotta nahan pinta säilyisi kimmoisana.

Älä koskaan pane kenkiäsi syrjään puhdistamatta niitä ensin kurasta tai tomusta.

Tuuleta myöskin kenkiäsi usein.

Tavallisia kenkiä ei pitäisi koskaan harjata karkealla harjalla. Harjaaminen soveltuu paksunahkaisiin jalkineisiin. Kiilloitusaine on paras hangata kirkkaaksi pehmeällä tilkulla, vaikkapa vanhalla sukan terällä.

Mokkakengät puhdistetaan raakakumilla, kiiltävät ja likaiset paikat hiekkapaperilla.

Kangaskengät on paras pestä miedossa suolavedessä, minkä jälkeen niiden annetaan valua hyvin ja kuivua ulkona. Jos ne halutaan valkaista, on parasta sivelä valkaisuainetta heti märkään pintaan ja antaa senjäkeen kenkien kuivua.

Jos kengänpohjat sivellään tavallisella puusepänliimalla, vernissalla tai tervalla, kestävät ne huomattavasti kauemmin.

Keltaiset ja ruskeat kengät voidaan parhaiten puhdistaa maito- ja tärpättiseoksella (2/3 maitoa ja 1/3 tärpättiä). Nahan pinta hangataan seoksella puhtaaksi. Kun kengät ovat kuivuneet, sivellään kiilloitusainetta ja hangataan pinta kirkkaaksi.

Vilho Koskela ja Eila Saarinen

yhtymämme hiihtomestareita.

Miesten joukkuekilpailun voitti Metsäosasto ja naisten Kymintehdas.

Yhtymämme tämänvuotiset hiihtomestaruuskilpailut oli sovittu pidettäväksi Hallassa, mutta kun niitä ei siellä voitukaan järjestää, suostui Högforsin Tehdas huolehtimaan tällä kertaa näistä arvokilpailuista. Ne sattuivat kuitenkin sellaiseen ajankohtaan, jolloin näytti siltä kuin kesä olisi pikaisesti tulossa talven keskelle, mutta huolimatta kelin huonoudesta kilpailut vietiin läpi ja palkinnot jaettiin niille, jotka tulosten perusteella parhaiksi noteerattiin. Miten olisi käynyt, jos sääsuhteet olisivat olleet suotuisat, se on asia erikseen, jota lienee tarpeeksi pohdittu ja puntaroitu seurassa jos toisessakin, joten siihen ei ole syytä tässä yhteydessä ka-
jota eikä se tämän selostuksen puitteisiin kuulukaan.

Högforsin Tehdas oli tehnyt parhaansa kilpailujen järjestelypuolta hoitaessaan ja sille on annettava julkisenkin tunnustus onnistumisestaan, varsinkin kun otetaan huomioon, miten paljon puuhaa ja vaivannäköä tällaiset suurkilpailut järjestäjilleen aiheuttavat.

Kilpailupäiväksi oli määrätty sunnuntai maaliskuun 7:s. Pitkämatkaisimmat, s.o. juantehtaalaiset saapuivat Karkkilaan jo perjantai-iltana ja muut joukkueet lauantai-ai-
päivän kuluessa. Joukkuekilpailuun osallistui tällä kertaa 10 yksikköä eli enemmän kuin koskaan ennen. Uusia tulokkaita olivat Metsäosasto ja Haukkasuo, joista ensinmainittu "pelasi nyt omaan pussiinsa", sensijaan että aikaisemmin Metsäosaston miehet olivat edustettuina muissa joukkueissa. Salon Valimo oli mukana ensimmäisen kerran talvikilpailuissa. Ilmoittautuneita oli miesten kilpailuun kaikkiaan 74 ja naisten hiihtoon 20. Eräät jäivät kuitenkin syystä tai toisesta saapumatta ja kun muutamat keskeyttivät, oli matkansa loppuun hiihtäneitä miehiä 58 ja naisia 16.

Mitä ensiksikin miesten kilpailuun tulee, niin osanottajaluettelossa näkyi nimiä, joiden kantajat kuuluvat maamme kaikkein parhaimpien hiihtäjien joukkoon. Onpa eräillä heistä Suomen mestaruksiakin nimissään, kuten esim. Niemellä 50 km:llä ja Rautiaisella 18 km:llä. Niemi ei kuitenkaan voinut Karkkilaan saapua ol-
tuaan samoihin aikoihin kilpailemassa Bodenissa.

Karkkilan seutu on ihanteellista hiihtomaastoa juuri murtomaahiihtäjien näkökulmasta katsottuna. Tällä kertaa ei reitti kuitenkaan ollut paras mahdollinen, vaan mutkikas ja kuoppainenkin. Lukuisat suksi- ja saavarikot eivät senvuoksi olleet vältettävissä. Lumen vähyys oli tietenkin myös haittana ja jossakin paikassa ei suksi tavannut lumeen lainkaan. Kun latu oli yöllä val-
linneen hienoisen pakkasen johdosta karkea, "söi" se al-

Lähtö- ja tulopaikka.

kupäässä lähteneiden hiihtäjien suksien pohjista voiteet pois ja seurauksena oli suksien lipsuminen myöhem-
mässä vaiheessa. Suoranaisia voiteluvirheitäkin sattui, kuten sattuu yleensä kaikissa kilpailuissa. Mutta suurimmat teppokset aiheutti kuitenkin kilpailujen kuluessa vetiseksi muuttunut keli, mitä seikkaa kaikki eivät arvanneet suksien voitelussa tarpeeksi ottaa huomioon. Vaikka latu ei siis ollutkaan sellainen kuin sen toivotiin olevan, niin joka tapauksessa se oli niissä olosuhteissa panas mahdollinen, minkä useimmat hiihtäjät ovat reilusti myöntäneetkin. Järjestäjien ei senvuoksi tarvitse tässäkään suhteessa kärsiä omantunnon tuskia, sillä, kuten sanottu, he olivat tehneet voitavansa.

Kilpailujen tuloluetteloa silmäiltäessä voidaan panna merkille, että monet sellaiset hiihtäjät, joiden luultiin sijoittuvan aivan kärkipäähän, eivät päässeet arvoaan ja kuntoaan vastaavalle tilalle, vaan jokunen heistä jäi jopa palkinnotta. Niinpä esimerkiksi Metsäosaston Rautiainen, viimevuotinen Suomen mestari 18 km:llä, nähdään vasta 7:ntenä, mutta hänpä joutuikin hiihtämään kokonaista 6 km. käytännöllisesti katsoen yhdellä suk-
sella, toisen mentyä kärestä poikki. Saavutusta on senvuoksi pidettävä loistavana. Toinen "metsämies", Eino Ritari, joka viime talvena voitti yhtymän mestaruuden, jäi nyt 4:nneksi. Kymintehtaan toivo Erkki Mauno, joka voitti karsintakilpailut, putosi peräti 11:nneksi, ja vielä huonommin kävi Voikaan Lauri Elloselle, niin-
ikään karsintojen voittajalle, jonka nimi tuloluettelossa on puolivälin paikkeilla eli 29:ntenä. Hallan Koskelan, ensi vuonna ikämiesten kirjoihin siirtyvän kelpo hiihtä-
jän voitto ei ole lainkaan yllättävä, sillä kerran ennen-

Tämänvuotinen hiihtomestari, Hallan Vilho Koskela.

Toisen palkinnon saanut Haukkasuon Unto Mänttari.

Teuvo Suntio Hallasta valtasi kolmannen tilan.

Viimevuotinen mestari, Metsäosaston Eino Ritari, tuli nyt neljänneksi.

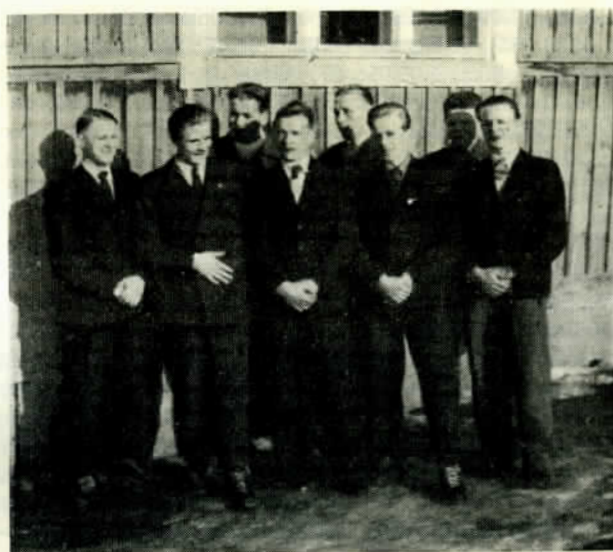
Metsäosaston R. Rautiainen, joka viime vuonna voitti Suomen mestaruuden 18 km:llä, odottaa lähtövuoroaan.

Kymintehtaan Eila Saarinen, joka kruunattiin naisten hiihtomestariksi.

Anja Liljegren oli paras Högforsin tytöistä, sijoittuen toiseksi.

Mestaruuden saavuttanut Metsäosaston jonkkue. Eturivissä vasemmalta lukien: T. O. Parkkinen, E. Ritari, E. Hyvärinen, R. Rautiainen, M. Kinnunen. Takarivissä: S. Valjakka, T. Lappalainen, K. Ikonen. Kuvasta puuttuu L. Tyni.

kin, nimittäin v. 1941, on yhtymän mestaruus ollut hänen nimissään, ja toiseksi sijoittunutta Mänttää pitivät haukkasuolaiset jo ennakolta "vahvana miehenä". Eräitä muita alkupään sijoituksia voidaan sensijaan pitää enemmän tai vähemmän yllättävinä.

7,5 km. pituinen rata oli hiihdeksi kahteen kertaan. Puolimatassa johti Rautiainen ajalla 27,54 ja nähtävästi hän olisi kilpailun voittanutkin ellei suksirikkoja olisi sattunut. Toiseksi paras aika 28,26 oli Ritari ja seuraavina olivat Koskela ja Hänninen, jotka molemmat olivat käyttäneet 28,35. Hasun ajaksi merkittiin 28,50. Mänttärin 28,54, Suntion 29,15, Kukkolan 29,36, Valjakan 29,50, Kiiraman 30,04, Issukan 30,06, Lappalaisen 30,07, Tynin 30,10 Kinnusen 30,20, Muurosen 30,21, Ikonen 30,25, Kettulan 30,30, Vähäsen 30,55 j.n.e. Toisella kierroksella järjestys muttui jopa hyvinkin huomattavasti, niin että kun lopputulokset saatiin selville, todettiin, että mestaruuden oli tällä kertaa voittanut Hallan Vilho Koskela ajalla 59,03. Seuraavina olivat: 2) Unto Mänttari, Haukkasuo, 59,30; 3) Teuvo Suntio, Halla, 59,54; 4) Eino Ritari, Metsäosasto, 1,00,06; 5) Viljo Hänninen, Kymintehdas, 1,00,06; 6) Veikko Hasu, Voikka, 1,00,19; 7) Reino Rautiainen, Metsäosasto, 1,00,21; 8) Paavo Vähänen, Voikka, 1,01,03; 9) Mauno Rantoja, Kouvola Kirja- ja Kivipaino, 1,01,24; 10) Reino Anttalainen, Kouvola, 1,02,07; 11) Erkki Mauno, Kymintehdas, 1,02,11; 12) Arvi Kiirama, Halla, 1,02,24; 13) K. Ikonen, Metsäosasto, 1,02,44; 14) L. Tyni, Metsäosasto, 1,02,58; 15) T. Lappalainen, Metsäosasto, 1,03,25; 16) E. Hyvärinen, Metsäosasto, 1,03,30; 17) P. Kurittu, Haukkasuo, 1,03,33; 18) I. Mäkelä, Kouvola, 1,03,37; 19) S. Valjakka, Metsäosasto, 1,03,42; 20) I. Issukka, Juantehdas, 1,03,47; 21) T. Ukko, Werla, 1,04,01; 22) M. Kinnunen, Metsäosasto, 1,04,01; 23) A. Kettula, Kymintehdas, 1,04,20; 24) T. O. Parkkinen, Metsäosasto, 1,04,30; 25) P. Nurmi, Halla, 1,04,47; 26) Jaakko Tirkkonen, Voikka, 1,05,05; 27) Unto Jyräs, Kymintehdas, 1,06,00; 28) Armas Mauno, Kymintehdas, 1,06,12; 29) Lauri Ellonen, Voikka, 1,06,14; 30) Eino Kukkola, Werla, 1,06,15; 31) I. Herala, Högfors, 1,06,18; 32) H. Muuronen, Kymintehdas, 1,06,38; 33) N. Penttilä, Halla, 1,06,46; 34) Kaarlo Hasari, Voikka, 1,06,48; 35) A. Ahvenisto, Werla, 1,07,03; 36) H. Jokela, Högfors, 1,07,47; 37) O. Ruotsalainen, Juantehdas, 1,08,12; 38) V. Saarinen, Kymintehdas, 1,08,23; 39) Toivo Viikari, Halla, 1,08,30; 40) Soini Rissanen, Juantehdas, 1,08,32; 41) E. Salovaara, Högfors, 1,08,37; 42) V. Makkonen, Voikka, 1,09,04; 43) Oiva Suortti, Halla, 1,10,04; 44) Onni Timperi, Haukkasuo, 1,10,07; 45) H. Koistinen, Halla, 1,10,19; 46) K. Huovila, Haukkasuo, 1,11,28; 47) Vilho Parviainen, Juantehdas, 1,11,35; 48) T. Ylönen, Halla, 1,12,33; 49) E. Lautamatti, Werla, 1,12,36; 50) P. Siimesvaara, Salo, 1,13,15; 51) O. Nikulainen, Kymintehdas, 1,14,25; 52) Toivo Ukkonen, Werla, 1,14,38; 53) V. Johansson, Kouvola, 1,15,59; 54) Paavo Rinne, Voikka, 1,16,12; 55) Eino Volanen, Werla, 1,17,06; 56) S. Lehtonen, Salo, 1,17,12; 57) A. Jokinen, Salo, 1,27,30; 58) Heikki Huusko, Juantehdas, 1,38,04.

Joukkuekilpailun voitti odotusten mukaisesti Metsäosasto, jonka 6:n parhaan edustajan keski-aika oli 1,02,11. Joukkueeseen kuuluivat E. Ritari, R. Rautiainen, K. Ikonen, L. Tyni, T. Lappalainen ja E. Hyvä-

Kymintehtaan voittoisa naisjoukkue. Vasemmalta lukien Lempi Katainen, Anna-Liisa Lampinen, Eila Saarinen, Helmi Miettinen ja Signe Ryöppy.

Naisten joukkuekilpailussa tuli toiseksi Högfors. Yllä vasemmalta lukien Anja Herala, Aune Liljegren ja Anja Sarlin.

rinen; 2) Halla 1,03,34; 3) Kymintehdas 1,04,14; 4) Voikka 1,04,45. Kaikilta näiltä huomioitiin 6:n parhaan keskitulos; 5) Kouvola Kirja- ja Kivipaino 1,05,47; 6) Haukkasuo 1,06,09; 7) Werla 1,07,29; 8) Juantehdas 1,08,01. Viimeksimainituilta otettiin huomioon 4:n parhaan edustajan tulos. Kuten muistettane, vei Kymintehdas viime vuonna joukkue-mestaruuden.

Naiset hiihtivät 5 km. pituisen radan, jonka alkupuoli oli sama kuin miesten. Viimevuotinen voittaja, Kymintehtaan Hilppa Pohjonen ei nyt ollut mukana, koska ei kuulu enää yhtymään, ja mestaruus siirtyi nyt nuoren kymintehtaalaisen rouvan Eila Saarisen nimiin. Hänen voittoaikansa oli 24,32; 2) Aune Liljegren, Högfors, 24,43; 3) Anja Herala, Högfors, 26,39; 4) Helmi Miettinen, Kymintehdas, 27,36; 5) Hilka Hietala, Halla, 28,24; 6) Anna-Liisa Lampinen, Kymintehdas, 29,29; 7) Sirkka Koskinen, Voikka, 29,29; 8) Martta Heimola, Halla, 30,16; 9) Signe Ryöppy, Kymintehdas, 30,58; 10) Anja Sarlin, Högfors, 31,38; 11) Mirja Olsen, Halla, 31,32; 12) Elli Raanti, Halla, 31,53; 13) M. Eklund, Halla, 32,28; 14) Taimi Rajajärvi, Voikka, 33,29; 15) Maila Juurikas, Voikka, 34,58; 16) Asta Luoto, Högfors, 35,16.

Joukkuekilpailussa piti Kymintehdas nytkin pintansa, voittaen mestaruuden ajalla 27,12; 2) Högfors 27,37; 3) Halla 30,04; 4) Voikka 32,39. Naisten kilpailussa otettiin kunkin tehtaan 3:n parhaan edustajan keskitulos huomioon. Kymintehtaan joukkueen muodostivat Eila Saarinen, Helmi Miettinen ja Anna-Liisa Lampinen.

Yleisöä oli kilpailuja seuraamassa runsaanlaisesti.

Palkintojen jako suoritettiin Seuratalossa. Jaon toimitti insinööri T. Nissinen, pitäen sitä ennen huumorinhöysteisen puheen. Yksityispalkinnot olivat Högforsin tehtaan omaa valmistetta, emaljipatoja ja -vuokia, jotka saajilleen olivat varsin mieluisat kotiin vietäviksi. Palkintoja seurasivat kunniakirjat. Voittaneille joukkueille ojennettiin kiertopalkinnot, jota paitsi kummankin sarjan "jumbot" saivat mieluisana yllätyksenä patansa hekin. Sosiaalijohtaja, varatuom. Eino Wallenius kiitti yhtymän puolesta Högforsin Tehdasta ja sen toimitusjohtajaa, vuorineuvos G. Arppea siitä, että kilpailut oli otettu sinne ja hyvin hoidettu. Kiitoksesta tulivat osallisiksi myös toimihenkilöt ja muonituspuolesta erinomaisella tavalla huolehtineet ehtoisat emännät, kuin myös kilpailuihin osallistuneet hiihtäjät.

Mestarit.

Vilho Koskela on ammatiltaan tukkityöläinen ja ollut Hallan Tehtaiden palveluksessa 10 vuotta. Hän on naimisissa ja perhettä on vaimon lisäksi yksi tytär. Koskela on Virolahden poikia ja syntynyt 6. 1. 1914. Hiihtoa hän on harrastanut noin 15 vuotta, jota paitsi hän kesäisin harrastaa keskipitkien matkojen juoksua. Kymi-yhtymän hiihtomestaruuden hän on aikaisemmin voittanut v. 1941 Voikaalla ja sijoittui toiseksi v. 1939 Högforsissa. Suomen hiihtomestaruuskilpailuissa v. 1939 Tainionkoskella hän tuli 50 km:llä 7:nneksi ja samana vuonna Salpausselän viidellä kymppillä 8:nneksi. Salpausselän kisoihin tällä pitkällä matkalla hän osallistui ensimmäisen kerran 20-vuotiaana ja tuloksena oli 16:s tila. Kahdesti hän on kilpaillut Ruotsissa 50 km. matkalla ja sijoittunut Sundsvallissa 3:nneksi sekä Bodenissa 7:nneksi.

Eila Saarinen on syntyperäisiä kymintehtaalaisia. Ikää on vasta 23 vuotta ja tarkka syntymäaika 20. 2. 1925. Tyttönimeltään hän on Taskinen, joka muuttui Saariseksi joulukuussa 1945 hänen mentyään naimisiin Veikko Saarisen kanssa, joka myös on hiihtäjä ja osallistui yhtymän mestaruuskilpailuihin. Nuori

rouva on ammatiltaan paperinlajittelija. Hän on hiihtänyt pienen ikänsä, jo kansakoulussa ollessaan, ja aina saanut ensimmäisen palkinnon. Kuusankosken Puhdin jäsentenvälisissä kilpailuissa hän on ollut kolmasti mukana eikä häntä niissäkään kukaan ole voittanut. Kymin Oy:n hiihtoihin hän osallistui ensimmäisen kerran v. 1945 15—29-vuotiaitten naisten sarjassa, suoriutuen ylivoimaisena voittajana. Tänä talvena hän kilpaili naisten kuumassa sarjassa ja vei siinäkin voiton. Kilpailumatkalla ulkopuolella Kuusankosken ei hän aikaisemmin ole ollut. Paitsi hiihtoa on hän harrastanut myös voimistelua, luistelua ja uintia.

Tehtaiden urheiluedustajien kokouksessa,

joka pidettiin hiihtomestaruuskilpailujen yhteydessä Karkkilassa, päätettiin seuraavat kesämestaruuskilpailut järjestää yhtymän johdon suostumuksella Juantehtaalalla. Kilpailusääntöihin, mikäli ne koskevat tuloslaskentaa ja kilpailulajeja, päätettiin esittää tehtäväksi erinäisiä muutoksia, pääasiallisesti asiaa valmistelleen toimikunnan ehdotusten mukaisesti.

AGAPETUS:

Iloinen tarina.

— Iloinen tarinako? sanoi vanha lääninsihteeri. — Mistäpä minä niitä keksisin?

— Ei pidäkään keksiä. Setä kertoo jotain lystiä, mitä sedälle on tapahtunut.

Sataa ropisi niin, että saattoi miltei odottaa huvilan pärekaton menevän puhki. Oli jo satanut toista päivää. Oli luettu vanhat ajanvieteromaanit loppuun. Oli pelattu coronaa. Oli laulettukin. Nyt oli kerrottu juttuja ja pelättiin ikävystymistä.

— Kuulkaa, minä olen vanha virkamies. Ei minulle mitään tapahdu. Minä tutkin papereita eikä niissä mitään hauskaa ole.

— Eikö koskaan?

— Eipä juuri... tai ehkä joskus, mutta se ei ole sellaista, mikä teitä huvittaisi.

— No, ulkopuolelta viran sitten. Joku kalajuttu...

— Ehdottaja oli miespuolinen, niinkuin arvata sopii. Mutta hän ei saanut ymmärtämystä heikomman sukupuolen taholta.

— Äsh... ei me kalajuttuja...

Lääninsihteeri sijoitteli savuketta imukkeeseen. Hän näytti tosiaan miettivän, millä hän voisi nuorisoa palvella. Äkkiä hän kirkastui.

— Niin, tosiaan. Kerran minä näin miehen, jolla oli toisessa jalassa musta ja toisessa jalassa ruskea kenkä. Se oli sitten hassun näköistä... heh-heh... eikä hän näyttänyt lainkaan itse huomaavan... heh-heh...

Seurakunta oli jännittynyt.

— No, ja sitten?

Lääninsihteeri katsahti hieman hämmästyneenä muihin.

— Sitten... sitten ei mitään.

— Oliko siinä kaikki?

— Kaikki... niin..., ei siinä sitten ollut mitään muuta.

Kansa oli pettyneen näköistä, ja lääninsihteeri, joka mielestään oli hyvin täyttänyt tämän sadeajan velvollisuutensa, oli suorastaan loukkaantunut.

— Kyllä sedällä parempiakin juttuja on.

— Eikä ole.

— Jotakin, mitä sedälle on tapahtunut maailmalla.

— Niin, tosikertomus, elämästä, yllytti toinen — Josakin matkalla, maantiellä, junassa...

— Junassa... niin... junassa, iski lääninsihteeri äkkiä odottamattomalla innolla puheeseen. — Tosiaan, juu junassa kerran, mutta...

Vanha mies tuli samassa hiljaiseksi, mietti ja sanoi:

— Enpä sentään tiedä oikein...

— No, no, no, setä kertoo... kertoohan setä... setä on nyt juonessa!

— Antaa tulla vaan, emme me kerro eteenpäin.

Kansa oli taas herännyt ja hoputti.

— "Kerro eteenpäin", toisti lääninsihteeri, — kyllä sen saa kertoa eteenpäin. Se oli sillä tavalla, että silloin oli Turussa laulujuhlat...

No, nyt se tulee...

— Muistaako kukaan, koska Turussa oli laulujuhlat?

Kuka tästä nuorisosta olisi sellaista muistanut. Mutta vanha virkamies oli tarkka ja mietti niin kauan, että toiset tulivat malttamattomiksi.

— Mitä siellä Turussa sitten tapahtui?

— Ei siellä mitään tapahtunut.

— Mihin sitä Turkua sitten tarvitaan?

— Se tapahtui samana kesänä kuin oli Turun laulujuhlat. Ja sitä minä en nyt muista.

— Viis siitä! Pääasia, että me saamme tietää, mitä tapahtui samana kesänä, kun oli Turun laulujuhlat. Nimittäin sedälle tapahtui.

Vanha virkamies näytti epäröivän, voiko jatkaa se-lostusta asiasta, jonka tapahtuma-aika oli niin epäselvä, mutta rohkaisti sitten mielensä.

— Minä olin silloin käymässä Helsingissä...

— Siis Helsingissä, eikä ollenkaan Turussa?

— Niin, Helsingissä. Ja minä olin lähdössä Helsingistä Pohjanmaalle. Kun asetuin asemalla paikalleni vaunuun, niin vastapäätä istui...

— Viehättävä neitonen, ehätti joku romanttisuuteen taipuvainen innoissaan.

— Ei, kun kaksi vanhaa mummoa. Mutta ne olivatkin hyvin herttaisia mummoja. Oikeastaan nuo mummot olivat niin vanhoja, että he ilman toistensa apua olivat aivan avuttomia. Kai heidät joku oli siihen tuonutkin, koskapa hylly oli täynnä heidän tavaroitaan. Ja Turkuun olivat matkalla. Sen minä kuulin heidän puheistaan. Ja siitä minä säikähdin. Olivat siis väärässä junassa ja mikä heidät olisi siinä perinyt, nämä vanhukset?

— Kai setä auttoi heitä?

— Tottakai. Minä tietysti kiireesti selittämään, että nyt teille on tapahtumassa ikävä erehdys, kun tämä ju-

na meneekin Pohjanmaalle. Mummot säikähtivät tietysti ankarasti ja supisivat keskenään, että kuinka se Ville heidät sitten toi tähän ja että se Ville on aina sellainen hutilus ja niin poispäin. Ville oli kai auttamassa ollut sukulainen.

— Setä sitten hoiti mummot junasta?

— Hoidinhan minä, mutta kiirettä piti pitää. Riipustin kaikki heidän matkatavaransa laiturille ja talutin molemmat ja melkein nostin portaita alas. Siihen jäivät sitten kultaiset mummot kiittelemään hyvää herraa, joka heidät pelasti. Ja sitten minä palasin paikalleni ja juna lähti.

— Oliko siinä taas kaikki? tiedusteltiin epäilevinä, kun luottamus lääninsihteerin jutunkertomistaitoon jo oli saanut kolauksen.

— No, ei... sepä se nyt tällä kerralla olikin. Kun sitten junailija tuli katsomaan matkalippuja, niin hän sanoi, että herrallahan on matkalippu Tampereelle. Niin on, sanoin minä. Mutta tämä juna menee Turkuun, sanoi junailija...

— Ja setä...?

— Niin, minä olin itse väärässä junassa. Ja minä olin nostonut ne avuttomat mummot oikeasta junasta ja jättänyt Helsingin asemalle.

— Hiii, pääsi koko seurakunnalta.

— Onko setä tavannut niitä mummoja sen jälkeen?

— En ole, enkä oikein välitäkään tavata...

Savukkeen perä oli palanut imukkeen sisään ja oli kaivettava sieltä tikulla. Sitten lääninsihteeri sanoi:

— Mutta ei tämä oikeastaan ollutkaan mikään iloinen tarina... ei ollut silloin, kun minä äkkäsin, mitä minä olin tehnyt, eikä ole oikein vielääkään.

Amerikkalaista.

I jenkki: — Minä ajan niin nopeasti, että kilometripylväät näyttävät säleaidalta.

II jenkki: — No, ei se osoita vielä mitään nopeutta, sillä kun minä ajan suuren vehnäpellon ohi, niin se näyttää vehnävelliltä.

Kumpi vain.

Rumpasen veljeksillä oli yhteinen asunto ja puhelin. Kerran kysyi ääni puhelimessa:

— Onko Rumpasen tavattavissa?

— Kumpanen Rumpasen?

— Jompanen kumpanen, kunhan on Rumpasen.

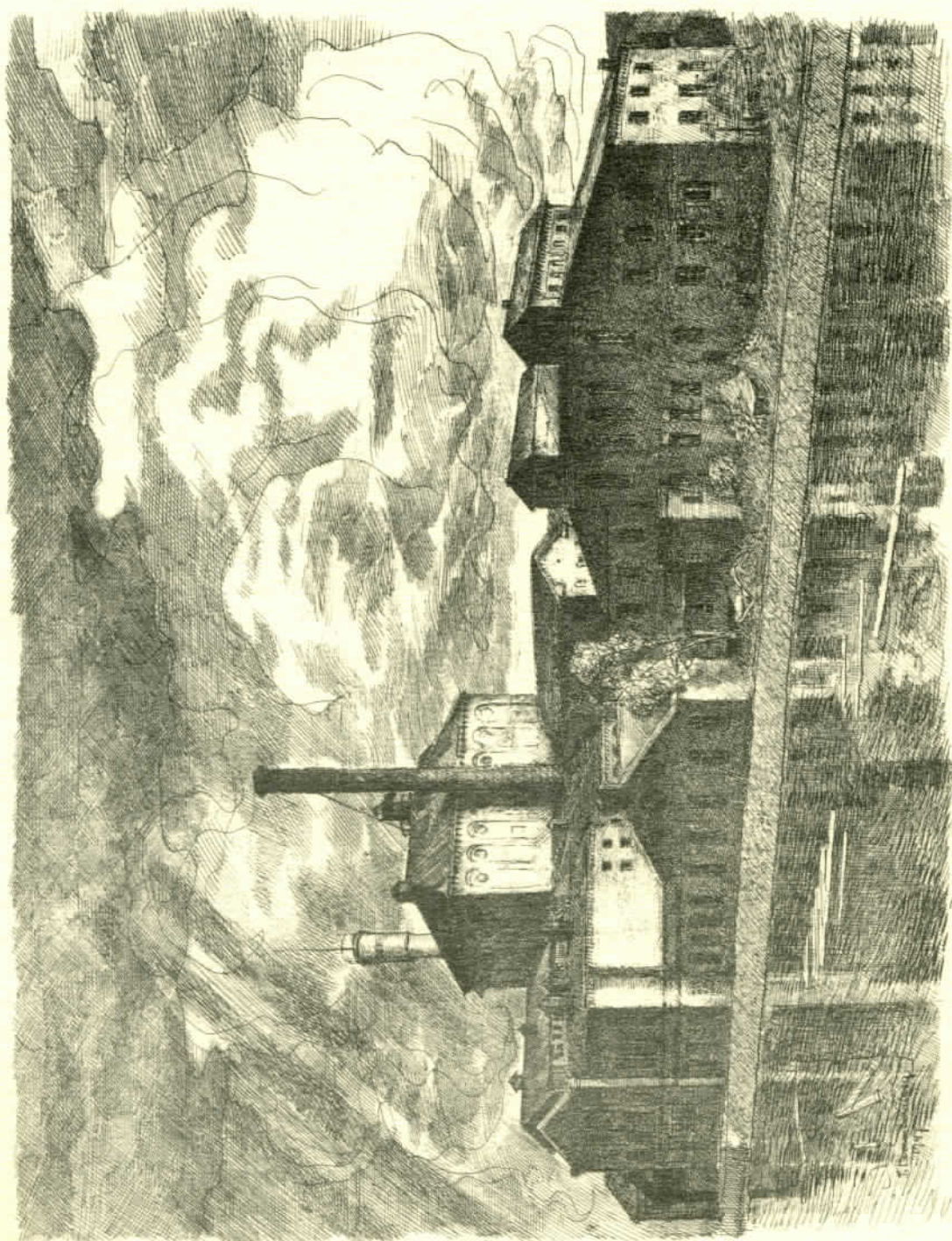
— Isä, onko tämä pässinpaistia?, kysyi perheen luopaava miehenalku päivällisillä, joilla kunniavieraana oli isän esimies.

— Kuinka niin pässinpaistia?

— No, kun sinä sanoit aamulla, että me saamme vanhan pässin päivälliselle.

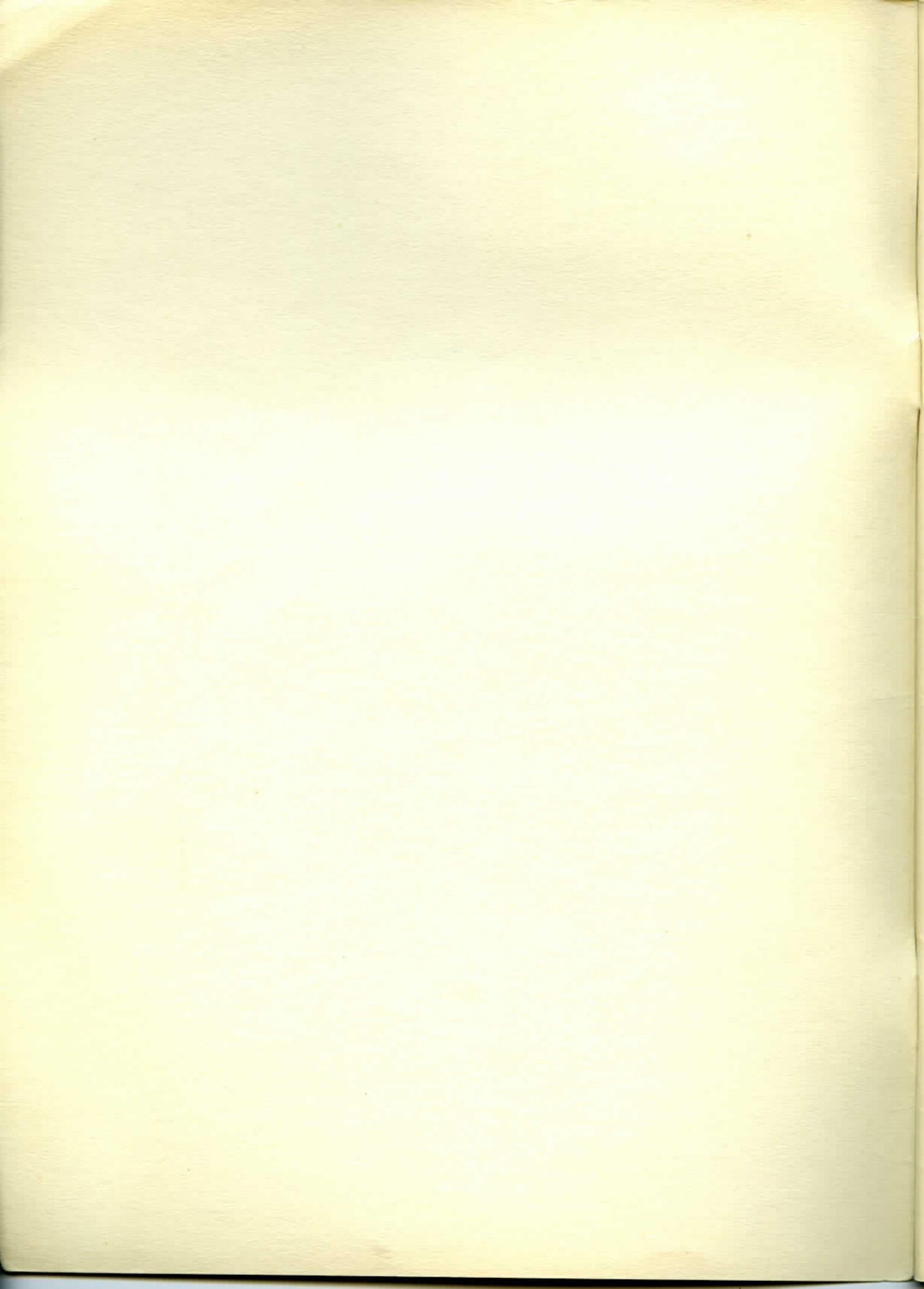
Toimitus: A) LAUNIKARI. (vastaava), A. YLIKANGAS (toimitussihteeri)

Kouvola 1947 — Kouvola Kirja- ja Kivipaino

Vanhoja tehdasrakennuksia
Kuusansaarella Kuusankoskella.

Tapani Lemminkäinen

Kuusankosken kirjasto
05.1 KYM QU S

1948.
KOTI

Kymi-yhtymä :henkilökunnan julkaisu.
Lehti 1948 : 2

28620170402217